

Leren

Jaarverslag 2007
Financieel jaarverslag 2007

Inhoudsopgave

DE TOEKOMSTIGE TIJD VAN LEREN	3
RAAD VAN TOEZICHT	4
VERSLAG COLLEGE VAN BESTUUR	5
ONTWIKKELINGEN IN HET ONDERWIJS	9
KWALITEITSZORG	12
ONDERZOEK	14
INTERNATIONALISERING	16
STUDENTEN	18
SAMENWERKEN	20
PERSONEEL & ORGANISATIE	22
VOORZIENINGEN	24
FINANCIEEL JAARVERSLAG 2007	25
TOELICHTING	27
A1 Kerngegevens	28
A2 Bestuursverslag financiën	31
JAARREKENING	42
B1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	43
B2 Balans per 31-12-2007	45
B3 Exploitatierekening 2007	47
B4 Kasstroomoverzicht 2007	48
B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	49
B6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	55
B7 Overzicht verbonden partijen	56
B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de exploitatierekening	57
OVERIGE GEGEVENS	62
C1 Accountsverklaring	63
C3 Bestemming exploitatiesaldo	65
C4 Bestuursverklaring	66
C5 Goedkeuring van de Raad van Toezicht	66
BIJLAGEN FINANCIEEL JAARVERSLAG	67
D1 Gegevens over de rechtspersoon	68
D2 Specificatieposten OCW	69
ALGEMENE BIJLAGEN	71
ORGANISATIEMODEL ARTEZ 2007	72
ARTEZ OPLEIDINGENAANBOD 2007 (INSTROOM 2008)	73
STUDENTENUITWISSELINGEN IN 2007	74
GEWONNEN PRIJZEN	76
THEMA'S NOTITIE HELDERHEID IN DE BEKOSTIGING VAN HET HOGER ONDERWIJS	78
KENGETALLEN STUDENTEN	80
KENGETALLEN PERSONEEL	86
OVERZICHT LECTOREN, DIRECTEUREN EN COÖRDINATOREN	88
PROJECTEN EN PRESENTATIES	90

De toekomstige tijd van leren

Het thema van dit jaarverslag is 'leren'. Wat voor onze studenten geldt, geldt ook voor de organisatie; we leren, we ontwikkelen en vernieuwen ons. Het mooie van leren is dat het altijd gericht is op de toekomst; je verzamelt je 'bagage' om je reis voort te zetten en je doel te bereiken. Tijdens die reis ontwikkelen we onze organisatie vanuit een voortdurende focus op de kwaliteit van het onderwijs, met in het achterhoofd de missie die we onszelf hebben gesteld.

We leren daarbij door te evalueren. In 2007 is bijvoorbeeld de managementstructuur van ArtEZ tegen het licht gehouden. Doel was om de aansturing van de organisatie onder de loep te nemen en te beoordelen of we met de bestaande structuur onze missie kunnen realiseren, en of er verbeteringen mogelijk zijn.

We leren door open te staan voor anderen; in de vorm van werkveldcommissies, met mensen uit de praktijk die helpen het onderwijs te verbeteren. Door samenwerking met collega-instituten, het bedrijfsleven en culturele instellingen, nationaal en internationaal. Maar ook intern: door dwarsverbanden tussen disciplines te creëren, gezamenlijk projecten aan te gaan en letterlijk samen te leren in een Interfaculteit.

We leren door te onderzoeken, want naast onderwijsinstituut is ArtEZ ook kenniscentrum, waar onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden om creativiteit concreet te vertalen naar een maatschappelijke, culturele en economische invulling.

We leren door onze nek uit te steken, bijvoorbeeld met het introduceren van een winkelconcept als onderwijsmodel dat jonge Nederlandse ontwerpers ondersteunt in het ontwikkelen van een succesvolle carrière.

Leren is ook experimenteren. Daarom brengen we twee versie uit van ons jaarverslag. In een compact Jaarbeeld hebben we 2007 teruggebracht tot een aantal grote en kleine verhalen die laten zien waar we ons vorig jaar voor hebben ingezet. Met een wil om te leren, verbeteren en vernieuwen. In de versie die u nu in handen heeft leest u de uitgebreide verslaglegging van 2007.

Willem Hillenius
Voorzitter College van Bestuur ArtEZ

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is in 2007 drie maal bijeen geweest. Zij gaf haar goedkeuring aan de begroting voor 2008. De financiële perspectieven van de hogeschool vormden daarbij een nadrukkelijk punt van aandacht. Verder is goedkeuring gegeven aan de jaarrekening over 2006, het jaarverslag 2006 en de evaluatie van de beleidsdoelen 2006, als ook aan het opleidingsaanbod voor 2008.

De raad heeft intensief met het college van gedachten gewisseld over de evaluatie van de managementstructuur en de voornemens tot herziening daarvan.

De raad besprak de notitie "Uitwerking bezoldiging bestuurders hogescholen". Deze notitie kwam onder verantwoordelijkheid van de gezamenlijk toezichthouders in het hbo tot stand. De raad stelde vast dat de bezoldiging van de leden van het college van bestuur van ArtEZ zich binnen deze bandbreedte bevindt. Besloten is tot een beperkte verhoging van de bezoldiging, zodanig dat gewaarborgd is dat deze blijft binnen de gestelde bandbreedte. De Raad van Toezicht heeft verder besloten geen bezoldiging toe te kennen aan zijn eigen leden.

De raad heeft ingestemd met het terugtreden van Eize Koenen als lid van het college van bestuur per 1 september 2008. De raad streeft naar herinvulling van deze positie per medio 2009. In het licht van het op termijn te verwachten vertrek van de voorzitter worden de profielen voor de beide leden van het bestuur in onderlinge samenhang opgesteld. De raad heeft in 2007 ook zijn eigen functioneren beoordeeld.

Voor alle leden van de Raad van Toezicht geldt dat zij onafhankelijk zijn in de zin van de branchecode governance. In de bijlage is de samenstelling van de raad opgenomen.

De Raad van Toezicht van ArtEZ kent de volgende samenstelling.

de heer drs. J. (James) van Lidth de Jeude (voorzitter)

de heer ing. G. (Gerrit) Grotenhuis MBA

mevrouw J. (Janneke) Jongewaard

de heer mr. B.C.M.I. (Bart) Beusmans

mevrouw drs. A.W. (Afra) Wamsteker

de heer drs. J.W. (Wim) Boomkamp

Verslag College van Bestuur

ArtEZ blijft zich ontwikkelen en vernieuwen. In 2007 is er daarom vooral aandacht geweest voor een verdere versterking van de kwaliteit van het onderwijs en van de organisatie; aandacht voor evalueren en vooruit kijken. Dit gebeurt vanzelfsprekend met in het achterhoofd de missie van ArtEZ.

Missie

ArtEZ staat voor kunstonderwijs dat naar internationale maatstaven van erkend hoge kwaliteit is. Onderwijs dat afgestudeerden in staat stelt om op hoog niveau te functioneren in de beroepspraktijk van beeldende kunst, vormgeving, bouwkunst, muziek en theater. Onderwijs dat afgestudeerden het mogelijk maakt om bij te dragen aan een voortdurende vernieuwing van de kunst en aan de kwaliteit van de samenleving.

Externe ontwikkelingen

ArtEZ wil behoren tot de meest vooraanstaande instellingen voor kunstonderwijs. Een positie gebaseerd op de kwaliteit en de breedte van het onderwijs, de maatschappelijke betekenis van haar activiteiten en de omvang van de instelling. Daarbij heeft ArtEZ, net als andere hogescholen en kunsthogescholen, te maken met een steeds complexere omgeving. Deze wordt bepaald door meer of minder autonome maatschappelijke ontwikkelingen als individualisering, globalisering en technologisering, door het proces van multiculturalisering en door een steeds fijnmaziger regelgeving.

Onderscheidend kunstonderwijs

ArtEZ onderscheidt zich door hoogwaardig kunstonderwijs te bieden, door de breedte van het aanbod in opleidingen, door een relatief groot aanbod van opleidingen in de voortgezette fase en door de bijdrage die de hogeschool levert aan theorievorming. In de bijlage van dit jaarverslag is het totale aanbod van opleidingen opgenomen. In het hoofdstuk 'Onderzoek' besteden we aandacht aan de visie op de functie van onderzoek binnen het kunstonderwijs en het belang dat ArtEZ hecht aan de lectoraten die in dit kader zijn ingesteld.

Beleidsagenda ArtEZ

De ArtEZ beleidsagenda geeft een aantal thema's die centraal staan in de beleidsuitvoering in de periode 2006-2009. Prioriteiten in de beleidsagenda zijn mede tot stand gekomen op basis van de verwachte externe ontwikkelingen en een interne analyse van ArtEZ. Eén van de centrale doelen is om de reputatie van ArtEZ en de belangstelling voor het studeren bij ArtEZ te vergroten, zodat met een adequate ingangselectie artistiek hoogwaardig en kwantitatief gezond onderwijs kan worden verzekerd. Voor de beleidsagenda zijn zes punten geformuleerd. Dit zijn: de borging van de accreditatie van de opleidingen, het inspelen op veranderingen in de omgeving, een verdere opbouw van het zelfbewustzijn van ArtEZ, een versterking van de internationale positie, het versterken van onze positie als instituut voor onderzoek in de kunsten en een verdere versterking van de organisatie.

Verbetering communicatie

In 2007 zijn voorbereidingen getroffen voor het realiseren van een nieuwe ArtEZ-brede website. Er is een zogenaamd content management systeem geselecteerd waarmee de website beter onderhouden kan worden. In 2008 vindt implementatie plaats van een op het oog weinig veranderde, maar qua structuur en inhoud sterk verbeterde site.

Sinds 2006 is het intranet Inside ArtEZ in de lucht, met als doel de interne communicatie te verbeteren. Inside ArtEZ is inmiddels niet meer weg te denken als interactief communicatiemiddel tussen medewerkers onderling en tussen docenten en studenten. Wekelijks trekt het intranet ongeveer 1400 unieke bezoekers; dat is bijna de helft van de ArtEZ-populatie.

Vooraf de teamsites worden veelvuldig gebruikt. Een teamsite is een afgeschermd gedeelte dat voor een kleine groep mensen (een afdeling, een vakgroep, een projectgroep) toegankelijk is. Op een teamsite worden online documenten gedeeld, berichten geplaatst en discussies gevoerd. Er zijn nu 1200 ArtEZ-teamsites, die zowel vanaf de werkplek bij ArtEZ als vanuit huis geraadpleegd kunnen worden. Inside ArtEZ omvat ook een nieuwsrubriek, waar de bezoeker dagelijks nieuwe berichten,

aankondigingen en vacatures aantreft. Er zijn online formulieren en catalogi en er is een eerste opzet van een digitaal 'smeetenboek' (Wie is Wie?). Gebruikers geven aan dat het laatste nog voor verbetering en uitbreiding vatbaar is.

Ook de komende jaren blijft het intranet als 'digitaal samenwerkingsmedium' een krachtig concept. Steeds meer (studie)informatie wordt ontsloten. We werken aan verhoging van de gebruiksvriendelijkheid, een verbetering van de indeling en een betere toegankelijkheid van het intranet voor gebruikers (vooral studenten) met een Applecomputer. Andere initiatieven zijn een digitaal archief voor Beeldende Kunst en Vormgeving en een muziekarchief voor het Conservatorium. Er loopt een onderzoek naar de mogelijkheid om elektronische studentenportfolio's in te richten en videocolleges op het intranet te plaatsen.

Evaluatie managementstructuur

In 2007 is de managementstructuur van ArtEZ geëvalueerd. Bij het inrichten van de hogeschool na de fusie in de periode 2000-2002 is gekozen voor een facultaire organisatiestructuur. Dat betekende dat de voormalige hogescholen niet als zelfstandige entiteiten binnen ArtEZ bleven bestaan maar per discipline werden samengevoegd, om zodoende de continuïteit en de kwaliteit van het kunstonderwijs in Oost-Nederland beter te waarborgen.

Uit de evaluatie blijkt dat er forse stappen zijn gezet in het integratieproces. Voor iedere faculteit geldt dat de samenhang is toegenomen ten opzichte van de start van het fusieproces. Er zijn ontwikkelingen gaande naar integratie c.q. afstemming van het onderwijsaanbod, beheersprocessen worden steeds meer faculteitsbreed ingezet en visieontwikkeling vindt ook over de volle breedte plaats. De mate waarin verschilt met name tussen de faculteiten Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV) en Muziek. Dat heeft in ieder geval deels te maken met de complexe opdracht voor BKV, waarin enerzijds naar buiten drie academies met een eigen gezicht worden gepresenteerd, maar intern wel een volledige organisatorische integratie dient plaats te vinden. Het is duidelijk dat er sprake is van een vrij complexe managementstructuur met op een aantal plaatsen een fors aantal managementlagen.

Verder lijkt naar de mate waarin een locatiegeoriënteerde organisatievorm wordt toegepast, deze bij te dragen aan het centraal stellen van de locatie boven de opleidingen. Dat uit zich onder meer hierin dat personele invulling vaak nog locatiegebonden plaatsvindt, interne verwijzing van studenten niet of nauwelijks gebeurt, dat de selectie locatiegebonden plaats heeft, dat vooropleidingen locatiespecifiek zijn georganiseerd en dat het lokale onderwijsaanbod niet vanuit een integraal perspectief gezien wordt, maar hoofdzakelijk historisch is bepaald. Ten opzichte van de huidige situatie is zeker winst te boeken. Naast een afstemming van de met management en managementondersteuning gemoeide formatie, zullen een grotere effectiviteit van de sturing van de organisatie, een verbetering van de interne communicatie en het terugdringen van de locatieoriëntatie belangrijke elementen zijn. Begin 2008 is hier een plan voor ontwikkeld. Dit plan heeft in de faculteit beeldende kunst en vormgeving op een aantal onderdelen weerstand opgeroepen, waarbij angst voor verlies van identiteit een rol speelt. Er is daarom extra tijd uitgetrokken voor het besluitvormingstraject.

Verantwoording

ArtEZ wil zich als maatschappelijke organisatie open en transparant verantwoorden naar haar omgeving. We willen in een open dialoog met belanghebbenden inhoud geven aan onderwijs en onderzoek. Om het vertrouwen bij de belanghebbenden te versterken hebben de hogescholen gezamenlijk een branchecode governance ontwikkeld. De HBO-raad ontwierp deze code in 2005 en sinds 2006 is deze van kracht voor alle hogescholen in Nederland. Implementatie van de Branchecode Governance Hogescholen leidde bij ArtEZ tot een aantal beredeneerde aanpassingen die worden weergegeven in de actuele versie Good Governance ArtEZ en tot vastlegging van de Profielschets Raad van Toezicht en een Klokkenuiderregeling. De regeling Klachtencommissie/Vertrouwenspersoon bestond al.

ArtEZ maakt over 2007 twee versies van haar jaarverslag; een uitgebreide versie voor OCW en specifiek geïnteresseerden en een toegankelijker en kortere versie voor haar overige relaties. Dit verslag betreft de uitgebreide versie. Deze uitgebreide versie en de compacte publieksversie zijn ook te vinden op de ArtEZ-internetsite.

ArtEZ stemt haar beleid op verschillende manieren af met de omgeving. Onderwijsinhoudelijk spelen de werkveldcommissies van ArtEZ een belangrijke rol. Hier komen onderwerpen aan de orde die betrekking hebben op het opleidingsaanbod, het kwaliteitsbeleid, het toelatingsbeleid en het beleid ten aanzien van toegepast onderzoek. Ook de gemeentelijke besturen van de drie vestigingssteden van ArtEZ en de provincie zien wij als belangrijke belanghebbenden. Men hen bespreken wij regelmatig het beleid van ArtEZ. Dat geldt eveneens voor de culturele- en onderwijsinstellingen in het werkgebied van ArtEZ. Met al deze partners komt op verschillende niveaus afstemming van beleid tot stand. Niet alleen bestuurlijk, maar vooral ook in samenwerkingsprojecten.

Hogeschoolraad

De Hogeschoolraad van ArtEZ is het medezeggenschaporgaan. Medewerkers en studenten nemen zitting in de raad. De Hogeschoolraad van ArtEZ bestond in 2007 uit de volgende personen:

Marie-Louise Moonen	personeel	Arnhem (voorzitter)
Rixt van der Tol	personeel	Arnhem (secretaris)
Gijs van Schoonhoven	personeel	Enschede
Wilma Lagendijk	personeel	Enschede
Nico van Maanen	personeel	Zwolle
Thérèse Boshoven	personeel	Arnhem
Paul op den Camp	personeel	Zwolle
Julia Ninck Block	student	BKV
Willem-Jan Rijper	student	BKV
Marlies de Wit-van Rijsinge	student	BKV
Sophia Brouwer	student	Theater
Rutger Punt	student	Theater

Sytsia van Heijst is ambtelijk secretaris van de raad.

Eind juni heeft de hogeschoolraad afscheid genomen van Elise Leusink, Denise Bosma, Merel van Dijk en Jus Roelofs die door hun afstuderen hun plaats hebben overgedragen aan andere studenten.

Instemmings- en adviesverzoeken aan Hogeschoolraad

De Hogeschoolraad heeft in 2007 de volgende instemmings- en adviesverzoeken van het College van Bestuur behandeld:

- Onderwijsexamenregeling van de afdeling Docent Drama, Dans, Docent Dans, Bouwkunst en Muziek.
- De raamregeling OER (Onderwijs Examen Reglement)
- Studentenstatuut
- Klokkenluiderregeling
- Reglement van orde klachtencommissie
- Reglement van orde commissie bezwaar en beroep
- Regeling bescherming persoonsgegevens
- Verstrekking door het ABP van de diensttijdgegevens van alle zittende ArtEZ-personeelsleden aan de afdeling salarisadministratie
- Het RI&E-rapport (advies)
- Begroting 2007 (advies)
- Notitie evaluatie managementstructuur (advies)

Initiatiefvoorstellen van Hogeschoolraad

In 2007 heeft de Hogeschoolraad de volgende initiatiefvoorstellen aan het College van Bestuur voorgelegd:

- ArtEZ medewerkerspassen
- Meer duidelijkheid inzake verantwoordelijkheid verschaffen omtrent externe publiciteit ArtEZ
- Verzoek om duidelijkheid over profilering en eigenheid docentenopleidingen van de verschillende locaties

In het kader van de professionalisering van de Hogeschoolraad heeft in 2007 een tweedaagse scholing van de leden plaatsgevonden.

Toekomstige ontwikkelingen van de Hogeschoolraad

Voor de hogeschoolraad zijn de speerpunten voor 2008-2009: Organisatie en communicatie van externe projecten, het creëren van bewustwording voor medezeggenschap door het vullen van onderwijscommissies en faculteitsraden te vullen, een verdere profilering van de hogeschoolraad, het welzijnsbeleid en studenttevredenheid.

Samenstelling College van Bestuur

De samenstelling van het College van Bestuur is in 2007 niet gewijzigd. Deze is als volgt:

- Willem Hillenius (voorzitter)
 - Eize Koenen
- met ondersteuning van
- Ger Strijker (secretaris)

Ontwikkelingen in het onderwijs

ArtEZ streeft naar een verdere ontwikkeling in het onderwijsaanbod gericht op een optimale aansluiting op de praktijk. In 2007 zijn er verschillende aanpassingen gedaan in het onderwijs van ArtEZ, in de vorm van bijvoorbeeld specialisaties, nieuwe opleidingen en programma's en minoren. Bij de faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving zijn de grootste wijzigingen doorgevoerd, maar ook de Dansacademie en het Conservatorium hebben aanpassingen gedaan.

Nieuwe vormgevingsprogramma's

Het opleidingsaanbod van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV) is in 2007 uitgebreid met twee nieuwe vormgevingsprogramma's: een vierjarig programma Interaction Design (in Arnhem) en een tweejarig Associate Degree-programma Interieurvormgever (in Zwolle). Het programma Interaction Design is ontwikkeld vanuit de bachelor Vormgeving/Graphic Design, om beter aan te sluiten bij de behoefte van het werkveld aan vormgevers die zijn opgeleid voor interactieve opdrachten. Het tweejarige programma Interieurvormgever is ontwikkeld om voor Mbo-studenten de overstap naar het HBO aantrekkelijker te maken.

17 specialisaties op het gebied van beeldende kunst en vormgeving

Nieuw (en in verschillende staat van ontwikkeling of realisatie binnen het onderwijs) zijn ook 17 specialisaties in de afstudeerfase van de bacheloropleidingen Vormgeving en negen in de bacheloropleiding Autonome Kunst. De faculteit BKV wil op deze manier het onderwijsaanbod op de drie ArtEZ-locaties transparanter maken voor (aspirant) studenten en differentiaties in het studiekeuzeprogramma bieden, die optimaal aansluiten op de vraag van het werkveld. Ook is overlap in de programma's zo beter te bestrijden.

Aansluiting werkveld

De bachelor Modevormgeving biedt drie nieuwe specialisaties aan: Fashion Design, Fashion Communication en Fashion & Industry. Aansluitend op het bachelorprogramma bieden de Arnhem Fashion master-programma's vier specialisatiemogelijkheden aan: Branded Design, Futurizing, (Fashion) Journalism, (Fashion) Curation. Aanleiding om voor modevormgeving specialisaties te ontwikkelen is de behoefte vanuit het werkveld, waar niet alleen kansen liggen voor zelfstandig ontwerpers, maar ook voor modeprofessionals op het gebied van modecommunicatie (mode-illustratie, modecurator e.d.) en creatieve functies in de mode-industrie. De komende jaren zal de afdeling Mode de nieuwe specialisaties in het curriculum gefaseerd invullen, in samenwerking met de stichting Dutch Fashion Foundation en Coming Soon, die vanuit ArtEZ onderwijs en professie met elkaar verbinden. Vanuit hetzelfde opleidingsdomein Vormgeving wordt gewerkt aan nieuwe specialisaties op het gebied van Product Design: Interieur Product, Keuken Product en Mode Product.

Visuele communicatie en autonome kunst

Ook binnen het vormgevingsdomein Visuele Communicatie zijn op alle drie de ArtEZ-locaties nieuwe specialisaties in ontwikkeling. In Arnhem: Typography, Editorial Design, Information Design en Digital Audiovisual Design. In Zwolle: Grafisch Ontwerpen, Illustratie en Animatie. In Enschede: Video & Interactive Design, Graphic Design, Photographic Design en Public Space Design.

Bij Autonome Beeldende Kunst in Enschede is het onderwijsprogramma ingedeeld in drie kernen: 2d (Schilderen en Tekenen), 3d (Sculptuur/ Architectonische ruimte/ Kunst in de openbare ruimte) en 4d (Fotografie, video en film, mediakunst en gemengde media). Voor Interieurarchitectuur wordt in landelijk collegiaal overleg gewerkt aan een nieuwe masteropleiding, die vanaf 2009 aangeboden wordt.

Minoren

In studiejaar 2007-2008 is gestart met de ontwikkeling van 15 minoren voor Beeldende Kunst en Vormgeving. Dit zijn bijvakken, die vanaf september 2008 voor het eerst worden aangeboden in een pilotprogramma voor alle derdejaars Autonome Kunst en Vormgeving (met uitzondering van Interieur Architectuur). De faculteit Theater start in 2008 met het ontwikkelen van minoren, in samenwerking met de Hogeschool Arnhem Nijmegen. Ook het Conservatorium werkt aan de voorbereidingen voor minoren.

Nieuwe master Muziekprogrammering

In 2007 is Neil Wallace, hoofd Programmering van De Doelen in Rotterdam, aangetrokken als hoofd van de nieuwe afdeling Muziekprogrammering. Het curriculum voor de nieuwe masteropleiding voor muziekprogrammeurs is in ontwikkeling. In september 2009 gaat de opleiding van start. De opleiding speelt in op de toegenomen complexiteit van het beroep van muziekprogrammeur en de toenemende vraag naar goede programmeurs. Dankzij een ruim blikveld zullen afgestudeerde masters in staat zijn muziek en musici te verbinden met nieuwe publieksgroepen, bijzondere locaties, kortom: situaties waar muziek een prikkelende rol kan spelen in de maatschappij. In 2008 worden de details verder uitgewerkt, zoals de doelstellingen per onderdeel, de onderlinge samenhang, de toetsing en het praktijkdeel. Parallel daaraan worden de banden met het internationale werkveld versterkt in een enquête, informatieve gesprekken en overeenkomsten met toekomstige partners in de muziekpraktijk. Alle bevindingen brengen we samen in een Aanvraag Toets Nieuwe Opleiding, de eerste stap om de accreditatie voor de nieuwe opleiding rond te krijgen.

Groei afdeling Zang

De afdeling Zang van ArtEZ Conservatorium heeft in de afgelopen jaren een enorme kwalitatieve en kwantitatieve groei doorgemaakt. Alle bachelor- en masterstudenten volgen naast hun hoofdvak groepsonderwijs dat verzorgd wordt door het hele docententeam. De studenten profiteren niet alleen van de expertise van het docententeam, maar er ontstaat ook een grote mate van collegialiteit, door alle jaren heen. Ook de masterclasses en de gastlessen worden door de hele studentengroep gevolgd. Door deze aanpak is de kwaliteit van de individuele student sterk verbeterd en is er een sterke toename van het aantal nieuwe studenten. Dit model van de integratie van individuele hoofdvaklessen en groepslessen, is het model dat in de komende jaren binnen het nieuwe curriculum verder wordt uitgewerkt en in enigerlei vorm, toegepast binnen alle vakgroepen, binnen de afdeling klassieke muziek.

Dansacademie doorbreekt tradities

Het dansvak is technisch en fysiek zwaarder en er is meer inzicht vanuit dans gerelateerd onderzoek en de sport geneeskunde dan zo'n tien jaar geleden. Dit was voor de Dansacademie een aanleiding om het onderwijsprogramma van de opleiding Dans te herzien. In het nieuwe onderwijsprogramma wordt gekeken naar de volledige ontwikkeling van de student; qua fysiek, persoonlijkheid en dansvocabulaire. Met meer samenhang in theorie en praktijklessen. Daarnaast introduceert ArtEZ Dansacademie een digitale leeromgeving, waar ook gastdocenten toegang toe krijgen zodat zij zien hoe hun lessen passen in het grote geheel. In 2007 zijn de kaders gezet voor deze veranderingen.

Successen op een breed terrein

Ten aanzien van onderwijsprogramma's boekt ArtEZ successen op een breed terrein. Bij de Vormgevingsopleidingen is bijvoorbeeld het bachelorprogramma Fashion Design/ Modevormgeving bijzonder succesvol. Niet alleen omdat het onderwijs kan bogen op een lange traditie van naam en faam, maar ook door alle externe activiteiten, zoals shows en presentaties tijdens de Arnhem Mode Biënnale, de Amsterdam Fashion Week, de samenwerking met het lectoraat Mode en met de masteropleidingen. De presentatie van de Collectie Arnhem tijdens de Amsterdam Fashion Week trok veel belangstelling. Ook de internationale activiteiten van het Fashion Institute Arnhem dragen bij aan de exposure.

Een qua media-aandacht minder opvallend maar goed onderwijsprogramma binnen de bachelor Vormgeving is de specialisatie Illustratie in Zwolle. Het onderwijs is afgestemd op de toekomstige beroepspraktijk en stimuleert de student om gedurende de studie steeds zelfstandiger te werken. Studenten en alumni slepen vaak prijzen in de wacht en vallen op in het werkveld (een bekend voorbeeld is Douwe Dijkstra). Vanuit Illustratie wordt nu de specialisatie Animatie verder ontwikkeld. Bij Autonome Kunst kreeg het masterprogramma van het Dutch Art Institute veel waardering van het auditpanel dat alle ArtEZ-onderwijsprogramma's binnen dit domein heeft doorgelicht. Deze opleiding is zeer internationaal gericht, maar is ook actief betrokken bij vele projecten met externe partners in Amsterdam en Oost-Nederland.

De afdeling MediaMusic trok in 2007 Tom Holkenborg alias Junkie XL aan als speciaal docent en adviseur. Holkenborg heeft vele internationale credits op zijn naam staan op het gebied van elektronische muziek en muziek voor de media (films, games). Hij komt drie keer per jaar vanuit Los Angeles naar Enschede om studenten te coachen, geeft hen inzicht hoe de internationale media- en muziekindustrie werkt en geeft de bijbehorende vaktechnische tips en trucs. Naast deze lessen is er maandelijks videoconferencing.

Kwaliteitszorg

ArtEZ werkt sinds 2003 met een digitaal opleidingsportfolio - DigOport - als instrument voor integrale kwaliteitszorg. In het portfolio geven de opleidingen onder meer informatie over doelstellingen, het onderwijsprogramma, de docenten, voorzieningen, kwaliteitszorg en de resultaten. Het portfolio wordt gebruikt voor de zogenaamde zelfevaluatie, in het kader van de vierjaarlijkse accreditatie, en voor interne kwaliteitszorg.

In 2007 trof de afdeling Onderwijs en Kwaliteit voorbereidingen voor de invoering van DigOport 2.0. In de eerste versie van DigOport traden een paar hardnekkige technische problemen op. De upgrade in 2008 naar de nieuwe versie verhelpt deze problemen. Ook ontwikkelde de afdeling Onderwijs & Kwaliteit een digitaal handboek voor docenten, opleidingscoördinatoren en directeurs om kwaliteitszorg een structurele plek te geven binnen de opleidingen. Dit handboek gaat in 2008 online.

Onderwijs & Kwaliteit

De afdeling Onderwijs & Kwaliteit ondersteunt de coördinatoren van de opleidingen bij de in- en externe kwaliteitszorg. Een opleiding legt in een portfolio in DigOport vast hoe de opleiding eruit ziet en wat de verantwoording voor het ontwerp is. De accreditatie, op basis van onder meer het portfolio en gesprekken, biedt zicht op sterke en zwakke punten in het onderwijsprogramma. De afdeling Onderwijs & Kwaliteit helpt opleidingen de eventuele zwakke punten te verbeteren. De aanpassingen in de opzet van de opleiding worden vervolgens opgenomen in het portfolio. De afdeling Onderwijs & Kwaliteit helpt opleidingen te onderzoeken of de aanpassingen het gewenste effect hebben. Uitkomsten van evaluaties worden ter verantwoording opgenomen in het portfolio. De afdeling Onderwijs & Kwaliteit zal steeds aan het begin van het collegejaar opleidingen aanbieden input te leveren voor de 'kwaliteitszorgkalender', zodat een opleiding goed weet welke activiteiten uitgevoerd kunnen worden om de kwaliteit van de opleiding te bewaken.

Winst voor Beeldende Kunst en Vormgeving

De faculteit BKV heeft de opleidingen van verwante bachelor- en masterprogramma's gebundeld in vijf vakgroepen: Autonome Beeldende Kunst, Mode & Product Design, Visuele Communicatie, Interieurarchitectuur en Docent Beeldende Kunst en Vormgeving. Elk van deze vakgroepen heeft in 2006 en/of 2007 bezoek gehad van werkveldcommissies, waarmee zij hun programma's op de diverse ArtEZ-locaties hebben doorgesproken, inclusief de plannen voor onderwijsvernieuwing.

In maart 2007 is de faculteit doorgelicht door een visiterende en beoordelende instantie, Hobéon. Deze heeft ook de lectoraten Modevormgeving en Kunst en Reflectie bij de audit betrokken. Vervolgens zijn in mei de diverse bachelor- en masterprogramma's gevisiteerd en beoordeeld. Het programma van de masteropleidingen is bij alle drie als voldoende/goed beoordeeld en voor sommige onderdelen zelfs als excellent. De masteropleiding Werkplaats Typografie was al tijdens een landelijke accreditatiepilot in 2006 beoordeeld en geaccrediteerd. Na ontvangst van de positieve auditrapporten voor alle bachelor- en masteropleidingen BKV heeft ArtEZ deze rapporten medio december 2007 voor toetsing naar de NVAO gezonden; vervolgens worden zij voorgedragen voor accreditatie.

Visitatie Theater in 2008

In 2007 zijn de opleidingen van ArtEZ Dansacademie officieel geaccrediteerd. De Academie voor Theater van ArtEZ trof voorbereidingen voor de accreditatie in mei 2008. De opleiding Docent Drama heeft, met twee locaties in Arnhem en Zwolle, gewerkt aan één digitaal opleidingsportfolio, waarin de onderwijsprogramma's van beide locaties werden beschreven. Bij de Toneelschool is er sinds de vorige visitatie in 2002 veel veranderd. In 2007 is er hard aan gewerkt om de wijzigingen goed te documenteren.

Opsteker voor Bouwkunst

De opleiding Architectuur is sinds 2003 - bij de invoering van de bachelor-masterstructuur - een geaccrediteerde masteropleiding. De helft van de 240 studiepunten wordt gevormd door een buitenschools curriculum: drie à vier dagen per week werken de studenten bij een architectenbureau. In 2008 volgt een nieuwe visitatie. In 2007 hebben de academies van bouwkunst in Nederland de rijksbouwmeester verzocht om het buitenschools curriculum te evalueren. De uitslag hiervan was positief. Deze 'minivisitatie' heeft geleid tot bevestiging van de huidige werkwijze in het toekennen van

de architectentitel. Studenten worden ook de komende jaren na hun afstuderen rechtstreeks ingeschreven in het architectenregister, dankzij het positief advies van de rijksbouwmeester.

Visitatie faculteit Muziek in 2008

De faculteit Muziek heeft zich in 2007 intensief voorbereid op de accreditatie in 2008. Zo is bijvoorbeeld de voortgezette opleiding Messiaen Academie 1 september 2007 gestart met een nieuw onderwijsprogramma. De opleiding is nog meer beroepspraktijkgericht gemaakt. De voorlopige bevindingen van de visitatiecommissie zijn positief, het officiële rapport moet nog binnenkomen.

Onderzoek

De vier lectoraten van ArtEZ ontwikkelen, in samenwerking met het bureau Onderzoek & Kwaliteit, een kader voor het onderzoek binnen het onderwijs. Dat kader is een invulling van het Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek voor de periode 2009-2015 en omschrijft het praktijkgerichte karakter van onderzoek in de context van kunstvakonderwijs. Vaststaat dat het onderzoek in principe theoretisch mag zijn (tenslotte is niets zo praktisch als een goede theorie) maar tegelijkertijd een relatie moet hebben met vragen uit de beroepspraktijk. ArtEZ kiest ervoor om de notie 'praktijkgestuurd onderzoek' in die laatste zin op te vatten: innovatief onderzoek dat zowel praktijksturend als praktijkgestuurd is.

Lectoraat Popkunst

Het vierjarige lectoraat van Merlijn Twaalfhoven is ingesteld naar aanleiding van de veranderende rol van de kunstenaar in zijn werkveld. Met name de relatie tussen publiek en uitvoerend kunstenaar is onderwerp van onderzoek. Dit jaar is onder meer ingespeeld op de groeiende behoefte aan kennisuitwisseling en netwerkvorming binnen het veld van community arts en is een studiedag georganiseerd om contacten tussen opleidingen en het werkveld te versterken. In het studiejaar 2006/2007 is het lectoraat zijn laatste jaar ingegaan met een toegespitst werkplan, waarbij ingezet is op enkele succesvolle activiteiten en projecten, met name de studiedagen en het boek 'Kunst in de Wereld' dat naar verwachting in 2008 wordt gepubliceerd.

Lectoraat Modevormgeving

Het lectoraat Modevormgeving (lector: José Teunissen) is in 2002 ingesteld. In de tweede termijn van dit lectoraat, de periode 2006-2010, ligt het accent vooral op curriculumvernieuwing in het onderwijs en onderzoek. In juni 2007 werd het accessoireonderzoek afgerond met een publicatie en een symposium op 2 juni tijdens de modebiënnale. Sinds september 2007 is er een samenwerking met de nieuwe lector Kunst & Economie Dany Jacobs (ArtEZ, HAN). Met Dany Jacobs, lector Michiel Scheffer (Saxion) en de gemeente Arnhem heeft het Modelectoraat het Europese project Organza voorbereid. In dit project willen vijf Europese modesteden (met een modeopleiding) onderzoek doen naar de voor- en nadelen van de niet-centraal gelegen steden met een modeachtergrond. Ook is er een onderzoek gestart naar mode en kunst dat in 2009 zal resulteren in een publicatie, een symposium en een tentoonstelling. Hiervoor wordt samengewerkt met H+F Fashion on the Edge Foundation en Museum Boijmans Van Beuningen.

Voor de modebiënnale Arnhem hebben studenten Fashion, Design & Strategy een visie op de toekomst gegeven in een film en de tentoonstelling The Future of Happiness. In 2007 werd ook gestart met een project waarin studenten een overzicht geven van de geschiedenis en toekomst van de sportmode. Met uitgeverij De Jonge Hond werd in 2007 een project gestart om 10 monografieën van Nederlandse ontwerpers uit te brengen, te beginnen met Alexander van Slobbe en Marlies Dekkers. In het voorjaar van 2007 is een onderzoeksvoorstel ingediend bij NWO voor het thema Dutch Fashion Identity in a Globalised World. In februari 2008 is 550.000 euro toegekend voor dit plan, dat vanuit de Radboud Universiteit Nijmegen uitgevoerd wordt in nauwe samenwerking met ArtEZ.

Lectoraat Kunst & Reflectie

Het lectoraat Kunst en Reflectie (lector: Albert van der Schoot) houdt zich bezig met theorievorming en onderwijsinitiatieven op het raakvlak van kunst met zingeving, levensbeschouwing, religie en filosofie. 2007 was het laatste jaar van dit lectoraat.

De projecten op het gebied van professionalisering van *docenten* hebben in 2007 onder meer hun beslag gekregen in een eigen cursus en in het faciliteren van het bezoeken van externe cursussen en studiedagen. Het lectoraat heeft verder steun verleend aan de onderwijsontwikkeling van de opleiding Beeldende Communicatie in Zwolle, en aan de research en ontwikkeling van diverse pilots van de BKV-opleidingen in Zwolle en Arnhem. Bij de Faculteit Theater werd met name de danscomponent ondersteund in de curriculumontwikkeling. Voor wat betreft het onderwijs aan *studenten* is door het lectoraat ook dit jaar weer een eigen lezingencyclus aangeboden.

Samen met de andere lectoren uit de Kunstensector (het 'Landelijk Overleg Kunstlectoren') werd een tweedaags internationaal symposium georganiseerd over de mogelijkheden van een derde cyclus ('promotietraject') binnen het kunstonderwijs. In Enschede werd gewerkt aan de voorbereiding van

een internationaal treffen met vijf buitenlandse academies in het project *Borders of Perception*. Sinds 2005 bestaat er een samenwerking met de Eenheid Zorg en Cultuur van de provincie Overijssel en met de Schouwburg Odeon. In 2007 leidde dit tot twee gemeenschappelijk georganiseerde openbare bijeenkomsten in Zwolle. Met de Stichting *Ars et Mathesis* werd een symposium in Arnhem georganiseerd. Het door het Mobiliteitsfonds ondersteunde promotieproject 'Dans in de cultuur van de Nederlanden. Van heidens ritueel tot disciplineren van het lichaam' is inmiddels op gang gekomen. Daarnaast wordt een tweede promotie-onderzoek door een lid van de kenniskring opgestart, dat aansluit bij de thematiek van het lectoraat. Het onderzoeksproject van de kenniskring over het thema kennisecologie is afgesloten met een publicatie. In samenwerking met de Universiteit van Amsterdam is *Redefining Musical Identities* gepubliceerd, resultaat van de gezamenlijke reflectie op de positie van de muziek na de eeuw van het Modernisme. Samen met het VU-Podium is opnieuw een gemeenschappelijke manifestatie georganiseerd, gericht op de toekomstige beroepsuitoefening van kunststudenten. Naar aanleiding van het eerste samenwerkingsproject werd een publicatie voorbereid (*Kunst als morele vrijplaats*), die inmiddels is gerealiseerd.

Nieuw lectoraat in 2008: Theorie in het kunstonderwijs

Het lectoraat Kunst & Reflectie wordt in 2008 voortgezet onder de naam Lectoraat 'Theorie in het kunstonderwijs'. De onderzoeksopdracht van dit lectoraat is: *hoe dient theorieonderwijs in de kunstopleidingen van de 21ste eeuw eruit te zien?* Het lectoraat dient de betekenis van theorie in het onderwijs bij ArtEZ te versterken. Dat geschiedt door de theorieprogramma's verder te ontwikkelen en door het sterker koppelen van het theorie- en het praktijkonderwijs. Binnen ArtEZ brengt het lectoraat de theoriëdocenten samen. Daar waar relevant worden ook praktijkdocenten betrokken. Gezamenlijk zijn zij verantwoordelijk voor de ontwikkeling van een nieuwe visie op het theorieonderwijs en voor het laten neerslaan van deze visie in vernieuwde curricula voor de theorievakken. In 2008 wordt een lector voor dit lectoraat ingesteld.

Lectoraat Kunsteducatie

Het lectoraat is in 2007 van start gegaan met de benoeming van Diederik Schönau als lector. Het lectoraat maakt integraal deel uit van het Expertisecentrum Kunsteducatie waarvoor de lector eindverantwoordelijk is. In dit Expertisecentrum is ook de nieuwe masteropleiding Kunsteducatie ondergebracht die op 1 oktober 2006 is gestart. De lector verzorgt binnen deze masteropleiding het onderdeel 'Kunst en Onderzoek'.

Als onderzoeker is Schönau voorts betrokken bij het zogenaamde SKON-project, waarin scholen voor voortgezet onderwijs, Mbo kunstonderwijs en HBO kunstonderwijs, samen met het Arnhemse centrum voor de kunsten Het Domein, scholen van een scholengroep in en de gemeente Arnhem werken aan de versterking van jong 'talent in de kunsten'. Er is een onderzoek gaande op het gebied van de noodzakelijke docentcompetenties en er worden nulmetingen verricht. Het lectoraat is bovendien vertegenwoordigd in het coördinatorenoverleg dat verantwoordelijk is voor de invulling en uitvoering van de bachelor docentopleidingen in de kunstvakken. Vanuit dit overleg is onder leiding van de lector een werkgroep gestart van bachelordocenten en van het Studium Generale van ArtEZ om de ambitie van 'interdisciplinariteit' in de bacheloropleiding een duidelijker inhoud en een steviger positie te geven. We verwachten dat de resultaten van de werkgroep ook bruikbaar zullen zijn voor de versterking van de beoogde interdisciplinariteit in de kunstvakopleidingen.

Er is regelmatig contact met de collega-lector cultuur- en kunsteducatie van de Amsterdamse hogeschool voor de kunsten, tevens hoogleraar cultuureducatie aan de Rijksuniversiteit Utrecht, Dr. Folkert Haanstra. Dit contact heeft geresulteerd in enkele gezamenlijke publicaties en de ambitie om een gezamenlijk onderzoeksproject te starten in 2008. Dit project maakt deel uit van de voorstellen die zijn neergelegd in de 'Onderzoeksagenda cultuureducatie', die in december 2007 is afgerond. De lector was in 2007 als extern deskundige betrokken bij de discussie over de herziening van het curriculum en examensysteem van het Europees baccalaureate voor de beeldende vakken. Het lectoraat participeert verder in een werkgroep van zes instellingen op het gebied van de kunsten in de gemeente Enschede die gezamenlijk in november 2008 het nieuwe muziekcentrum zullen betrekken. De werkgroep werkt aan een nieuw, samenhangend kunsteducatief beleid vanuit dit nieuwe muziekcentrum.

Internationalisering

ArtEZ International office bestaat vanaf 1 januari 2007, als onderdeel van de afdeling Studentenzaken. Met een coördinator Internationalisering en twee medewerkers. Daarmee worden de activiteiten op het gebied van internationalisering gebundeld en gestructureerd. De centralisatie van het International Office heeft ervoor gezorgd dat ontwikkelingen in gang konden worden gezet voor wat betreft instroom van bachelor- en masterstudenten en voor uitwisseling van zowel studenten als docenten.

Aandacht voor begeleiding buitenlandse studenten

Vanuit het International Office is er bij de faculteiten ruime aandacht gevraagd voor de eisen die de Gedragscode Internationale Student in het Hoger Onderwijs stelt aan de begeleiding van de instroom van buitenlandse studenten. Aspecten als instructietaal en taaleisen zijn in kaart gebracht, om tot uitvoering te kunnen laten komen in een hanteerbaar taalbeleid. Aan de hand hiervan worden vanuit het International Office de taalcursussen voor de nieuwe buitenlandse studenten georganiseerd.

Wachttijd visum verkort

Verder is de uitvoering van de verkorte procedure via het convenant dat ArtEZ afsloot met de IND in gang gezet. De aanvragen voor visa (MVV en VVR) voor visumplichtige studenten lopen voortaan via het International Office, in nauw overleg met de Faculteiten. De wachttijd voor het verkrijgen van een visum is daarmee verkort tot ongeveer drie weken. Ook aan de informatievoorziening richting de buitenlandse student werd gewerkt door het ontwikkelen van teksten voor de website van ArtEZ.

Positieve ontwikkelingen

Het terrein van internationale samenwerking en uitwisselingstrajecten laat positieve ontwikkelingen zien. Studentmobiliteit –uitwisseling naar partnerinstellingen in het buitenland – nam toe in vergelijking tot voorgaande jaren. Alleen al in de herfst van 2007 gingen 15 studenten op uitwisseling binnen het Europese Erasmus programma, terwijl dat er over het gehele studiejaar 2006-2007 maar 13 waren. De erkenning en meeneembaarheid van studiepunten wederzijds maakt uitwisseling voor studenten gemakkelijker in te passen in het studieprogramma. Om de erkenning van studiepunten te waarborgen is uitwisseling vanuit ArtEZ alleen toegestaan met partnerinstellingen waarmee men een zogeheten 'bilaterale overeenkomst' heeft. Ook voor het nieuwe budget Erasmus stages was veel belangstelling, vooral bij de opleiding modevormgeving.

Effect docentuitwisseling

Docentmobiliteit wordt vooral gedragen vanuit de Enschedese locaties van ArtEZ, het ArtEZ Conservatorium en AKI, ArtEZ academie voor beeldende kunsten Enschede. Vanuit Enschede ontstonden vanuit docentuitwisselingen in voorgaande jaren twee grote projecten, waarbij samengewerkt wordt met zes buitenlandse partneracademies: 'The Wall of Statements en het Intensive Programme 'Borders of Perception'. Deze projecten kregen in 2007 subsidies toegekend vanuit de Nuffic, de Gemeente Enschede en de Provincie Overijssel. In april en mei 2008 worden beide projecten uitgevoerd.

Internationale werving

Verder oriënteerde AKI, ArtEZ zich op internationale werving, met als doellanden Engeland en Ierland. De Faculteit Muziek organiseerde een auditie en masterclass in China om nieuwe studenten te selecteren. ArtEZ Dansacademie oriënteerde zich op internationale samenwerkingspartners en hield audities in Israël. ArtEZ Academie voor theater sloot een samenwerkingsovereenkomst met het University College Gent.

Voor het bereiken van potentiële studenten in Duitsland –vooral in de grensregio's – werkt ArtEZ samen met het Duitse bedrijf Borderconcepts. Borderconcepts verzorgt op contractbasis namens ArtEZ doelgroepgerichte Duitstalige voorlichting en publiciteit. De activiteiten bestaan onder andere uit het verzorgen van mailings over diverse opleidingen, het bezoeken van scholen voor het geven van voorlichting over studeren bij ArtEZ door speciaal daarvoor opgeleide teams van Duitssprekende studenten, de organisatie en deelname aan diverse studiebeurzen voor ArtEZ in Duitsland, en het organiseren van kennismakingsbijeenkomsten voor de Duitse doelgroep aan instituten van ArtEZ. De

verwachting is dat dergelijke internationale activiteiten vanuit ArtEZ op diverse terreinen in 2008 uitgebreid zullen worden.

Visie

Het in samenwerking met de faculteiten ontwikkelen van een visie op internationalisering, is een belangrijk aandachtspunt voor 2008. Het versterken van de internationale positie van ArtEZ is, in lijn met de doelstellingen die ArtEZ heeft gesteld, daarbij een van de uitgangspunten.

Studenten

Er is sprake van een lichte stijging in het aantal studenten. Ook het onderwijsrendement van ArtEZ vertoont een stijgende lijn. De inspanningen op dit vlak werpen hun vruchten af. In 2007 zijn er tevens verschillende initiatieven ontplooid om de aansluiting met het werkveld verder te verbeteren.

Instream

In 2007 constateren we een lichte stijging van de instroom van studenten. Op de peildatum 1 oktober 2007 bedroeg het totaal aantal ArtEZ-studenten 3010 (tegen 2937 in 2006). Daarvan zijn 702 studenten afkomstig uit het buitenland (in 2006: 693).

Voorlichting en werving

De toegenomen inspanningen op het gebied van voorlichting en werving, ook in het buitenland (met name Duitsland), lijken succesvol te zijn. Vanuit de afdeling Communicatie zijn diverse initiatieven ontplooid om (de opleidingen van) ArtEZ krachtig te positioneren. Dit is bijvoorbeeld gebeurd door een brede Open Dagen campagne in Arnhem, Enschede en Zwolle en deelname aan de landelijke StudieBeurs voor scholieren, onder andere met een speciaal ontworpen stand en scholierenkrant. Ook is er extra aandacht besteed aan de masteropleidingen van ArtEZ. Voor de negen masteropleidingen zijn flyers ontwikkeld om scholieren kennis te laten maken met de mogelijkheid om na een bachelor op het gebied van de kunsten een master of voortgezette opleiding te volgen.

Onderwijsrendement

Het percentage studenten dat na vier jaar zijn getuigschrift behaalt, vertoont een stijgende lijn. Lag het percentage het afgelopen jaar rond de 35%, nu is het gestegen naar 44%. Het uiteindelijke studierendement ligt daarmee op circa 55%. De inspanningen van de faculteiten zijn er op gericht om het aantal studenten dat zeer veel langer dan vier jaar over zijn studie doet, terug te dringen. Dit is reeds zichtbaar geworden in de verbeterde verhouding tussen het aantal bekostigde en onbekostigde studenten.

Decanaat

Op de ArtEZ-locaties in Arnhem, Enschede en Zwolle kunnen studenten een decaan raadplegen als zij vragen of problemen hebben met bijvoorbeeld de studie, de studievoortgang of hun persoonlijke welzijn. De decanen nemen een onafhankelijke positie in binnen ArtEZ. Zij begeleiden, adviseren, verstrekken informatie en verwijzen naar externe instanties als dat nodig is. De decanen zijn ook de intermediair voor studenten met een handicap of chronische ziekte.

Het decanaat valt sinds september 2007 onder Studentenzaken en niet meer direct onder het CVB. Dat is meer operationeel in de organisatie en effectiever wat betreft studentenbelangenbehartiging. Het decanaat blijft onafhankelijk opereren en zal, waar nodig, met beleidsadviezen komen.

De decanen constateren dat zij steeds meer geconfronteerd worden met vragen over het studeren met een handicap of chronische ziekte. Ook komen er vragen van (aankomend) studenten met zware psychische problematiek. Beide groepen dreigen zonder extra begeleiding of aanpassingen in het studieprogramma belemmeringen in de studie te ervaren en dat zal in veel gevallen leiden tot studieovertraging terwijl dat voorkomen had kunnen worden. Om een positieve bijdrage te leveren ontwikkelden de decanen daarvoor een protocol Studie & Handicap. De implementatie van het aan het CvB aangeboden draaiboek zou een aanzet kunnen zijn tot beleid.

De decanen hebben de naleving van interne en externe wet- en regelgeving kritisch gevolgd, waarbij de FOS-regeling (Financiële Ondersteuning Studenten), de procedure voor het bindend negatief studieadvies, de wettelijke eisen voor de studiegids en de onderwijs- en examenregelingen (OER) onderwerpen waren die aan de orde zijn gesteld.

Stagebureau

Via stages en praktijkbureaus krijgen studenten volop kansen om zich voor te bereiden op de praktijk. ArtEZ heeft verschillende praktijkbureaus om studenten en opdrachtgevers aan elkaar te koppelen. In navolging van de praktijkbureaus Performing Arts (Conservatorium Enschede) en Hardy Studio (AKI

Enschede) is eind december 2007 het initiatief voor een praktijkbureau in Zwolle genomen. Externe bedrijven en instellingen kloppen hier aan met opdrachten die door studenten van de ArtEZ-academie in Zwolle worden uitgevoerd.

Keuzegids Hoger Onderwijs

ArtEZ is volgens de Keuzegids Hoger Onderwijs 2008 (gepubliceerd in november 2007) de best beoordeelde hogeschool voor de kunsten in Nederland. De bacheloropleidingen Vormgeving in Arnhem scoort het hoogst van alle vergelijkbare opleidingen in Nederland. ArtEZ Conservatorium en de bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving staan op de 2e plaats.

Samenwerken

In Arnhem, Enschede en Zwolle werkt ArtEZ samen met andere onderwijsorganisaties, overheden, creatieve instellingen en het bedrijfsleven. Niet alleen regionaal en nationaal, maar ook internationaal. Een intensieve samenwerking met deze relaties is essentieel voor de verdere ontwikkeling van ons onderwijs. Een greep uit de diverse samenwerkingsprojecten.

SKON

Sinds september 2007 neemt ArtEZ deel aan het project SKON, Studieloopbanen in het Kunstonderwijs Oost-Nederland. SKON is een regionaal samenwerkingsverband van het hoger kunstonderwijs (ArtEZ Arnhem), het voortgezet onderwijs (Quadraam), het middelbaar beroepsonderwijs (Rijn IJssel), een centrum voor kunst en cultuur (Het Domein) en een centrum voor creatief ondernemerschap (het Hoofdkwartier). Vanuit ArtEZ zijn de faculteiten Beeldende Kunst en Vormgeving, Theater, Muziek en het lectoraat Kunsteducatie vertegenwoordigd. Deze organisaties hebben hun krachten gebundeld om jongeren met talent voor kunst vroegtijdig op te sporen en beter te begeleiden. Doel van het project is om uiteindelijk een hoger rendement van de verschillende opleidingen te realiseren. SKON wil zich de komende drie jaar ontwikkelen tot een structureel samenwerkingsverband: de Talentontwikkelplaats voor de kunsten. Ook andere instellingen in de regio Arnhem die zich richten op talentontwikkeling kunnen zich hierbij aansluiten.

Creative Co-makership

Om het kunstvakonderwijs en de beroepspraktijk dichter bij elkaar te brengen, neemt ArtEZ sinds 2007 deel aan het project Creative Co-makership. Doel hiervan is het creëren van een breder beroepsperspectief voor studenten. Creative Co-makership helpt ArtEZ bij onderwijsvernieuwing op het gebied van cultureel ondernemerschap. Het project is een initiatief van Kunstenaars&CO en Kunst&Zaken in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Behalve ArtEZ nemen ook de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en de Rotterdamse Willem de Kooning Academie deel.

go!

In 2007 is de projectaanvraag bij het ministerie van EZ ingediend voor go! (Gelderland Onderneemt!). Dit is een gezamenlijk project van ArtEZ hogeschool voor de kunsten Arnhem, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) en de Radboud Universiteit Nijmegen (RU). go! wil het ondernemerschapsonderwijs van de scholen bevorderen en de ondernemerskwaliteiten van studenten stimuleren. Begin 2008 is de projectaanvraag goedgekeurd. go! initieert projecten voor studenten op het gebied van competentieontwikkeling en startersbegeleiding door docenten, coaches en ondernemers. De contacten met het (lokale) bedrijfsleven worden aangehaald en er komen broedplaatsen voor studenten om al tijdens hun studie met de start van hun eigen bedrijf te beginnen.

Stichting KIZ

De CABK, ArtEZ-academie in Zwolle heeft zich sterk gemaakt voor een breed samenwerkingsproject in de regio. Het resultaat is de Stichting Creatieve Industrie Zwolle (KIZ). Met KIZ wil de CABK de creatieve bedrijvigheid in de regio stimuleren en zodoende de werkgelegenheid in de creatieve sector versterken. Voor 2008 en 2009 heeft de stichting 180.000 euro subsidie gekregen van de provincie Overijssel en de gemeente Zwolle. Partners van KIZ zijn onder meer ArtEZ, Hogeschool Windesheim, Mbo-opleidingen zoals het Deltion College, CIBAP en Landstede, de gemeente Zwolle, de Kamer van Koophandel en VNO-NCW.

Muziekkwartier Enschede

Het ArtEZ Conservatorium in Enschede is lid van de coöperatie Muziekkwartier. Hierin werken samen: Orkest van het Oosten, Nationale ReisOpera, Poppodium Atak, De Muziekschool Twente, Podium Twente (incl. de Twentse Schouwburg) en het ArtEZ Conservatorium. In 2007 zijn diverse gesprekken geweest tussen de directeuren, alsmede tussen medewerkers die in de werkgroepen Educatie en Marketing&Communicatie vertegenwoordigd zijn over inhoudelijke en organisatorisch/logistieke samenwerking in het nieuw te bouwen Muziekkwartier waarvan de opening in november 2008 zal plaatsvinden. Voor het Conservatorium betekent de opening van het Muziekkwartier o.a. dat er een meer intensieve samenwerking op gebied van programmering en ruimtegebruik zal plaatsvinden met Poppodium Atak en De Muziekschool Twente.

AIAS

De AKI, ArtEZ Academie voor beeldende kunsten Enschede is gelieerd aan de AIAS, de Association of Independent Art and Design Schools. AKI-directeur Peter Sonderen is voorzitter van deze internationale organisatie. Er zijn vorig jaar twee workshops en een symposium georganiseerd, onder meer over 'The impact of the BA/MA on Art Schools and the Academisation of Art Schools'.

Nederland-China

In het voorjaar 2007 zijn enkele docenten van de afdeling klassiek naar het conservatorium Hangzhou (China) gegaan om hier een masterclass, concerten en audities te verzorgen. De voorbereidende organisatie voor deze bijzondere reis was in handen van Chinese studenten van de Messiaen Academie en de locatiedirecteur Arnhem. In het najaar is een medewerker Internationalisering met als specialisatie China aangesteld. Met de universiteit van Hangzhou is in het najaar onderzocht op welke wijze de samenwerking kan worden geformaliseerd. Dat moet in 2008 leiden tot een formele samenwerking, waarbij ook andere afdelingen van het conservatorium en andere faculteiten in beeld komen.

Personeel & Organisatie

In 2007 stonden er op het gebied van personeel en organisatie verschillende zaken op de agenda. Zo is er onder meer een nieuwe CAO afgesloten. Ook is de nieuwe regeling Functionerings- en beoordelingsgesprekken ingevoerd. Het ziekteverzuim is gedaald, mogelijk als gevolg van een betere verankering van het ziekteverzuimbeleid in de organisatie.

Arbeidsvoorwaarden en CAO

Op 5 oktober 2007 hebben de hogescholen ingestemd met de hoofdlijnen voor een nieuwe cao met een looptijd tot 1 augustus 2010. Belangrijkste onderdelen van de nieuwe cao zijn:

- Een opbouw van de eindejaarsuitkering tot een volledig dertiende maand in 2009.
- Salarisverhogingen per 1 oktober 2007, 2008 en 2009 van respectievelijk 1,3%, 1,0% en 1,0% en op 1 juli 2010 van 2,4%
- Een afspraak om de huidige regelingen voor bovenwettelijke en nawettelijke sociale zekerheid op termijn te vervangen door een inzetgarantie die werknemers ondersteunt bij het vinden van een nieuwe werkkring
- Een afspraak om de huidige regelingen voor werktijdvermindering voor oudere werknemers te vervangen door een regeling die medewerkers meer uitdaagt om te investeren in hun professionele ontwikkeling
- Een verhoging van het persoonlijk budget voor ontwikkeling met 0,8% van het jaarinkomen
- Het verruimen van de mogelijkheid voor tijdelijke aanstellingen van lectoren en associate lectoren en jonge promovendi

Functionerings- en beoordelingsgesprekken

In 2007 hebben alle medewerkers van ondersteunende afdelingen voor de eerste keer een beoordelingsgesprek gehad volgens de nieuwe regeling Functionerings- en beoordelingsgesprekken. De beoordelingsresultaten worden gekoppeld aan de jaarlijkse salarisverhoging. De faculteiten hebben van het College van Bestuur eenmalig uitstel gekregen voor het voeren van de beoordelingsgesprekken. Het bleek praktisch gezien niet mogelijk om dit te organiseren, onder meer vanwege de tijdrovende voorbereidingen op de accreditatie en omdat er door een wijziging in de managementstructuur bij de faculteiten nog geen functioneringsgesprekken waren gevoerd. De meeste medewerkers hebben daarom een schriftelijke beoordeling gekregen. Bij 'uitschieters' (onvoldoende of uitstekende beoordeling) is er wel een gesprek gevoerd. Medewerkers die – om welke reden dan ook – een beoordelingsgesprek wensten, hebben uiteraard die mogelijkheid ook gekregen.

Werving & selectie

In 2007 had ArtEZ 50 vacatures, voor zowel vast als tijdelijk personeel. Het tijdelijk ondersteunende personeel is vooral via het uitzendbureau ingehuurd. Dit jaar was de krapte op de arbeidsmarkt duidelijk merkbaar. Vooral voor algemeen ondersteunende functies was het lastig om goed gekwalificeerde mensen te vinden. Met wat extra inspanning zijn de vacatures zeer naar tevredenheid ingevuld.

Arbo-beleid

Voor wat betreft Arbo-beleid is ArtEZ in 2007 verder gegaan op de ingeslagen weg. Er is regelmatig sociaal medisch overleg met bedrijfsarts, bedrijfsverpleegkundige, leidinggevende en P&O. In dit overleg wordt met name de re-integratie van langdurig zieken besproken. Daarnaast zijn we alert op frequent verzuimers. Bij de 4e ziekmelding in één jaar wordt de betreffende medewerker, in overleg met de leidinggevende, opgeroepen voor het spreekuur van de bedrijfsarts. De afdeling P&O stimuleert rechtstreeks contact tussen leidinggevende en bedrijfsarts, naast de sociaal medisch overleggen. Men weet elkaar nu goed te vinden: dat geeft de mogelijkheid sneller te anticiperen op de situatie. Het ziekteverzuimpercentage is in 2007 gedaald van 4,75% naar 4,31%. Het meldingspercentage is gedaald van 1,1 naar 0,96. Het is zeer goed mogelijk dat deze dalingen het gevolg zijn van de betere verankering van het ziekteverzuimbeleid in de organisatie in de afgelopen periode.

Werkbelevingsonderzoek

In 2007 is er een werkbelevingsonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is uitgevoerd door de ArboUnie. Vanuit ArtEZ heeft een begeleidingscommissie samen met de ArboUnie het onderzoek voorbereid. De commissie bestond uit een vertegenwoordiging van het College van Bestuur, de Hogeschoolraad, de afdeling Communicatie en de afdeling P&O. Voor de zomer kreeg elke medewerker de mogelijkheid een digitaal enquêteformulier in te vullen. Het betrof vragen over onder andere communicatie, werkdruk, arbeidsomstandigheden, en motivatoren in het werk. Op basis van de ruwe resultaten van de enquête zijn na de zomer interviews afgenomen met verschillende groepen medewerkers: management, docenten, algemeen ondersteunend personeel en onderwijs ondersteunend personeel. De resultaten van het onderzoek worden begin 2008 aan het College van Bestuur gepresenteerd. Vervolgens wordt naar aanleiding van de resultaten een plan van aanpak gemaakt.

Voorzieningen

Goede voorzieningen zijn een noodzakelijke voorwaarde voor het verzorgen van goed kunstonderwijs. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om faciliteiten op het gebied van ICT, huisvesting, veiligheid en milieu.

ICT

In 2007 zijn er diverse nieuwe ICT-toepassingen doorgevoerd. Verbetering van communicatie was daarbij een belangrijk speerpunt. In alle gebouwen van ArtEZ is een draadloos netwerk aangelegd waarmee studenten met hun eigen laptop gratis het internet kunnen raadplegen. Ook zijn er uitgebreide mogelijkheden gekomen voor videoconferencing zodat er tussen de ArtEZ-steden makkelijker overlegd kan worden. In de mediatheek is een systeem ingevoerd waarmee de gehele catalogus nu online via het intranet is te raadplegen. Om de communicatie met de relaties van ArtEZ te verbeteren, is er één centraal systeem voor Customer Relationship Management (CRM) ingevoerd, waarin de gegevens van alle externe relaties worden bijgehouden. Ook zijn er veel technische maatregelen genomen zodat Apple- en Windows-gebruikers eenvoudiger kunnen samenwerken. Verder heeft de afdeling Studentenzaken een nieuw systeem voor studentenregistratie in gebruik genomen. Ook is er een efficiëncyslag doorgevoerd op het gebied van printers en copiers. Het aantal modellen dat wordt ingezet, is drastisch ingeperkt en het aantal leveranciers bedraagt nu slechts twee.

Huisvesting

Tot eind 2011 heeft de AKI, academie voor Beeldende Kunsten in Enschede, een huurcontract met de Universiteit Twente. Het is onzeker of de AKI dan ook daadwerkelijk het pand aan de Hallenweg in Enschede moet verlaten, maar zowel ArtEZ als het gemeentebestuur van Enschede willen de AKI graag weer dichterbij de stad brengen. Daarom is in 2007 een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar de toekomstige huisvesting van de AKI. De studie wees in eerste instantie uit dat het voormalige TETEM-gebouw in de wijk Roombeek vooralsnog geen haalbare optie is. Verdere studie is nodig om een passende locatie te vinden. Voor wat betreft de toekomst zijn er oriëntaties om de huisvesting van masteropleiding van de faculteit beeldend te concentreren op één locatie in Arnhem.

Veiligheid en milieu

Het Theatrium is uitgerust met een sluitsysteem dat voldoet aan de brandweertechische eisen en het gebruikersgemak. Naast de al bestaande brandveiligheids- en vluchtssystemen is de compartimentering van de studio's ten tijde van brand hiermee gegarandeerd. De keuring van elektrotechnische installaties binnen het vastgoed van ArtEZ is afgerond. De installaties voldoen nu aan de voorgeschreven NEN-normen die de veiligheid van de installaties waarborgen. In de toekomst zet de trend van energiebesparende maatregelen, die in voorgaande jaren is ingezet, zich door. Nieuw aan te leggen luchtbehandelingsystemen worden uitgevoerd op basis van warmteterugwinning. In samenwerking met ICT wordt gekeken hoe ArtEZ omgaat met de beschikbaarheid van computerlokalen na sluitingstijd.

Financieel jaarverslag 2007

Arnhem, 19 juni 2008
ArtEZ hogeschool voor de kunsten

TOELICHTING

A1 Kerngegevens

bedragen x 1000 EUR

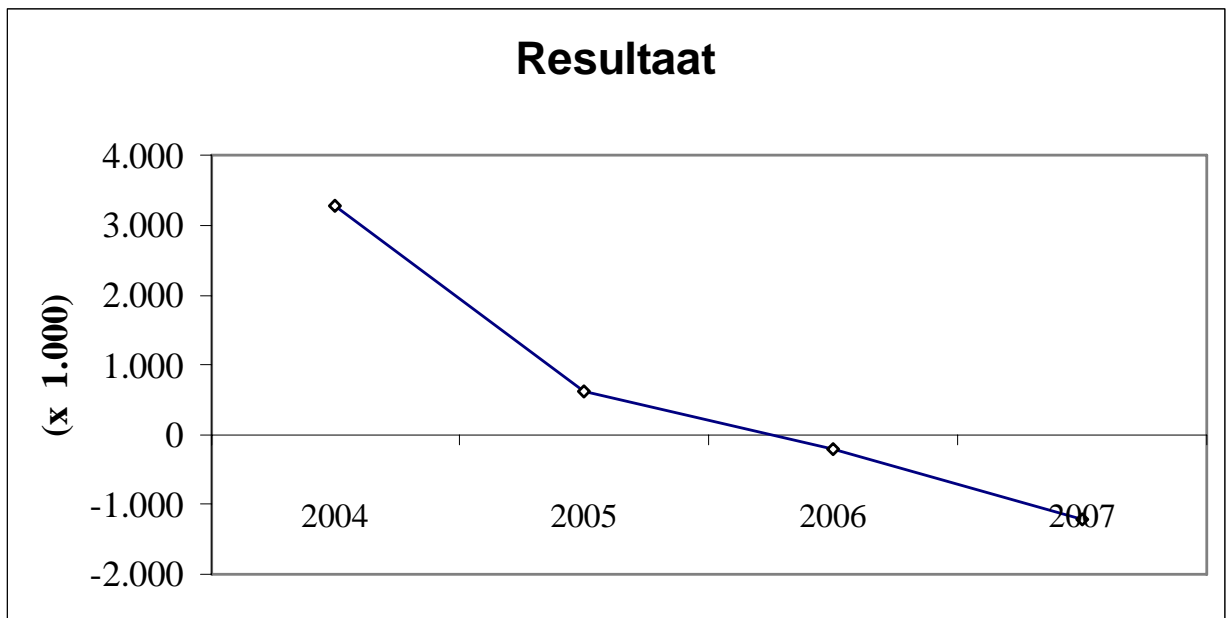
Solvabiliteit

$\frac{\text{eigen vermogen}}{\text{totaal vermogen}}$	0,31	0,35	0,35	0,33
$\frac{\text{eigen vermogen en voorzieningen}}{\text{totaal vermogen}}$	0,43	0,46	0,43	0,42

Liquiditeit

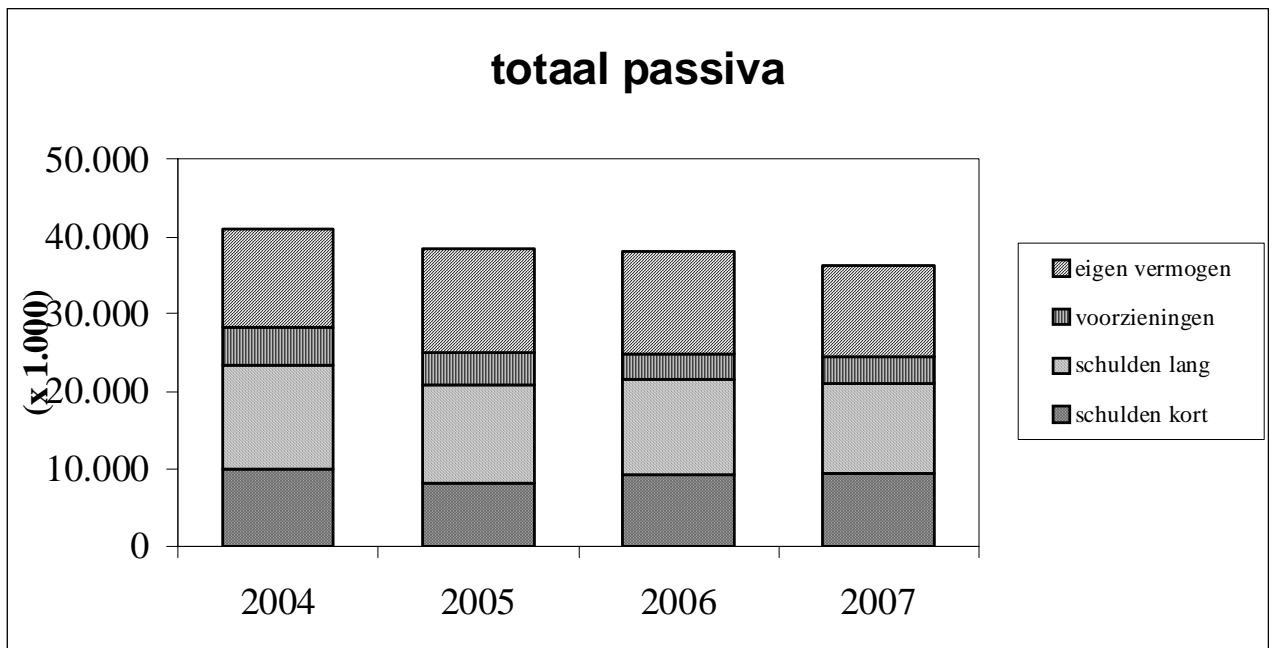
$\frac{\text{vlottende activa}}{\text{schulden kort}}$	0,79	0,80	0,64	0,54
$\frac{\text{vlottende activa (excl voorraden)}}{\text{schulden kort}}$	0,78	0,78	0,63	0,53

Rentabiliteit	2,4%	0,1%	-0,6%	-2,9%
----------------------	------	------	-------	-------

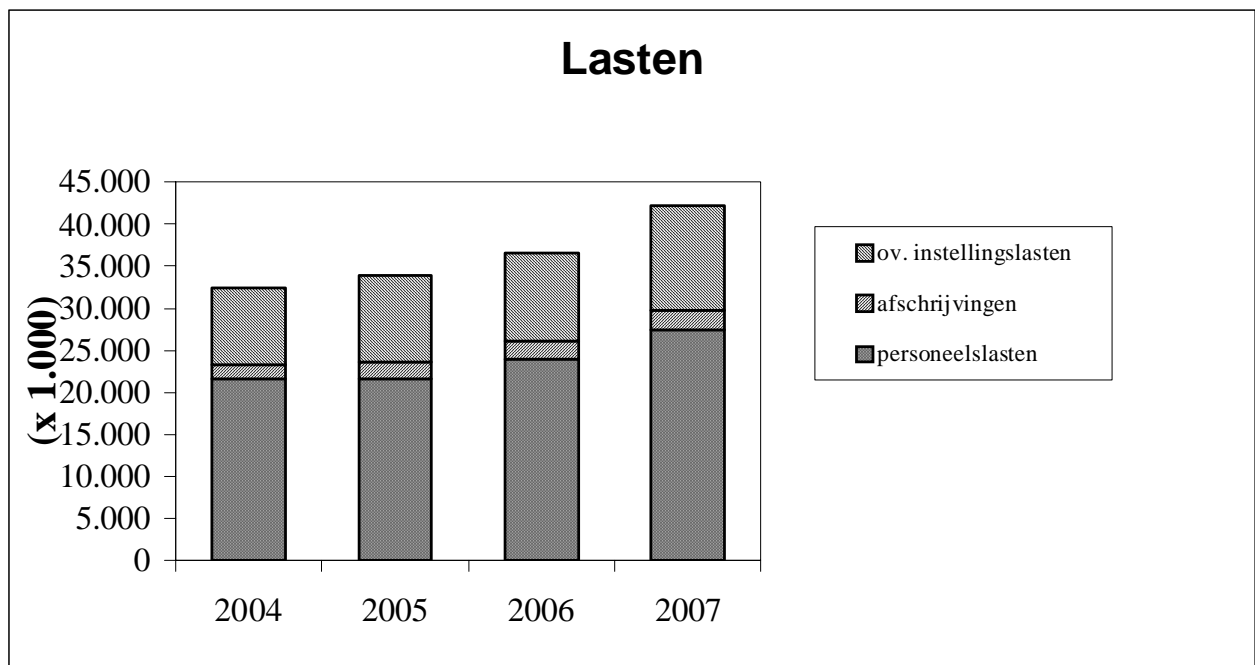

Meerjarencijfers en kengetallen

Balans	2004	2005	2006	2007
Activa				
Vaste activa	33.111	31.853	32.134	31.340
Vlottende activa	7.830	6.549	5.910	5.013
Totaal activa	40.941	38.402	38.044	36.353
Passiva				
Eigen vermogen	12.720	13.346	13.138	11.926
Voorzieningen	4.825	4.132	3.392	3.349
Schulden lang	13.499	12.705	12.220	11.731
Schulden kort	9.897	8.219	9.293	9.346
Totaal passiva	40.941	38.402	38.044	36.353

Exploitatierkening	2004	2005	2006	2007
Lasten				
Personele lasten	21.690	21.612	23.949	27.398
Afschrijvingen	1.549	2.074	2.160	2.394
Overige instellingslasten	9.208	10.294	10.511	12.404
	<u>32.446</u>	<u>33.980</u>	<u>36.620</u>	<u>42.196</u>
Baten				
Ministerie/Collegegeld	30.280	31.455	31.081	34.967
Overige baten/ werk iov derden	3.278	3.018	5.781	6.447
	<u>33.559</u>	<u>34.472</u>	<u>36.862</u>	<u>41.414</u>
Saldo financiële baten en lasten	<u>-307</u>	<u>-445</u>	<u>-450</u>	<u>-430</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	<u>806</u>	<u>48</u>	<u>-209</u>	<u>-1.212</u>
Resultaat uit buitengewone bedrijfsvoering	<u>2.475</u>	<u>579</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Exploitatiesaldo	<u>3.281</u>	<u>626</u>	<u>-209</u>	<u>-1.212</u>

A2 Bestuursverslag financiën

Het resultaat in 2007 bedraagt k€ 1.212 negatief. Dit is slechter dan in 2006 en ook slechter dan begroot. Een bijzondere post is een correctie in verband met nagekomen gegevens die in 2006 in de voorziening verwerkt hadden moeten zijn (k€ 773 negatief). Daarnaast konden nog SKO-gelden uit oude jaren benut worden voor lectoraten (k€ 660 positief).

Als de correctie op de voorziening van k€ 773 al in 2006 had plaatsgevonden was het resultaat in dat jaar niet k€ 209 negatief geweest maar k€ 982 negatief:

	2007	2006
resultaat	1.212-	209-
correctie op de wachtgeldvoorziening	773	773-
SKO-gelden uit oude jaren voor lectoraten	660-	0
gecorrigeerd resultaat	<u>1.099-</u>	<u>982-</u>

Het gecorrigeerde resultaat van 2007 is k€ 341 lager dan begroot. Aangezien de rijksbijdrage hoger is dan begroot (k€ 781 positief) is in totaal ruim € 1,1 miljoen meer uitgegeven dan begroot.

De afzonderlijke posten worden hieronder verder toegelicht.

Financiën op balansdatum (de financiële kengetallen)

In A1 Kerngegevens worden meerjarencijfers en kengetallen gepresenteerd. Hieronder worden die kengetallen toegelicht. De balans en resultatenrekening worden daarna uitgebreider toegelicht aan de hand van de gegevens in de jaarrekening (B2 en verder).

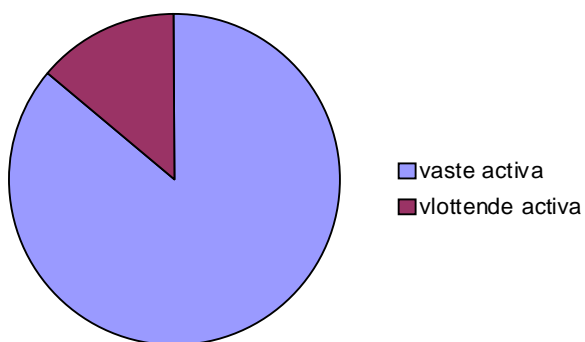
De solvabiliteit geeft de verhouding aan van het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen en geeft een indicatie van de continuïteit op lange termijn. De solvabiliteit is in 2007 gedaald (nu 0,33, was 0,35; landelijk gemiddelde voor het HBO in 2006 0,37). Een andere maat voor deze continuïteit is de solvabiliteit waarbij de voorzieningen tot het eigen vermogen worden gerekend. Deze waarde daalt in 2007 tot 0,42 (was 0,43; landelijk gemiddelde voor het HBO in 2006 0,45). Door een negatief resultaat in 2007 is het eigen vermogen 9% gedaald, wat uiteraard een negatief effect heeft.

De liquiditeit geeft de verhouding aan tussen de vlottende activa en kortlopende schulden en geeft een indicatie van de weerbaarheid op korte termijn. De liquiditeit is in het boekjaar gedaald tot 0,54 (was 0,64; landelijk gemiddelde voor het HBO in 2006 0,80). Een andere maat voor de liquiditeit is de quick ratio, waarbij de voorraden buiten beschouwing gelaten worden. Deze waarde daalt tot 0,53 (was 0,63; landelijk gemiddelde voor het HBO in 2006 0,8).

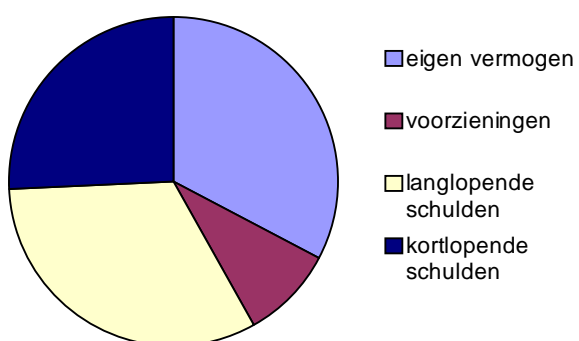
De rentabiliteit is hier gedefinieerd als de verhouding tussen het resultaat uit gewone bedrijfsvoering en de totale baten uit gewone bedrijfsvoering x 100%. Dit kengetal is in 2007 gedaald tot -/ - 2,9% (was -/ - 0,6%; landelijk gemiddelde voor het HBO in 2006 2,2%). Volgens de meerjarenprognose 2008-2011 zullen de resultaten van ArtEZ vanaf 2010 weer stijgen, waardoor ook de rentabiliteit zal toenemen. Het Vangnet HBO houdt een rentabiliteit van 3% voor wenselijk.

De verhoudingen van balans en resultatenrekening van ArtEZ in 2007 kunnen in de volgende beelden worden samengevat:

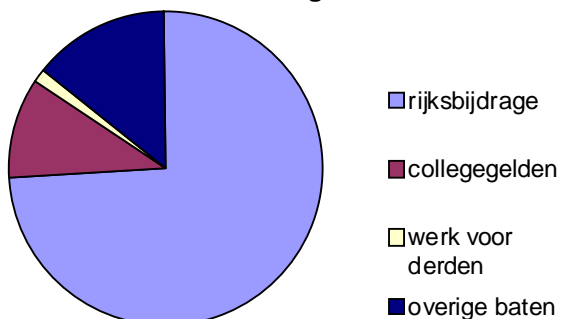
balans: activa

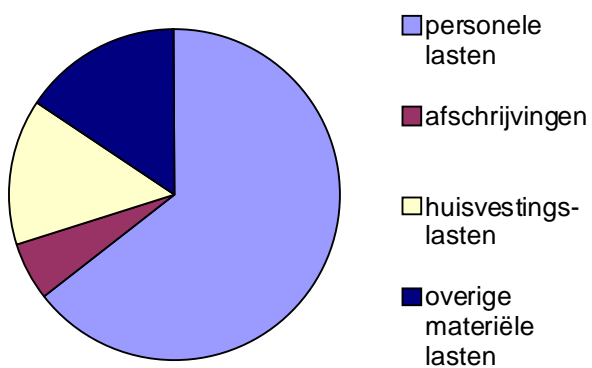
balans: passiva

resultatenrekening: baten

resultatenrekening: lasten

Balans (zie B2 en B5)

De post materiële vaste activa is gedaald. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat bij de post Gebouwen en Terreinen relatief weinig is geïnvesteerd, en wel de reguliere afschrijvingen plaatsvinden. De post Gebouwen in uitvoering betreft onderzoekskosten voor de nieuwbouw van de AKI (zie bij Huisvesting). Bij inventaris en apparatuur is meer geïnvesteerd dan afgeschreven, waardoor deze deelpost in waarde is toegenomen.

Nieuw op de balans is een kleine post bij de Financiële vaste activa. Dit betreft een deelneming in Coming Soon BV (zie bij Treasury).

De vlottende activa dalen door afname van de liquide middelen. Met name huisvestingslasten voor alle locaties zorgen voor een grotere uitgaande geldstroom dan vorig jaar. Maar ook hogere betalingen van (boven/na)wettelijke wachtgelden en overige uitkeringen en premies voor voormalige medewerkers zorgen voor een afname van de liquide middelen. De vorderingen stijgen licht, door een hoger aantal studenten en hoger collegegeld dan vorig jaar en door een aantal grote facturen die aan het eind van het jaar verstuurd zijn.

Door het negatieve resultaat is het eigen vermogen op 31 december als volgt opgebouwd:

	2007	2006
stand 1 januari	13.138	13.346
resultaat	1.212-	209-
stand 31 december	<u>11.926</u>	<u>13.138</u>

Het eigen vermogen valt te splitsen in een algemene en een bestemmingsreserve:

	2007	2006
algemene reserve	56-	755
bestemmingsreserve (huisvesting)	11.982	12.383
totaal	<u>11.926</u>	<u>13.138</u>

De stand van de voorzieningen daalt slechts licht. De grootste post hierbinnen wordt gevormd door de wachtgeld- en reorganisatievoorzieningen (k€ 3.076, was in 2006 k€ 3.102). Onttrekkingen aan deze voorziening (k€ 1.300) vinden plaats op basis van facturen van de uitkeringsinstanties. Voor werknemers die voor 30 juni 1996 zijn ontslagen gebeurt dat op basis van collectiviteit binnen het HBO, voor werknemers die na 30 juni 1996 zijn ontslagen op individuele grondslag.

De voorziening is bepaald op basis van prognoses van UWV, Loyalis en ABP. Deze prognoses laten op individueel niveau zien welke uitkeringen voormalige werknemers zullen ontvangen en wat de kosten voor ArtEZ zullen zijn. Uitkeringen zijn in bepaalde gevallen afhankelijk van inkomsten die voormalige werknemers elders verwerven, waardoor er altijd sprake is van enige onzekerheid. De betrouwbaarheid van de gepresenteerde voorziening is bovendien sterk afhankelijk van de informatievoorziening van UWV, Loyalis en ABP. Helaas is met name de informatie van Loyalis niet altijd consistent. In de informatie voor de jaarrekening van 2006 waren de nawettelijke uitkeringen niet verwerkt. Nu die in 2007 wel opgenomen worden was nog een grote dotatie noodzakelijk (k€ 925). Daarnaast waren in de overzichten van 2006 nog alle kosten individueel toegerekend, terwijl nu toch een deel van de kosten collectief blijkt te worden verrekend. Hierdoor kan k€ 332 vrijvallen.

In 2007 is ook nog een inhaaldotatie gedaan voor werknemers die in 2006 met een regeling zijn vertrokken, omdat bij de berekening in 2006 geen rekening was gehouden met belasting die wordt geheven op regelingen die vervroegde uittreding voor de wettelijke pensioendatum bevorderen (k€ 180). In totaal heeft er dus een correctie plaatsgevonden van k€ 773.

In 2007 is met 6 personeelsleden een vertrekregeling overeengekomen. Hiervoor is k€ 401 gedoteerd. De wachtgeldvoorziening geldt voor 28 personen, de reorganisatievoorziening voor 44. In de collectieve voorziening voor het hele HBO zijn 12 voormalige medewerkers van ArtEZ - allen ontslagen voor 30 juni 1996 - opgenomen.

De post langlopende schulden daalt door aflossingen. De kortlopende stijgen, vooral in de personele sfeer door hogere posten voor vakantiedagen, vakantiegeld, belastingen en sociale premies. Deze stijging is toe te schrijven aan hogere loonkosten conform de CAO en een groeiend aantal personeelsleden, zie ook

hieronder. Ook de post vooruit ontvangen collegegelden stijgt door een hoger aantal studenten en een hoger collegegeld.

Exploitatierkening (zie B3 en B8)

Per 1 mei 2006 heeft de overdracht van het conservatorium Enschede door Saxion aan ArtEZ plaatsgevonden. In 2006 zijn dus kosten en baten van het conservatorium gedurende acht maanden verantwoord, in 2007 uiteraard voor een heel jaar. Dit heeft op vrijwel alle posten in de resultatenrekening effect. Alleen waar het effect groter is dan naar rato van de tijd kan worden verwacht is dit hieronder nader toegelicht.

In 2007 is de totale rijksbijdrage k€ 1.471 hoger dan begroot. In de begroting was al rekening gehouden met een stijging van 2% ten opzichte van de geraamde rijksbijdrage. De stijging is nog hoger geworden, vooral door een hogere vergoeding voor looncomponenten en voor de lectoraten. Deze verhoging verklaart k€ 781. Daarnaast is in 2007 k€ 660 onttrokken aan fondsen voor de lectoraten. In 2007 zijn naast de gelden voor lectoraten in de rijksbijdrage ook nog gelden beschikbaar uit toekenningen van de stichting Kennisontwikkeling HBO (SKO, zie ook hieronder bij Resultaat). Aan het eind van het jaar zijn nog voor drie lectoraten bedragen beschikbaar, verantwoord bij de niet-geormerkte subsidies OCW.

Ten opzichte van 2006 stijgt de rijksbijdrage door verhoging van de prijs per onderwijsvragende en daarmee samenhangende opslagen (k€ 1.138), het aantal bekostigde studenten (k€ 280) en de hierboven genoemde dubbeling bij de lectoraten. Verder werd in tegenstelling tot dit jaar de Messiaen Academie in 2006 nog niet als onderdeel van ArtEZ gepresenteerd (k€ 780 inclusief huisvesting). Ook de huisvestingsbijdrage stijgt licht.

In de begroting van 2008 is uitgegaan van een stijging van 2½ % ten opzichte van de geraamde rijksbijdrage. Onttrekking aan fondsen voor de lectoraten zal maximaal k€ 215 bedragen. Hierdoor zal in 2008 de rijksbijdrage naar verwachting minder afwijken van de begroting dan in 2007.

De collegegeldopbrengsten zijn k€ 116 hoger dan begroot. In 2007 zijn de collegegelden behoudend begroot, omdat in voorgaande jaren de restituties vaak meer effect hadden dan verwacht. In werkelijkheid was de begroting dus te voorzichtig. Vooral bij Muziek is de opbrengst hoger dan begroot. Ten opzichte van 2006 is de stijging te verklaren doordat ook de collegegelden van conservatorium Enschede nu rechtstreeks binnenkomen bij ArtEZ, door de toename van het aantal studenten en door een stijging van het tarief. Alleen bij de AKI is de opbrengst lager dan in 2006 door terugloop van het aantal studenten.

De daling van de baten werk in opdracht van derden ten opzichte van begroting en jaarrekening 2006 wordt veroorzaakt doordat de opbrengsten van praktijkbureaus en de Werkplaats Typografie meer dalen dan de opbrengsten van cursussen en contractonderwijs toenemen.

Bij de overige baten is de stijging van k€ 394 ten opzichte van de begroting vooral veroorzaakt door hogere subsidies (k€ 245) en een hogere bijdrage van Saxion in verband met de gestegen rijksbijdrage (k€ 129). Ook de huurbaten en I&D gelden zijn hoger dan begroot.

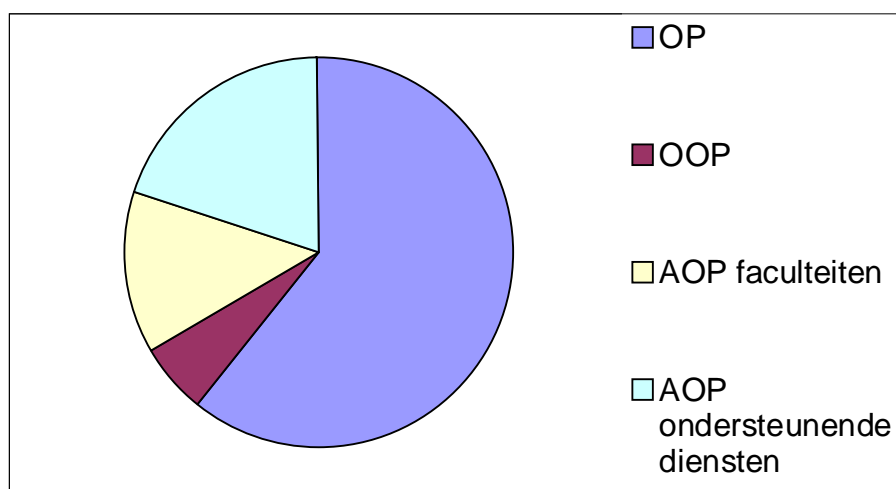
In 2007 worden meer subsidies gerealiseerd door de lectoraten, door de AKI voor twee internationale projecten en door dAcapo voor het studium generale in Zwolle. Tegenover de hogere subsidies staan vrijwel altijd hogere kosten.

Ten opzichte van de cijfers uit 2006 zijn de mutaties vooral het gevolg van de afwikkeling die tussen Saxion en ArtEZ voor het conservatorium in Enschede heeft plaatsgevonden en de bijdrage van de gemeente Zwolle voor de huisvesting in het Sophiaziekenhuis. In 2006 is die bijdrage gesaldeerd met de huur; in 2007 is deze opgenomen bij subsidies.

De personele lasten zijn k€ 1.108 hoger dan begroot. De grootste post hierin wordt gevormd door hogere dotaties aan de wachtgeld- en reorganisatievoorziening (begroot was k€ 472, de werkelijke dotatie bedraagt k€ 1.257; per saldo k€ 785). ArtEZ heeft een naheffing van de belastingdienst en ABP (k€ 104) betaald. Voor arbeidsgerelateerde zorg is door Achmea k€ 82 gefactureerd voor 2006 en 2007. Deze posten waren niet begroot. In verband met ziekte en vacatures zijn meer uitzendkrachten ingehuurd dan voorzien. De uitkeringen in verband met ziekte zijn dan ook iets hoger dan begroot.

De stijging ten opzichte van 2006 wordt veroorzaakt door loonstijgingen conform de CAO en doordat de loonkosten van het conservatorium Enschede nu het hele jaar meewegen. Ook is het aantal fte's gestegen, van 402 naar 409 fte. Deze toename heeft plaatsgevonden bij het ondersteunend personeel. Tot het ondersteunend personeel wordt iedereen gerekend die geen onderwijs geeft (bijvoorbeeld administratief personeel, directies, lectoren).

De personele lasten hebben voor 61% betrekking op docenten (met of zonder dienstverband). 6% van de kosten is voor onderwijs ondersteunend personeel en 13% voor administratief ondersteunend personeel bij de faculteiten (bijvoorbeeld directie, secretariaten en projectmedewerkers) en 20% voor administratief ondersteunend personeel bij de ondersteunende diensten. De dotatie aan de voorzieningen is hierbij buiten beschouwing gelaten. In beeld ziet dat er als volgt uit:

In de post personele lasten zijn de volgende bedragen verwerkt voor de bezoldiging van leden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht:

naam	fiscaal loon	pensioen- premies wg+wn	totaal
W. Hillenius	102	24	126
E. Koenen	92	21	113
Raad van Toezicht	0	0	0
Totaal	194	45	239

De inkomens zijn vermeld volgens de definitie van de Wet Openbaarmaking Publieke Topinkomens (WOPT). De totale loonkosten van het College van Bestuur in 2007 bedragen k€253. Deze bedragen zijn conform de begroting. ArtEZ past geen prestatiebonussen toe en kent geen beloningen die de norm van de WOPT overschrijden.

De afschrijvingslasten zijn iets hoger dan begroot, doordat investeringen meer dan voorheen in de eerste helft van het jaar plaats vonden en over een groter aantal maanden wordt afgeschreven dan begroot.

De hogere instellingslasten ad k€ 1.236 zijn het saldo van stijgingen en dalingen ten opzichte van de begroting:

meer inzet van derden	679
hogere lasten voor inventaris (koop en lease)	358
hogere huisvestingslasten (energie, schoonmaak)	151
hogere kosten voor sociale activiteiten	139
hogere kosten leermiddelen	121
hogere kosten werving van personeel	62
lagere kosten publiciteit	87-
lagere kosten arrangement met HAN	187-
	<u>1.236</u>

De hogere inzet van derden is deels in verband met vacatures, met accreditatie en de invoering van een CRM-pakket (samen k€300). Tegenover hogere kosten voor derden bij projecten staan ook hogere subsidies. Naast deze verklaarbare stijgingen zijn er bij vrijwel alle onderdelen van ArtEZ meer kosten gemaakt voor derden dan voorzien. Bij het opstellen van de begroting waren de onderhandelingen over

leasecontracten voor algemene multifunctionals en printers bij de faculteit BKV nog niet afgerond. De kosten blijken beduidend hoger dan begroot.

Per studiejaar 03/04 heeft de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) haar opleiding docent BKV overgedragen aan ArtEZ. In de afgelopen jaren is een voorziening gevormd om de lasten van afvloeiing van docenten van de opleiding bij de HAN te bekostigen. ArtEZ en HAN zijn momenteel in gesprek over de afronding van de overdracht. Op basis van de gegevens die de HAN onlangs beschikbaar heeft gesteld is de voorziening nu voldoende om de geraamde kosten te dekken. Daarom is er in 2007 niet gedoteerd aan de voorziening.

De stijging van de overige instellingslasten ten opzichte van 2006 wordt voor een groot deel veroorzaakt door gestegen huisvestinglasten (k€ 895). Het merendeel daarvan was ook in de begroting voorzien. De onvoorzien stijging bij apparatuur en inventaris is hierboven al toegelicht. Ten opzichte van vorig jaar stijgen de kosten van administratie en beheer met k€ 620, vooral door de inzet van derden. Kosten voor vervanging door derden bij ziekte en in verband met vacatures worden in de begroting en verantwoording van 2008 gepresenteerd bij de personele lasten, om duidelijker een scheiding te maken tussen inzet voor het primaire proces en voor overige inzet van derden.

De financiële lasten zijn hoger dan begroot door een rentestijging voor het variabele deel van één lening (zie B5).

Resultaat

Bovengenoemde afwijkingen ten opzichte van de begroting leidden tot een resultaat uit gewone bedrijfsvoering dat k€ 454 lager is dan begroot. Het resultaat kan als volgt gesplitst worden:

	realisatie	begroting
resultaat huisvestingsexploitatie	401-	374-
resultaat reguliere exploitatie	811-	384-
totaal	<u>1.212-</u>	<u>758-</u>

Het resultaat huisvestingsexploitatie is k€ 27 lager dan begroot. De kosten voor schoonmaak en energie zijn hoger uitgevallen, maar worden gecompenseerd door een hogere rijksbijdrage (k€ 100) en hogere huuropbrengsten (k€ 60).

Het resultaat van de reguliere exploitatie valt te splitsen in een resultaat van de ondersteunende diensten (waaronder zowel administratief/bestuurlijke diensten vallen als direct onderwijsondersteunende diensten) en het resultaat van de faculteiten.

	realisatie	begroting
resultaat ondersteunende diensten	316	502
correctie op de voorziening	-773	0
resultaat faculteiten	<u>-354</u>	<u>-885</u>
totaal	<u>-811</u>	<u>-384</u>

De correctiedotatie aan de wachtgeld- en reorganisatievoorzieningen is geheel ten laste van ArtEZ Algemeen gebracht en wordt hier voor de duidelijkheid apart gepresenteerd. Voor een deel betreft deze dotatie voormalige werknemers die al in de jaren '90 zijn vertrokken. Deze dotaties zijn niet toegerekend aan de faculteiten. De vertrekregelingen die in 2006 zijn afgesproken in het kader van het bedrijfsplan BKV kwamen ten laste van ArtEZ Algemeen en de correctie daarop in 2007 is dan ook bij ArtEZ Algemeen verwerkt.

Het resultaat van de ondersteunende diensten is - afgezien van de correctiedotatie - k€ 186 lager dan begroot. De stijging van de rijksbijdrage is voor k€ 160 toegerekend aan ArtEZ Algemeen. Voor diensten van derden is k€ 290 meer uitgegeven dan begroot. Dit hangt samen met vacatures en ziekte bij de afdelingen Personeelszaken, Communicatie en Onderwijs en kwaliteit. Ook merkt ArtEZ de toenemende juridisering van de samenleving door hogere kosten voor advocaten en juridisch adviseurs. Daarnaast is er extern advies geweest voor de invoering van een CRM-pakket. De kosten voor accountantscontrole, contributies, zorggerelateerde premies en het salarisverwerkingspakket stijgen meer dan begroot. Ook

wordt meer uitgegeven aan sociale activiteiten voor docenten en studenten (in totaal voor al deze posten k€ 260).

Bij de lectoraten is de inzet van de faculteiten beter in beeld gebracht waardoor kosten niet ten laste van de faculteiten komen. In 2007 zijn nog gelden uit voorgaande jaren benut voor de lectoraten, naast de bekostiging via de rijksbijdrage (k€ 660 positief). De relatief hoge lasten van de lectoraten worden hierdoor gecompenseerd. Aan het eind van het jaar staat voor 2008 nog k€ 215 op de balans voor de lectoraten. Als dit bedrag benut is moeten de lectoraten - voor zover zij zelf geen inkomsten genereren - geheel uit de rijksbijdrage bekostigd worden.

Het resultaat van de faculteiten is k€ 531 beter dan begroot. Dit hogere resultaat is als volgt opgebouwd:

hogere rijksbijdrage (deels via Saxion)	444
lagere dotatie aan voorzieningen	246
lagere lasten ivm arrangement met de HAN	187
lagere loonkosten	159
hogere collegegeldopbrengst	116
meer subsidies	45
lagere opbrengst werk voor derden	43-
hogere materiële lasten	623-
	<hr/>
	531

In de begroting was bij de personele lasten voor de faculteiten een dotatie aan de voorzieningen begroot van k€ 464. In werkelijkheid is k€ 246 minder gedoteerd ten laste van de faculteiten, maar meer ten laste van ArtEZ Algemeen (zie hierboven). Ook de loonkosten van personeel vallen in het algemeen lager uit dan begroot, al betreft het soms een verschuiving naar de materiële lasten (diensten van derden). De faculteit theater vormt een uitzondering met hogere personele lasten, omdat een begrote vermindering van fte's geen doorgang vond.

Hogere materiële lasten waren er vooral voor inzet van derden (k€ 389), voor leermiddelen (k€ 121), voor apparatuur en inventaris (k€ 116), en voor sociale activiteiten van personeel en studenten (k€ 30).

Uitgesplitst per faculteit:

	realisatie	begroting
AbkvA	204	51-
AKI	32-	111-
CABK	56-	134-
masters bkv	46-	58
totaal faculteit beeldend	<hr/>	<hr/>
	71	237-
conservatorium Arnhem	89	36-
conservatorium Enschede	371-	367-
conservatorium Zwolle	253-	401-
Messiaen Academie	91	31
totaal faculteit muziek	<hr/>	<hr/>
	444-	773-
theater	57-	201
voortgezette opleiding theater	9	0
totaal faculteit theater	<hr/>	<hr/>
	48-	201
bouwkunst	28	40
expertisecentrum kunsteducatie	40	117-
totaal faculteiten	<hr/>	<hr/>
	354-	885-

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting worden hieronder toegelicht.

De faculteit beeldend ontvangt k€ 131 meer rijksbijdrage dan begroot. Er is bij de personele lasten k€ 219 begroot voor dotaties aan de voorziening, maar niet gedoteerd. De kosten voor accreditatie vielen hoger uit dan begroot en er is meer uitgegeven aan publiciteit en werving. Voor de AbkvA was k€ 187 begroot in verband met het arrangement met de HAN. Deze kosten zijn niet gemaakt, waardoor het resultaat veel beter uitvalt. AbkvA, AKI, CABK en masters profiteren van de gestegen rijksbijdrage en laten met uitzondering van de masters ook een beter resultaat zien dan begroot. Naast tegenvallende opbrengsten voor werk voor derden speelt bij de masters vooral een kostenoverschrijding bij Dutch Art Institute een rol. Om te voorkomen dat in 2008 hetzelfde gebeurt houdt de directie sinds het najaar intensiever toezicht op de budgetbewaking bij deze master. In totaal is het resultaat van de faculteit k€ 308 beter dan begroot. De faculteit muziek krijgt k€ 87 meer rijksbijdrage. De werkelijke dotatie voor de wachtgeldvoorziening valt k€ 90 lager uit dan begroot. In de begroting is verder een groot bedrag opgenomen om vrijwillig vertrek van medewerkers te stimuleren. Er hebben veel minder medewerkers dan verwacht gebruik gemaakt van dit aanbod. Dit betekent op korte termijn een besparing, maar op lange termijn uiteraard niet. De locaties van het conservatorium en de Messiaen Academie profiteren van de gestegen rijksbijdrage. In Enschede wordt de stijging van de rijksbijdrage tenietgedaan door hogere kosten voor apparatuur en inventaris en voor leermiddelen. Het resultaat van de faculteit is k€ 329 beter dan begroot. De faculteit theater ontvangt k€ 71 meer rijksbijdrage dan begroot. De begrote dotatie aan de wachtgeldvoorziening bedraagt k€ 123, terwijl in werkelijkheid k€ 197 gedoteerd moest worden. Hierdoor is het positieve effect van de rijksbijdrage al verbruikt. De kosten vallen hoger uit dan begroot, zowel in personele als materiële sfeer. Hierdoor is het resultaat van theater k€ 249 lager dan begroot. De faculteit bouwkunst ontvangt k€ 7 meer rijksbijdrage en hoeft niet te doteren aan de wachtgeldvoorziening (k€ 12). Daartegenover staan hogere uitgaven voor publicaties en leermiddelen, waardoor het resultaat k€ 12 lager uitvalt dan begroot. Het Expertisecentrum Kunsteducatie is in 2007 voor het eerst als apart onderdeel begroot. Het lectoraat Kunsteducatie is hierdoor het enige lectoraat dat bij de faculteiten verantwoord wordt. Aan het lectoraat is k€ 73 meer rijksbijdrage toegerekend dan begroot. In de personele lasten is k€ 91 minder uitgegeven dan verwacht, omdat zowel contractactiviteiten als de kenniskring pas in de tweede helft van het jaar vorm kregen. Hierdoor is het resultaat k€ 157 beter dan begroot. Vanaf 2008 worden ook de overige lectoraten niet langer verantwoord bij de ondersteunende diensten.

ArtEZ biedt naast het reguliere, bekostigde onderwijs cursussen en contractonderwijs aan. Inhoudelijk liggen deze activiteiten in lijn met het door ArtEZ verzorgde bekostigde onderwijs. De cursussen zijn in meerderheid gericht op scholieren, die op deze manier kennis kunnen maken met het kunstonderwijs. De oriëntatiecursussen en vooropleidingen bevorderen de toegankelijkheid van de hogeschool. Ieder jaar wordt een taal cursus gegeven voor nieuw ingeschreven buitenlandse studenten. Zij betalen een tarief dat varieert naar gelang de duur van hun cursus.

Het contractonderwijs richt zich niet op groepen, maar op individuen. Het tarief is kostendekkend, op basis van de omvang van het lesprogramma.

Voorts wordt door ArtEZ onderwijs verzorgd voor studenten van andere (hoge)scholen en universiteiten. Aan de minor Kunst en Techniek kunnen studenten van de AKI, UT en Saxion deelnemen. De partners rekenen onderling af op basis van studiepunten (€ 80 per studiepunt). Aangezien er meer studenten van UT en Saxion aan lessen bij de AKI deelnemen dan andersom, ontvangt ArtEZ per saldo een vergoeding voor deze minor van UT en Saxion. Studenten kunnen in deze minor 10 studiepunten halen (waar de totale studie 240 studiepunten omvat). In 2007 hebben 20 studenten van UT en Saxion modules bij de AKI gevolgd. Geen enkele student van de AKI heeft deelgenomen aan het onderwijs bij UT en Saxion. De minor Music van het conservatorium Enschede biedt studenten van de UT en Saxion de mogelijkheid om aan te schuiven bij het bestaande onderwijs. Studenten die de minor volgen krijgen hiervoor 20 studiepunten. In 2007 betrof het 13 studenten. Er wordt afgerekend op basis van de studiepunten. De Academie van Bouwkunst verzorgt het voorbereidend jaar voor bouwkundestudenten van HAN en Saxion. Er wordt afgerekend met deze hogescholen op basis van studiepunten. De cursus danstherapie is een 3 jarige verdiepingscursus voor mensen die al een opleiding in de gezondheidszorg of muziek en dans voltooid hebben. Er wordt een kostendekkend tarief in rekening gebracht. ArtEZ verzorgt geen maatwerktrajecten voor bedrijven of commerciële organisaties.

Hieronder staan kosten en baten van deze activiteiten vermeld:

	kosten	baten	resultaat
oriëntatiecursus Academie Arnhem	19	18	1-
upgraders Academie Arnhem	10	18	9
vooropleiding Academie Arnhem	41	54	13
vooropleiding AKI	5	8	3
vooropleiding CABK	19	12	7-
vooropleiding dans Arnhem/Venlo	444	102	342-
vooropleiding conservatorium Arnhem	69	25	43-
vooropleiding conservatorium Enschede	54	25	29-
vooropleiding muziek Zwolle	65	41	24-
taalcursus	18	23	5
contractonderwijs AKI	1	1	-
contractonderwijs conservatorium Arnhem	12	12	-
contractonderwijs conservatorium Enschede	3	3	-
contractonderwijs conservatorium Zwolle	39	39	-
contractonderwijs Expertisecentrum	3	3	-
minor kunst en techniek AKI	9	16	7
minor music conservatorium Enschede	-	19	19
cursus danstherapie conservatorium Enschede	52	49	3-
voorbereidend jaar Academie van bouwkunst	39	41	2
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	901	509	392-

De georganiseerde activiteiten kennen een tariefstelling die kostendekkend dient te zijn, behalve voor de vooropleidingen van dans en muziek. Hogescholen met een vooropleiding dans of muziek zijn vrij om beleid ten aanzien van die vooropleidingen te bepalen en om budget beschikbaar te stellen voor de instandhouding ervan. Aangezien deze vooropleidingen bijdragen aan de toegankelijkheid en de kwaliteit van het onderwijs kunnen er publieke middelen worden geïnvesteerd in deze activiteiten. Het ministerie van OCW heeft in 2006 en 2007 gelden ter beschikking gesteld om ouders van kinderen op deze vooropleidingen tegemoet te komen in de kosten. Hiertoe heeft ArtEZ met de samenwerkende scholen (het Valuascollege in Venlo en het Beekdal Lyceum in Arnhem) een regeling ontworpen waarbinnen, afhankelijk van inkomen en aantal kinderen, maximaal het volledige cursusgeld aan de ouders werd vergoed. 23 ouders hebben een tegemoetkoming aangevraagd, 16 hebben op grond van de criteria een tegemoetkoming ontvangen. Het resterende geld moet worden terugbetaald aan het ministerie en is opgenomen bij de kortlopende schulden.

ArtEZ besteedt geen onderwijs uit aan private organisaties.

Toekomstige ontwikkelingen

Het aantal studenten van ArtEZ stijgt in 2007 ten opzichte van 2006 met 69 studenten. Groeiers zijn het conservatorium op de locaties Arnhem en Zwolle, de academie Arnhem, CABK en de Master Kunsteducatie. De AKI heeft 22 studenten minder (peildatum 1 oktober). Om voorzieningen bij de AKI op peil te kunnen houden is het beleid er op gericht om deze terugloop een halt toe te roepen. Door een duidelijker aanbod en gerichte werving (met nadruk op het internationale karakter van de AKI) wordt gewerkt aan verhoging van de instroom. Ook de faculteit theater heeft minder studenten (21). Bij deze faculteit heeft een daling van het aantal studenten door de hoge vaste opslag minder invloed op de financiële situatie.

Het aandeel bekostigde studenten binnen het totale studentenaantal vertoont de afgelopen jaren een stijgende lijn en bedraagt nu ca 97%.

Vanaf 2009 worden niet-EER studenten niet langer bekostigd. Als compensatie ontvangen instellingen een opslag, die gebaseerd is op het aantal niet-EER studenten op 1 oktober 2006. Bij een gelijkblijvend aantal niet-EER studenten pakt de maatregel budgetneutraal uit. Met ingang van studiejaar 08/09 wordt het collegegeld van nieuwe studenten uit deze groep verhoogd naar € 7.500. Deze studenten krijgen additioneel een taal cursus, ondersteuning voor huisvesting en begeleiding door het International Office van ArtEZ. Zij kunnen een aanvraag doen voor een ArtEZ-beurs voor talentvolle niet-EER studenten. De opslag wordt aangewend om faculteiten te compenseren voor zittende niet-EER studenten die nog het lagere instellingscollegegeld betalen, voor het beurzenstelsel voor talentvolle niet-EER studenten en voor overige kosten in verband met internationalisering.

Sinds enkele jaren spreekt het ministerie van OCW over een nieuwe bekostiging, gebaseerd op werkelijke inschrijving van studenten op een gemaximeerd aantal peilmomenten. Afgezien van de maatregel voor niet-EER studenten is deze nieuwe bekostiging weer uitgesteld en zal zeker niet vóór 2010 ingevoerd worden. In eerdere toelichtingen is al aangegeven dat voor het kunstonderwijs relatief weinig zal veranderen door invoering van de nu voorliggende plannen.

Huisvesting

Het conservatorium Enschede is gehuisvest in een deel van het Muziekcentrum. De ruimte wordt gehuurd van de gemeente. Bij de overname in 2006 van Saxion was al bekend dat de huisvestingssubsidie voor de studenten van het conservatorium niet voldoende is om de kosten van de huisvesting te dekken. Met Saxion is een langdurige overeenkomst gesloten waarin ArtEZ per jaar een bijdrage van Saxion kan vragen voor het verschil tussen baten en lasten in de huisvestingsfeer. ArtEZ heeft in deze jaarrekening een bijdrage verwerkt van € 88.333 voor de jaren 2006 en 2007. Uiteindelijk moet de bijdrage van Saxion worden terugbetaald als de huurprijs in de toekomst sterk daalt. De huurprijs is gekoppeld aan een lening die de gemeente heeft afgesloten voor de bouw van het Muziekcentrum; wanneer de lening is afgelost, daalt ook de huurprijs die de gemeente in rekening brengt. Saxion heeft in verband met de overname k€ 500 aan de gemeente betaald om de lening voordeliger over te sluiten; hierdoor is de huurprijs al lager dan Saxion betaalde. Ook deze k€ 500 zal te zijner tijd worden terugbetaald aan Saxion.

Het huurcontract van de AKI voor het pand op het UT-terrein loopt af in 2012. Huisvesting in één van de voormalige Tetempanden op het Roombeekterrein wordt onderzocht op haalbaarheid en betaalbaarheid. Gezien het teruglopende aantal studenten bij de AKI en de daarmee samenhangende lagere bekostiging is het geen eenvoudig vraagstuk. De gemeente Enschede zoekt actief mee naar een oplossing. Er bestaat de wens om de masteropleidingen van de faculteit Beeldende Kunst te huisvesten op één locatie in Arnhem. Op dit ogenblik worden hierover gesprekken gevoerd met de gemeente.

Ook zonder eventuele nieuwbouw in Enschede en het Masterinstituut staat de huisvestingsexploitatie onder druk. De onderhoudskosten nemen sterk toe. Komende jaren zal bovendien de rijksbijdrage voor huisvesting - al dan niet verwerkt in een onderwijsopslag - dalen, waardoor het resultaat in de huisvestingsfeer negatief blijft uitkomen. Deze ontwikkeling was al eerder voorzien en ArtEZ heeft dan ook bewust de positieve resultaten uit het verleden niet gebruikt om tekorten in de reguliere exploitatie te dekken. Uit de opgebouwde bestemmingsreserve kunnen de komende jaren de tekorten opgevangen worden. Wel is duidelijk dat er met kritische blik gekeken zal worden naar de mogelijkheid om bestaande panden beter te benutten, eventuele overtollige ruimtes te verhuren aan derden of om huurpanden af te stoten.

Treasury

In 2007 zijn geen nieuwe leningen aangegaan of verstrekt.

In 2007 heeft ArtEZ met het Arnhems Ondernemerscentrum (AOC) en Judithth BV Coming Soon BV en de stichting Dutch Fashion & Design Center opgericht. Stichting en BV hebben als doel studenten en afgestudeerden van mode- en designopleidingen te stimuleren en te begeleiden bij de ontwikkeling van hun beroepspraktijk als zelfstandig ondernemer. De drie partijen hebben elk één derde deel van het oprichtingskapitaal van Coming Soon BV gestort in ruil voor aandelen. Op de balans is deze deelneming zichtbaar bij de financiële vaste activa. Het AOC heeft een laagrentende achtergestelde lening aan de BV verstrekt van € 175.000. ArtEZ heeft een garantie gesteld voor 50% van dit bedrag. Verder heeft ArtEZ geen garantstellingen verstrekt anders dan de garantstellingen voor het Waarborgfonds.

Overige lange-termijnbeleggingen zijn in 2007 niet aan de orde geweest. In verband met de teruglopende liquiditeit worden gelden beschikbaar gehouden op (internet)spaarrekeningen. In de zomermaanden is gedurende een kwartaal k€ 1.000 vastgezet voor een iets gunstiger rentepercentage.

Gemiddeld bedragen de uitgaven in 2007 ca k€ 3.600 per maand, conform het treasury-statuuut moet daarom op de eerste dag van de maand k€ 5.400 beschikbaar zijn (inclusief te verwachten zekere ontvangsten en vrij opvraagbaar krediet). Gemiddeld bedragen de banktegoeden ca k€ 3.500. Door de

zekere ontvangst van rijksbijdrage en collegegelden en de mogelijkheid om tot k€ 1.000 krediet op te nemen van de rekening-courant bij ABN/AMRO, is voldoende beschikbaar om aan de intern gestelde 150% eis te voldoen. Er is overigens geen gebruik gemaakt van het kortlopende krediet. Het saldo van de liquide middelen op 31 december 2007 bedraagt k€ 2.273, k€ 980 minder dan 31 december 2006. De gemiddelde inkomsten per maand liggen dan ook lager dan de uitgaven.

Ook in 2008 zijn de uitgaande geldstromen relatief groot door uitgaven voor huisvesting en betalingen voor wachtgelden en overige uitkeringen van voormalige medewerkers (k€ 922). Volgens de meerjarenprognose 2008-2011 van de kasstromen zal de liquiditeit in de komende jaren nog verder afnemen. Daarom blijven voorlopig de internetspaarrekeningen de meest gunstige spaarrekeningen om overtollige geldmiddelen tijdelijk weg te zetten.

ABN/AMRO heeft aangekondigd dat zij door gewijzigde interne regelgeving niet langer kosteloos de mogelijkheid kan bieden om rood te staan op de rekening-courant. De trend dat uitgaven hoger zijn dan inkomsten zet zich voort. Deze combinatie van factoren betekent dat ArtEZ kosten moet gaan maken om aan de 150%-norm te voldoen. ABN/AMRO bereidt een offerte voor deze faciliteit voor. Naar verwachting zal vanaf oktober met regelmaat gebruik gemaakt worden van het kortlopende krediet. Naast de kosten voor de faciliteit wordt dan uiteraard ook rente in rekening gebracht.

Gezien de ontwikkelingen van liquiditeit (en solvabiliteit) houdt het College van Bestuur de vinger aan de pols om niet begrote uitgaven te vermijden. Onlangs is het budget voor investeringen in 2008 25% gekort ten opzichte van de goedgekeurde begroting.

JAARREKENING

B1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Deze jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn jaarverslaggeving Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek. De jaarrekening is opgesteld in euro's. De bedragen worden gepresenteerd in € 1.000,-.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Tenzij anders vermeld worden activa en passiva gewaardeerd op nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, dan wel brutodeelnamesommen in geval van overdracht van gebouwen en terreinen in het kader van de OKF, verminderd met de toegepaste lineaire afschrijvingen op basis van de te verwachten economische levensduur.

Aanschaffingen van inventaris boven € 2.500,- welke betrekking hebben op apparatuur worden in 5 jaar afgeschreven. Beneden € 2.500,- worden de aanschaffingen niet geactiveerd. Meubilair met een aanschafprijs boven € 2.500,- wordt in 10 jaar afgeschreven.

Investerings in gebouwen worden als volgt afgeschreven:

- casco: afschrijvingstermijn 60 jaar;
- afbouw: afschrijvingstermijn 30 jaar;
- inbouwpakket: afschrijvingstermijn 15 jaar;
- technische installaties: afschrijvingstermijn 15 jaar;
- investeringen in huurpanden: afschrijvingstermijn 10 jaar, of kortere huurtermijn;
- op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, dan wel tegen lagere marktwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde voor zover nodig onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

De wachtgeldvoorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen. De verplichtingen zijn tegen 4% per jaar contant gemaakt. De overige voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Leasing

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom niet bij de stichting ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts verantwoord indien zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Met verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar wordt rekening gehouden indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De afschrijving op materiële vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de aanschafwaarde dan wel brutodeelnamesommen OKF, op basis van de verwachte economische levensduur.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Stichting ArtEZ heeft een aantal pensioenregelingen. De meeste regelingen betreffen zogenaamde toegezegde-bijdrageregelingen. Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de stichting op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan Stichting pensioenfonds ABP. Conform de bepalingen van de Richtlijn jaarverslaggeving Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek heeft Stichting ArtEZ de toegezegd-pensioenregelingen bij het bedrijfstakpensioenfonds verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrageregeling.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangen en betaalde rente zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

B2 Balans per 31-12-2007

bedragen x 1000 euro

1 Activa	31-12-2007	31-12-2006
	EUR	EUR
Vaste activa		
1.1 Immateriële vaste activa	0,0	0
1.2 Materiële vaste activa	31.333,8	32.133,9
1.3 Financiële vaste activa	6,0	0
Totaal vaste activa	31.339,8	32.133,9
Vlottende activa		
1.4 Voorraden	60,1	94,0
1.5 Vorderingen	2.680,1	2.563,1
1.6 Effecten	0,0	0
1.7 Liquide middelen	2.272,5	3.252,5
Totaal vlottende activa	5.012,7	5.909,6
Totaal activa	36.352,5	38.043,5

Bedragen x 1000 EUR

2	Passiva	31-12-2007 EUR	31-12-2006 EUR
2.1	Eigen vermogen	<u>11.926,2</u>	<u>13.137,7</u>
		<u>11.926,2</u>	<u>13.137,7</u>
2.3	Egalisatierekening investeringssubsidies	0,0	0
2.4	Voorzieningen	3.349,3	3.392,2
2.5	Langlopende schulden	11.731,4	12.220,3
2.6	Kortlopende schulden	<u>9.345,6</u>	<u>9.293,3</u>
		<u>24.426,3</u>	<u>24.905,8</u>
	Totaal passiva	<u><u>36.352,5</u></u>	<u><u>38.043,5</u></u>

B3 Exploitatierekening 2007

bedragen x 1000 EUR

	2007 EUR	Begroting 2007 EUR	2006 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	30.646,4	29.175,0	27.408,9
3.3 Collegegelden	4.320,9	4.205,0	3.671,9
3.4 Baten werk i.o.v. derden	552,4	567,0	570,4
3.5 Overige baten	5.894,3	5.500,0	5.210,7
Totaal baten	<u>41.414,0</u>	<u>39.447,0</u>	<u>36.861,9</u>
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	27.397,8	26.290,0	23.949,2
4.2 Afschrijvingen	2.393,9	2.364,0	2.159,9
4.4 Overige instellingslasten	12.404,0	11.168,0	10.511,1
Totaal lasten	<u>42.195,7</u>	<u>39.822,0</u>	<u>36.620,2</u>
Saldo baten en lasten	<u>-781,7</u>	<u>-375,0</u>	<u>241,7</u>
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	108,8	100,0	97,7
5.2 Financiële lasten	538,6	483,0	548,1
Saldo financiële baten en lasten	-429,8	-383,0	-450,4
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	<u>-1.211,5</u>	<u>-758,0</u>	<u>-208,7</u>
Exploitatieresultaat	<u>-1.211,5</u>	<u>-758,0</u>	<u>-208,7</u>

B4 Kasstroomoverzicht 2007

bedragen x 1000 euro

	2007 EUR	2006 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	-1.211,5	-208,7
Afschrijvingen	2.393,9	2.159,9
<u>Mutaties werkkapitaal</u>		
- Voorraden	33,9	7,5
- Vorderingen	-117,0	428,4
- Effecten	0,0	0
- Kortlopende schulden	<u>52,3</u>	<u>1.073,9</u>
	-30,8	1.509,8
Mutaties egalisatierekening	0,0	0
Mutaties voorzieningen	<u>-42,9</u>	<u>-739,7</u>
	1.108,7	2.721,3
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Immateriële vaste activa	0,0	0
Materiële vaste activa	-1.593,8	-2.440,7
Financiële vaste activa	<u>-6,0</u>	<u>0</u>
	-1.599,8	-2.440,7
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie kredietinstellingen	-488,9	-484,4
Mutatie overige langlopende schulden	<u>0,0</u>	<u>0</u>
	-488,9	-484,4
Mutatie liquide middelen	<u>-980,0</u>	<u>-203,8</u>
Beginstand liquide middelen	3.252,5	3.456,3
Mutatie liquide middelen	<u>-980,0</u>	<u>-203,8</u>
Eindstand liquide middelen	<u>2.272,5</u>	<u>3.252,5</u>

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

bedragen x 1000 euro

1 Activa**Vaste activa****1.2 Materiële vaste activa**

	Verkrijgings- prijs t/m 2006	Afschrijvingen t/m 2006	Boekwaarde 31-12-2006	Investerings 2007	Desinveste- ringen 2007	Afschrijvingen 2007	Boekwaarde 31-12-2007	Afschrijvings- percentage
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	%
1.2.1 Gebouwen en terreinen								
1.2.1.1 Gebouwen	35.538,8	9.142,9	26.395,9	202,2	0,0	1.381,8	25.216,3	1,67 tot 10
1.2.1.2 Terreinen	2.461,6	0	2.461,6	0,0	0,0	0,0	2.461,6	
1.2.1.3 Gebouwen in uitvoering	0		0	69,5	0,0		69,5	
	38.000,4	9.142,9	28.857,5	271,7	0,0	1.381,8	27.747,4	
1.2.2 Inventaris en apparatuur	3.276,4	0	3.276,4	1.322,1	0,0	1.012,1	3.586,4	10 tot 20
Totaal materiële vaste activa	41.276,8	9.142,9	32.133,9	1.593,8	0,0	2.393,9	31.333,8	

1.2.a OZB en verzekerde waarde gebouwen en terreinen

	Bedrag EUR	Peildatum
1.2.a.1 OZB-waarde gebouwen en terreinen		
Oude Kraan 34 incl nr.26 Arnhem	3.908,0	01-01-07
Onderlangs 9 Arnhem	21.503,5	01-01-07
Utrechtsestraat 85 Arnhem	2.795,0	01-01-07
Aan de Stadsmuur 88 Zwolle	3.814,0	01-01-07
Totaal	31.803,5	
1.2.a.2 Verzekerde waarde gebouwen		
Oude Kraan 34 incl nr. 26 Arnhem	3.483,7	31-12-07
Onderlangs 9 Arnhem	30.200,0	31-12-07
Utrechtsestraat 85 Arnhem	12.724,2	31-12-07
Aan de Stadsmuur 88 Amhem	11.406,6	31-12-07
Totaal	57.814,5	

1.2.b Boeken	Aanschaf 2007 EUR
Boeken	170,4
Totaal	170,4

Bedragen x 1000 EUR

1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2006	Mutaties			Boekwaarde 31-12-2007	Rente percentage	Resterende looptijd in jaren
		Investerings 2007	Desinveste- ringen 2007	Resultaat 2007			
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	%	
1.3.1 Deelnemingen	0	6,0	0,0	0,0	6,0		
	0	6,0	0,0	0,0	6,0		
Totaal financiële vaste activa	0				6,0		

Bedragen x 1000 EUR

Vlottende activa

1.4 Voorraden

	31-12-2007 EUR	31-12-2006 EUR
1.4.1 Gebruiksgoederen		
Verbruiksmaterialen	60,1	94,0
	60,1	94,0
Totaal voorraden	60,1	94,0

1.5 Vorderingen

	31-12-2007 EUR	31-12-2006 EUR
1.5.1 Debiteuren	337,9	194,8
1.5.4 Studenten	1.424,8	1.367,2
1.5.5 Overige vorderingen		
Personeelsregelingen	44,8	38,9
Overige	0,0	0,5
	44,8	39,4
1.5.6 Overlopende activa nog te ontvangen cq vooruitbet	872,6	961,7
	872,6	961,7
Totaal vorderingen	2.680,1	2.563,1

1.7 Liquide middelen

	31-12-2007 EUR	31-12-2006 EUR
1.7.1 Banken	534,9	769,3
1.7.2 Kasmiddelen	17,9	10,5
1.7.3 Deposito's	1.719,7	2.472,7
Totaal liquide middelen	2.272,5	3.252,5

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Saldo 31-12-2006 EUR	Mutaties		Saldo 31-12-2007 EUR
		Bestemming resultaat EUR	Overige mutaties EUR	
2.1.1 Kapitaal	0			0
2.1.2 Algemene reserve	755,0	-810,6	0,0	-55,6
2.1.3 Bestemmingsreserves				
Reserve huisvestingsbeleid	12.382,7	-400,9	0,0	11.981,8
Totaal bestemmingsreserves	12.382,7	-400,9	0,0	11.981,8
<hr/>				
Totaal eigen vermogen	13.137,7	-1.211,5	0,0	11.926,2

2.4 Voorzieningen

	Saldo 31-12-2006 EUR	Mutaties			Saldo 31-12-2007 EUR	Onderverdeling saldo 2007		
		Dotaties 2007 EUR	Onttrekkingen 2007 EUR	Vrijval 2007 EUR		< 1 jaar EUR	1-5 jaar EUR	> 5 jaar EUR
2.4.1 Onderhoud	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
2.4.2 Wachtgelden	1.273,4	724,9	445,5	622,6	930,2	286,0	512,6	131,6
2.4.3 Overige voorzieningen								
Reorganisatie	1.829,1	1.236,7	837,9	82,3	2.145,6	636,6	1.418,7	90,3
Afstudeerfonds	106,7	0,0	16,2	0,0	90,5	16,2	64,8	9,5
Waarborgfonds	183,0	0,0	0,0	0,0	183,0	0,0	0,0	183,0
	2.118,8	1.236,7	854,1	82,3	2.419,1			
<hr/>								
Totaal voorzieningen	3.392,2	1.961,6	1.299,6	704,9	3.349,3			

2.5 Langlopende schulden

	Bedrag lening 31-12-2006	Aangegane leningen o/g	Aflossingen	Boekwaarde 31- 12-2007	Rente- percentage	Resterende looptijd
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	in jaren
2.5.2 Kredietinstellingen						
BNG/Nat.Inv.Bank Den Haag	3.190,9	0,0	314,4	2.876,5	4,71	16,0
BNG Nat.Inv.Bank Den Haag	1.055,5	0,0	104,0	951,5	4,71	16,0
BNG Nat.Inv.Bank Den Haag	219,5	0,0	21,6	197,9	4,71	16,0
ABN Amro	5.599,9	0,0	400,0	5.199,9	3,95	27,0
ABN Amro	1.866,7	0,0	133,3	1.733,4	variabel	27,0
Aflossingsverplichting 2007	-484,4	0,0	-484,4	0,0		0,0
	11.448,1	0,0	488,9	10.959,2		
2.5.3 Langlopende schulden aan OCW						
Liquiditeitsbijdrage 1998	772,2	0	0,0	772,2		
	772,2	0,0	0,0	772,2		
<hr/>						
Totaal langlopende schulden	12.220,3	0,0	488,9	11.731,4		

Bedragen x 1000 EUR

2.6 Kortlopende schulden

	31-12-2007	31-12-2006
	<u>EUR</u>	<u>EUR</u>
2.6.1 Kredietinstellingen	488,9	484,5
2.6.3 Crediteuren	1.688,5	1.819,6
2.6.4 OCW	36,1	19,0
2.6.6 Belastingen en premies sociale verzekeringen	828,7	681,5
2.6.7 Schulden terzake pensioenen	332,8	320,3
2.6.9 Overlopende passiva		
Vooruitontvangen collegegelden	3.231,4	3.126,9
Niet-geoormerkte subsidies OCW	468,1	748,5
Vakantiegeld	862,6	809,2
Vakantiedagen	302,4	213,8
SKON (vooruitontv. subs.)	278,4	0,0
Overige	<u>827,7</u>	<u>1.070,0</u>
	5.970,6	5.968,4
	<hr/>	<hr/>
Totaal kortlopende schulden	<u>9.345,6</u>	<u>9.293,3</u>

Specificatie leningen per ultimo 2007:

Het verschil tussen de boekwaarde van de langlopende schulden per 31/12/2007 en de hoogte van de hieronder genoemde bedragen bestaat uit de aflossingsverplichting 2008. De aflossingen welke in 2008 zullen plaatsvinden zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

lening nummer 40.0081882 € 3.035.230

Een geldlening ten behoeve van de Bank Nederlandse Gemeenten en de Nationale Investeringsbank en ten laste van de Hogeschool voor de Kunsten Arnhem, in hoofdsom oorspronkelijk groot € 4.805.227,--. De rente bedraagt 4,71% per jaar. De renteherzieningstermijn is 10 jaar. Rente en aflossing worden voor 50% berekend volgens de lineaire methode en voor de overige 50% volgens de annuïteitenmethode. De bedragen worden maandelijks betaald. De laatste termijn wordt december 2023 voldaan

Als zekerheden in het kader van deze kredietfaciliteit gelden:

- Een borgstelling in hoofdsom maximaal groot € 4.805.227,-- door het Waarborgfonds HBO.
- Een eerste pandrecht van alle rechten en vorderingen uit hoofde van een door de staat der Nederlanden verleende beschikking in verband met de jaarlijks tot 2024 te ontvangen vergoedingen ingevolge het bekostigingsbesluit WHW i.v.m. de overname van het economisch claimrecht.

De aflossing in 2008 zal € 158.779,- bedragen

lening nummer 40.0082007 € 1.004.047

Een geldlening ten behoeve van de Bank Nederlandse Gemeenten en de Nationale Investeringsbank en ten laste van Hogeschool Constantijn Huygens te Zwolle/Kampen, in hoofdsom oorspronkelijk groot € 1.588.231,--. De rente bedraagt 4,71% per jaar. De renteherzieningstermijn is 10 jaar. Rente en aflossing worden voor 50% berekend volgens de lineaire methode en voor de overige 50% volgens de annuïteitenmethode. De bedragen worden maandelijks betaald. De laatste termijn wordt december 2023 voldaan.

Als zekerheden in het kader van deze kredietfaciliteit gelden:

- Een borgstelling in hoofdsom maximaal groot € 1.588.231,-- door het Waarborgfonds HBO.
- Een eerste pandrecht van alle rechten en vorderingen uit hoofde van een door de staat der Nederlanden verleende beschikking in verband met de jaarlijks tot 2024 te ontvangen vergoedingen ingevolge het bekostigingsbesluit WHW i.v.m. de overname van het economisch claimrecht.

De aflossing in 2008 zal € 52.524,-- bedragen.

lening nummer 40.0081857 € 208.820

Een geldlening ten behoeve van de Bank Nederlandse Gemeenten en de Nationale Investeringsbank en ten laste van Hogeschool Constantijn Huygens te Zwolle/Kampen, in hoofdsom oorspronkelijk groot € 329.772,--. De rente bedraagt 4,71% per jaar. De looptijd is 30 jaar. Rente en aflossing worden volgens de lineaire methode berekend. De bedragen worden maandelijks betaald. De laatste termijn wordt december 2023 voldaan. De aflossing in 2008 zal € 10.924,-- bedragen.

lening nummer 42.20.07.226 € 7.199.928

Een geldlening ten behoeve van de ABN Amro en ten laste van Hogeschool ArtEZ, in hoofdsom oorspronkelijk groot € 8.000.000,-. Het betreft hier een roll-over lening die een looptijd heeft van 30 jaar en uit 2 delen bestaat. Voor een deel van € 6mln. is gebruik gemaakt van een renteswap waardoor het renterisico wordt beheerst en effectief een vaste rente van 3,95 % wordt betaald. Voor het andere deel van de lening van € 2 mln is de rente niet gefixeerd. Voor dit deel van de lening is in 2007 een gemiddelde rente van 4,65 % betaald.

De Stichting Waarborgfonds HBO heeft voor deze lening een borgstelling afgegeven.

De aflossing in 2008 zal € 266.664,-- bedragen.

B6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Lease verplichtingen		Verlengingstermijn
BNP Paribas Lease Group	87.674	6 jaar
Nashuatec	182.248	5,5 jaar
	<hr/>	
	269.922	
Huurverplichtingen		
Agnietenplaats	13.762	1 jaar
Beekdal Lyceum	10.000	1 jaar
Hoofdkwartier	67.065	1 jaar
Thomascollege	9.076	1 jaar
Hardyhal Universiteit Twente	465.561	
Twekkelerweg	13.584	1 jaar
Gemeente Zwolle inz. Rhijnvis Feithlaan	936.966	40 jaar
Studio Edgetip (geluidsstudio)	16.923	1 jaar
Gemeente Enschede inz. Essengaarde	220.867	16 jaar
Podium Twente inz. Essengaarde	73.281	7 jaar
Art Projects	13.693	
	<hr/>	
	1.840.778	

Bankgaranties

Door de Bank Nederlandse Gemeenten is een bankgarantie afgegeven van €32.662,- t.b.v. het waarborgfonds.

Door de ING bank is een bankgarantie afgegeven van € 97.676,19 t.b.v. het waarborgfonds.

Door de ING bank is een bankgarantie afgegeven van € 52.201,- t.b.v. het waarborgfonds.

Door de ABN Amro is een bankgarantie afgegeven van € 160.000,- t.b.v. het waarborgfonds.

Overige verplichtingen

Saxion

Aan Saxion Hogescholen is, op het moment dat, en voor zover huurdingen zich voordoen, een bedrag verschuldigd van €588.333,-.

Zie Huisvesting in het bestuursverslag financiën.

Coming Soon Arnhem B.V.

ArtEZ heeft zich voor 50% garant gesteld voor een achtergestelde lening van € 175.000,- welke aan de B.V. is verstrekt door het Arnhems Ondernemerscentrum.

Positieve / negatieve hypotheekverklaring ten behoeve van Stichting Waarborgfonds HBO

Ingevolge de gesloten standaardovereenkomst van borgtocht artikel 7, heeft ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten zich verbonden niet zonder schriftelijke toestemming van de Stichting Waarborgfonds HBO, de aan de hogeschool toebehorende registergoederen te vervreemden of met enig recht te bezwaren. Voorts dient de hogeschool, indien zij haar verplichtingen uit de geborgde overeenkomsten niet kan nakomen, een recht van hypotheek aan de Stichting Waarborgfonds HBO te verstrekken tot zekerheid van het regresrecht van de Stichting Waarborgfonds HBO.

B7 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsdeelneming en geen beslissende zeggenschap)

	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten
Coming Soon Arnhem B.V.	BV	Arnhem	4

B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de exploitatierekening**3 Baten****3.1 Rijksbijdragen OCW**

	2007 EUR	2006 EUR
3.1.1 (Normatieve) Rijksbijdrage OCW Normatieve Rijksbijdrage (HBO)	<u>29.956,3</u>	<u>26.929,0</u>
	29.956,3	26.929,0
3.1.2 Overige subsidies OCW		
Geormerkte subsidies	12,3	12,7
Niet-geormerkte subsidies	<u>677,8</u>	<u>467,2</u>
	690,1	479,9
Totaal OCW-rijksbijdragen	<u><u>30.646,4</u></u>	<u><u>27.408,9</u></u>

3.3 Collegegelden

	2007 EUR	2006 EUR
AbkvA	1.068,6	1.000,4
AKI	576,0	619,5
CABK	617,5	558,0
Voortgezette Opleidingen Beeld	101,2	103,3
Bouwkunst	110,3	98,2
Theater initieel	526,9	523,0
Voortgezette Opleiding Theater	4,6	4,5
Conservatorium Arnhem	301,9	284,9
Conservatorium Zwolle	338,1	308,1
Conservatorium Enschede	490,2	164,9
Messiaen Academie	159,9	0,0
Expertise Centrum	<u>25,7</u>	<u>7,1</u>
Totaal Collegegelden	<u><u>4.320,9</u></u>	<u><u>3.671,9</u></u>

3.4 Baten werk i.o.v. derden

	2007 EUR	2006 EUR
3.4.1 Opbrengst werk i.o.v. derden		
3.4.1.1 Contractonderwijs		
Contractonderwijs	<u>508,9</u>	<u>473,2</u>
	508,9	473,2
3.4.1.3 Overige		
Prakt. buro's en WP Typo	<u>43,5</u>	<u>97,2</u>
	43,5	97,2
Totaal baten werk i.o.v. derden	<u><u>552,4</u></u>	<u><u>570,4</u></u>

Bedragen x 1000 EUR

3.5 Overige baten	<u>2007</u> EUR	<u>2006</u> EUR
3.5.1 Resultaat deelnemingen	0,0	0
3.5.2 Verhuur onroerende zaken	120,4	40,4
3.5.3 Detachering personeel	53,1	14,8
3.5.4 Schenking en sponsoring	617,1	198,4
3.5.5 Overige baten		
I&D banen	255,5	322,7
Bijdr.stud. tbv div.diensten	368,8	348,1
Verkoop Materiaal	133,8	122,0
Bijdrage projecten	249,2	144,7
Messiaen Academie	0,0	1.152,7
Saxion	3.991,9	2.722,9
Studentenpas	32,3	30,6
Overige	<u>72,2</u>	<u>113,4</u>
	5.103,7	4.957,1
Totaal overige baten	<u><u>5.894,3</u></u>	<u><u>5.210,7</u></u>

4 Lasten**4.1 Personele lasten**

	2007 <u>EUR</u>	2006 <u>EUR</u>
4.1.1 Lonen en salarissen	20.331,3	18.611,3
4.1.2 Sociale lasten	4.182,9	4.084,7
4.1.3 Overige personele lasten		
4.1.3.1 Dotatie voorziening wachtgeld	102,3	-309,0
4.1.3.2 Uitzendkrachten e.d.	1.383,0	929,0
4.1.3.3 Overige		
Dotatie overige personele voorzieningen	1.154,4	401,8
Overige	<u>327,3</u>	<u>314,4</u>
Totaal overige	<u>1.481,7</u>	<u>716,2</u>
Totaal overige personele lasten	2.967,0	1.336,2
4.1.4 Uitkeringen (-/-)	-83,4	-83,0
Totaal personele lasten	<u><u>27.397,8</u></u>	<u><u>23.949,2</u></u>

4.1.a Aantal FTE's per 31 december

	2007 <u>Fte's</u>	2006 <u>Fte's</u>
WP / OP	217,0	218,0
OBP	<u>192,0</u>	<u>184,0</u>
	409,0	402,0

4.1.b Overzicht bezoldigingen

	2007 <u>EUR</u>	2006 <u>EUR</u>
4.1.b.1 Bezoldigingen CvB / RvT		
College van Bestuur	<u>239,0</u>	<u>230,0</u>
	0,0	230,0

4.2 Afschrijvingen

	2007 <u>EUR</u>	2006 <u>EUR</u>
4.2.2 Gebouwen	1.381,8	1.305,5
4.2.3 Inventaris en apparatuur	<u>1.012,1</u>	<u>854,4</u>
Totaal afschrijvingen	<u><u>2.393,9</u></u>	<u><u>2.159,9</u></u>

4.4 Overige instellingslasten

	2007 EUR	2006 EUR
4.4.1 Huur	1.861,4	1.640,6
4.4.3 Inventaris en apparatuur	1.002,0	651,5
4.4.4 Energie en water	768,6	730,7
4.4.5 Heffingen	171,8	177,1
4.4.7 Overige		
4.4.7.1 Overige huisvestingslasten		
Klein onderhoud	1.392,6	914,7
Schoonmaakkosten	906,3	743,5
Verzekering gebouwen	54,4	51,7
	<u>2.353,3</u>	<u>1.709,9</u>
4.4.7.2 Overige beheerslasten		
Administratie en beheer	4.526,7	3.907,1
Reis- en verblijfkosten	359,7	318,6
Leer- en hulpmiddelen	954,0	823,0
Accountantskosten	75,3	51,6
Verzekeringen	20,1	17,5
kosten arrangement HAN	0,0	234,5
Overige	311,1	249,0
	<u>6.246,9</u>	<u>5.601,3</u>
Totaal overige	<u>8.600,2</u>	<u>7.311,2</u>
Totaal ov. instellingslasten	<u><u>12.404,0</u></u>	<u><u>10.511,1</u></u>

bedragen x 1000 EUR

5 Financiële baten en lasten

	2007 EUR		2006 EUR	
5.1 <u>Financiële baten</u>				
5.1.1 Rentebaten	108,8		97,7	
5.1.2 Overige financiële baten	<u>0,0</u>		<u>0</u>	
		108,8		97,7
5.2 <u>Financiële lasten</u>				
5.2.1 Rentelasten	538,6		548,1	
5.2.2 Overige financiële lasten	<u>0,0</u>		<u>0</u>	
		538,6		548,1
Saldo fin. baten en lasten		<u><u>-429,8</u></u>		<u><u>-450,4</u></u>

OVERIGE GEGEVENS

Aan het college van bestuur van
Stichting ArtEZ

63505

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Velperweg 35
6824 BE Arnhem
Postbus 5381
6802 EJ Arnhem
Telefoon (026) 371 25 00
Fax (026) 371 25 90
www.pwc.com/nl

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2007 van Stichting ArtEZ te Arnhem bestaande uit de balans per 31 december 2007 en de exploitatierekening over 2007 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn jaarverslaggeving hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, laatstelijk gewijzigd op 18 oktober 2005 (CFI/EFA-2005/130785). Tevens is het bestuur van de stichting verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Deze verantwoordelijkheden omvatten onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2.9, derde lid van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht en het Controleprotocol OCW 2007. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

PricewaterhouseCoopers is de handelsnaam van onder meer de volgende vennootschappen: PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287) en PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289). Op diensten verleend door deze vennootschappen zijn Algemene Voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Deze Algemene Voorwaarden zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam en ook in te zien op www.pwc.com/nl

63505

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat alsmede het voor de naleving van de betreffende wet en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting ArtEZ per 31 december 2007 en van het resultaat over 2007 in overeenstemming met de Richtlijn jaarverslaggeving hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, laatstelijk gewijzigd op 18 oktober 2005 (CFI/EFA-2005/130785).

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2007 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals die in het Controleprotocol OCW 2007 zijn vermeld.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties.

Verder melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 34, lid 5 van de Richtlijn jaarverslaggeving hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, laatstelijk gewijzigd op 18 oktober 2005 (CFI/EFA-2005/130785).

Arnhem, 19 juni 2008
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Origineel getekend door

C.J. Peelen RA

(2)

C3 Bestemming exploitatiesaldo

ALGEMENE RESERVE exploitatie	01/01/2007 *	Resultaat	31-12-2007
AbkvA	81.392	204.312	285.704
AKI	-285.385	-31.774	-317.159
CABK	-724.525	-56.177	-780.701
Masters Beeldend	417.679	-45.603	372.076
Faculteit Beeldend Totaal	-510.839	70.759	-440.080
Conservatorium Arnhem	553.385	89.422	642.808
Conservatorium Zwolle	-163.488	-253.442	-416.930
Conservatorium Enschede	49.736	-371.179	-321.442
Messiaen Academie	204.227	91.445	295.672
Faculteit Muziek Totaal	643.860	-443.753	200.107
Theater initieel	-2.076.581	-56.547	-2.133.127
Voortgezette opleiding Theater	39.837	8.726	48.563
Faculteit Theater Totaal	-2.036.744	-47.821	-2.084.565
Faculteit Bouwkunst Totaal	115.229	27.698	142.927
Expertisecentrum	0	39.875	39.875
ArtEZ ondersteunende diensten	2.543.108	-457.417	2.085.691
Huisvesting ArtEZ	12.383.070	-400.841	11.982.229
	<u>13.137.684</u>	<u>-1.211.500</u>	<u>11.926.184</u>

De reserve van de faculteitsdirecties zoals gepresenteerd in de jaarrekening van 2006 zijn verwerkt in de beginstand van de reserves van de faculteitsonderdelen.

C4 Bestuursverklaring

Het College van Bestuur van de Stichting ArtEZ, verklaart hierbij dat de jaarrekening van de stichting naar waarheid en in overeenstemming met de richtlijnen, zoals deze in 2007 geldend waren, is opgesteld.

Arnhem, 19 juni 2008

C5 Goedkeuring van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de Stichting ArtEZ, verklaart hierbij dat zij de door het College van Bestuur opgestelde jaarrekening 2007 goedkeurt.

Arnhem, 19 juni 2008

BIJLAGEN FINANCIEEL JAARVERSLAG

D1 Gegevens over de rechtspersoon

Stichting ArtEZ
Onderlangs 9
6812 CE Arnhem
tel: 026-3535635
fax: 026-3535604
Contactpersoon: F. Leliveld
Brin-nummer: 27NF
Bevoegd-gezagnummer:41292
E-mailadres: cvb@artez.nl

D2 Specificatieposten OCW**Gebouwen volgens vastgestelde afschrijvingstermijnen**

	Verrijgings- prijs t/m 2006	Afschrijvingen t/m 2006	Boekwaarde 31-12-2006	Investerings 2007	Desinveste- ringen 2007	Afschrijvingen 2007	Boekwaarde 31-12-2007	Afschrijvings- percentage
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	%
1.2.1 Gebouwen	35.538,8	9.142,9	26.395,9	202,2	0,0	1.381,8	25.216,3	1,67 tot 10
Totaal gebouwen	35.538,8	9.142,9	26.395,9	202,2	0,0	1.381,8	25.216,3	

Langlopende vorderingen OCW**ABP/Vak.uitk.86/87**

Premie ABP/vakantieuitkering/sociale lasten 1986/1987 bedrag beschikking: 152 k te vorderen per 31-12-2007: P.M.

2.5.3 Langlopende schulden aan OCW

	Schuld 31-12-2006 EUR	Aflossingen 2007 EUR	Rest schuld 31-12-2007	Resterende looptijd in jaren
Liquiditeitsbijdrage 1998	772,0	0,0	772,0	
Totaal	772,0	0,0	772,0	

2.6 Overlopende passiva**1 Geoormerkt en aflopend op 31-12-2007**

	Jaar en kenmerk	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2006	Besteed t/m 2006	Saldo 31-12-2006	Ontvangen in 2007	T.b.v. exploitatie 2007	T.b.v. invest. 2007	Te verrekenen
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Toegankelijkheid Dans en Muz.	UBT -06 136346	29,5	29,5	10,5	19,0	0,0	0,0	0,0	19,0
Toegankelijkheid Dans en Muz.	UBT -07 145439	29,4	0,0	0,0	0,0	29,4	12,3	0,0	17,1
Totaal aflopend		58,9	29,5	10,5	19,0	29,4	12,3	0,0	36,1

bedragen x 1000 EUR

3 Niet-geoormerkte subsidies

Jaar en kenmerk	Bedrag toewijzing EUR	Ontvangen t/m 2006 EUR	Besteed t/m 2006 EUR	Saldo 31-12-2006 EUR	Ontvangen in 2007 EUR	T.b.v. exploitatie EUR	T.b.v. invest. EUR	Saldo 31-12-2007 EUR	
Vergoeding Stagebegeleiding	2001-63999	628,6	628,6	358,0	270,6	0,0	18,0	0,0	252,6
BVE/VO-subsidies									
Projectsubsidies									
Lectoraat Modevormgeving dl 2	SKO-067 b	226,9	0,0	86,3	-86,3	226,9	140,6	0,0	0,0
Lectoraat Kunst en Technologie	SKO-114	454,0	454,0	407,8	46,2	0,0	46,2	0,0	0,0
Lectoraat Theorie van de poppr	SKO-184	451,6	451,6	171,4	280,2	0,0	154,6	0,0	125,6
Lectoraat Kunst en Reflectie	SKO-183	499,1	499,1	249,9	249,2	0,0	249,2	0,0	0,0
Lectoraat Kunsteducatie	SKO-259b	113,4	0,0	11,5	-11,5	113,4	54,2	0,0	47,7
Lectoraat Kunst Cult. en Economie	SKO-274b	57,1	0,0	0,0	0,0	57,1	15,0	0,0	42,1
Overige niet-geoormerkte subsidies									
Totaal niet-geoormerkt		1.802,1	2.033,3	1.284,9	748,4	397,4	677,8	0,0	468,0

	Bedrag toewijzing EUR	Ontvangen t/m 2006 EUR	Besteed t/m 2006 EUR	Saldo 31-12-2006 EUR	Ontvangen in 2007 EUR	T.b.v. exploitatie EUR	T.b.v. invest. EUR	Saldo 31-12-2007 EUR
1 <u>Geoormerkt en aflopend op 31-12-2007</u>	58,9	29,5	10,5	19,0	29,4	12,3	0,0	0
2 <u>Geoormerkt en dóórlpend na 31-12-2007</u>				0	0	0	0	0
3 <u>Niet-geoormerkte subsidies</u>	1.802,1	2.033,3	1.284,9	748,4	397,4	677,8	0,0	468,0
Overige subsidies: ontvangsten en bestedingen 2007				767,4	426,8	690,1	0,0	468,0
Toegerekende subsidies egalisatierekening 2007						0		
Overige subsidies OCW						690,1		
				Saldo 31-12-2006 EUR				Saldo 31-12-2007 EUR
Naar schuld aan OCW (2.6.4)				19				36,1
Naar overlopende passiva (2.6.9)				748,4				468,0

ALGEMENE BIJLAGEN

Organisatiemodel ArtEZ 2007

Ondersteunend	Faculteit	Instituut	Opleidingen en afdelingen	
			Bachelorniveau	Master/voortgezet niveau
College van Bestuur Servicebedrijf Financiën Personeel & Organisatie Facilitaire zaken Studentenzaken ICT Mediatheken Algemene beleids- ondersteuning Onderwijsontwikkeling en Kwaliteitszorg Communicatie Studium Generale (dAcapo) ArtEZ Press Lectoraten Modevormgeving Kunst & Reflectie Popkunst Kunsteducatie Kunst, Cultuur & Economie	Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving	ArtEZ Academie voor beeldende kunsten Arnhem	Vrije Kunst Modevormgeving Product Design Graphic Design Interaction Design Docent Beeldende kunst en vormgeving	Dutch Art Institute Fashion Institute Arnhem Fashion, Design & Strategy Werkplaats Typografie
		AKI, ArtEZ academie voor beeldende kunsten Enschede	Autonome beeldende kunst Art & Communication Design	
		CABK, ArtEZ academie voor beeldende kunsten Zwolle	Autonome beeldende kunst Visuele communicatie Interieurarchitectuur Docent Beeldende kunst en vormgeving	
	Faculteit Bouwkunst	ArtEZ Academie van Bouwkunst		Architectuur
	Faculteit Muziek	ArtEZ Conservatorium	Klassieke muziek Jazz & Pop Muziektheater MediaMusic Muziektherapie Docent muziek	Messiaen Academie New Dutch Swing
	Faculteit Theater	ArtEZ Popacademie	Popmuziek	
	Faculteit Theater	ArtEZ Academie voor theater	Theater Docent Drama	
	Faculteit Theater	ArtEZ Dansacademie	Dans Docent Dans	Dance Unlimited
	Expertisecentrum Kunsteducatie	ArtEZ Expertise-centrum Kunsteducatie		Kunsteducatie

ArtEZ Opleidingenaanbod 2007 (instroom 2008)

Faculteit	Locatie	Instituut
Faculteit Muziek		
Bacheloropleiding Muziek		
Afdeling Klassieke Muziek	Arnhem/Enschede/Zwolle	Conservatorium
Afdeling Jazz & Pop	Arnhem/Enschede/Zwolle	Conservatorium
Afdeling Popmuziek	Enschede	Popacademie
Afdeling Muziektheater	Arnhem	Conservatorium
Afdeling MediaMusic	Enschede	Conservatorium
Bacheloropleiding Docent Muziek		
Afdeling Docent Muziek	Zwolle, Enschede	Conservatorium
Bacheloropleiding Muziektherapie		
Afdeling Muziektherapie	Enschede	Conservatorium
Voortgezette kunstopleiding Muziek		
Afdeling Master programme Messiaen Academie	Arnhem/Enschede/Zwolle	Conservatorium
Afdeling Master programme New Dutch Swing	Arnhem	Conservatorium
Masteropleiding Concert Programming (onder voorbehoud / in voorbereiding)		
Afdeling Masteropleiding Concert Programming	Arnhem	Conservatorium
Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving		
Bacheloropleiding Autonome Beeldende Kunst		
Afdeling Vrije Kunst	Arnhem	Academie Arnhem
Afdeling Autonome Beeldende Kunst	Enschede	AKI
Afdeling Autonome Beeldende Kunst	Zwolle	CABK
Bacheloropleiding Vormgeving		
Afdeling Product Design	Arnhem	Academie Arnhem
Afdeling Modevormgeving	Arnhem	Academie Arnhem
Afdeling Interaction Design	Arnhem	Academie Arnhem
Afdeling Graphic Design	Arnhem	Academie Arnhem
Afdeling Art & Communication Design	Enschede	AKI
Afdeling Visuele Communicatie	Zwolle	CABK
Afdeling Interieurarchitectuur	Zwolle	CABK
Afdeling Associate Degree Interieurvormgever	Zwolle	CABK
Bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving		
Afdeling Docent Beeldende Kunst en Vormgeving	Arnhem/Zwolle	Academie Arnhem/CABK
Autonome Beeldende Kunst (tweede fase-opleiding)		
Afdeling Master programme Dutch Art Institute	Enschede	ArtEZ Academies
Voortgezette opleiding Fashion		
Afdeling Master programme Fashion Institute Arnhem	Arnhem	ArtEZ Academies
Modevormgeving (tweede fase-opleiding)		
Afdeling Master programme Fashion, Design & Strategy	Arnhem	ArtEZ Academies
Masteropleiding Typografie		
Afdeling Masteropleiding Werkplaats Typografie	Arnhem	ArtEZ Academies
Faculteit Bouwkunst		
Masteropleiding Architectuur		
Afdeling Masteropleiding Architectuur	Arnhem	Academie van bouwkunst
Faculteit Theater		
Bacheloropleiding Theater		
Afdeling Theater	Arnhem	Academie voor theater
Bacheloropleiding Docent Drama		
Afdeling Docent Drama	Arnhem/Zwolle	Academie voor theater
Bacheloropleiding Dans		
Afdeling Dans	Arnhem	Dansacademie
Bacheloropleiding Docent Dans		
Afdeling Docent Dans	Arnhem	Dansacademie
Masteropleiding Choreografie		
Afdeling Masteropleiding Dance Unlimited	Arnhem	Dansacademie
Kenniscentrum Kunsteducatie		
Masteropleiding Kunsteducatie		
Afdeling Masteropleiding Kunsteducatie	Zwolle	Kenniscentrum Kunsteducatie

Studentenuitwisselingen in 2007

Buitenlandse instelling/partneracademie van ArtEZ	Land	Inkomende studenten	Uitgaande studenten
School of the Museum of Fine Arts, Boston	USA	2	1
Maryland Institute College of Art, Baltimore	USA	1	
Massachusetts College of Art, Boston	USA		1
Montclair State University, Montclair	USA		
Minneapolis College of Art, Baltimore	USA		
Emily Carr Institute of Art & Design, Vancouver	Canada		1
Koninklijke Academie voor Schone Kunsten, Antwerpen	België		1
Hogeschool Gent	België	2	1
St. Lukas Brussel	Belgie		
University of the West of England, Bristol	Engeland	1	
Falmouth College of Arts, Cornwall	Engeland		
Dartington College of Arts, Devon	Engeland		
Northumbria University Newcastle	Engeland		
Wimbledon College of Art, London	Engeland		
The Nottingham Trent University	Engeland		
University of Central England Birmingham	Engeland	1	
The Robert Gordon University , Aberdeen	Schotland		
Crawford College of Art and Design, Cork	Ierland		
National College of Art and Design, Dublin	Ierland		
Limerick Institute of Technology, Limerick	Ierland		
Burg Giebichenstein/Hochshule für Kunst und Design, Halle	Duitsland	1	
Hochschule für Grafik und Buchkunst, Leipzig	Duitsland	1	
Hochschule der Bildende Künste, Saarbrücken	Duitsland	2	
Akademie Der Bildende Kunste, München	Duitsland		
Fachhochschule Dusseldorf	Duitsland		
Hochschule für Bildende Kunst Braunschweig	Duitsland		
Hochschule für Gestaltung Schwäbisch Gmünd	Duitsland	1	
Danmarks Designskole Kopenhagen	Denemarken	1	1
Institut für Bildende Kunst und Kulturwissenschaften, Linz	Oostenrijk		
Universität für Angewandte Kunst, Wien	Oostenrijk		
Ecole Supérieure des Beaux Arts, Genève	Zwitserland		
Hochschule für Kunst und Gestaltung Zurich	Zwitserland		1
Ecole des Arts Décoratifs, Strasbourg	Frankrijk	1	
Ecole Nationale Supérieure d'Art de Dijon	Frankrijk		
ESAD Reims	Frankrijk	2	
UIAH, Helsinki	Finland		
Academy of Fine Arts, Helsinki	Finland		
Institute of Fine Arts, Lahti	Finland		
Seinäjoki Polytechnic, school of culture and design, Jurva	Finland		
North Karelia Polytechnic, Joensuu	Finland		
Arts Academy at Turku Polytechnic	Finland		
Trondheim Academy of Fine Art, Trondheim	Noorwegen		
Art Academy of Latvia, Riga	Letland		
Academy of Fine Arts, Wroclaw	Polen		2

Academy of Fine Arts, Krakow	Polen	1	
Academy of Fine Arts, Poznan	Polen	2	
Accademia di Belle Arti, Bologna	Italië		1
Nuova Accademia di Belle Arti, Milaan	Italië		
Accademia di Belle Arti L 'Aquila	Italië		1
University of the West of Timisoara	Roemenië	1	1
Universidad Complutense de Madrid, Facultad de Bellas artes	Spanje	3	
University of Castilla-La Mancha, Cuenca	Spanje	4	2
Escola Massana, Barcelona	Spanje		3
Universitat de Valencia	Spanje	3	2
Ces Felipe Segundo Aranjuez	Spanje	3	
Universitat Pompeu Fabra – Escola Superior de Disseny Elisava, Barcelona	Spanje		
Marmara University faculty of Fine Arts Istanbul	Turkije	3	4
Moholy Nagy University of Art and Design Budapest	Hongarije	1	
Escola Superior de Danca, Lissabon	Portugal		
Universidad de Evora	Portugal	2	
Bezalel Academy of Art and Design Jerusalem	Israel		1
Miada College	China	2	
Muziek			
Hogeschool Gent, dept. muziek en dramatische kunst	België		
Universitat Muenster	Duitsland		1
Bernische Hochschule fur Musik und Theater	Zwitserland		
Malmo Academy of Music	Zweden		
Conservatoria della Svizzera Italiana	Zwitserland		
Akademia Muzyczna im Karola, Wroclaw	Polen		
Universitat Mozarteum Salzburg	Oostenrijk		1
Conservatoire National de Region Strasbourg	Frankrijk		
Hochschule fur Musik Franz Liszt, Weimar	Duitsland		
Latvija Muzikas Akadēmija, Riga	Letland	6	
University of Leeds, dept. of Music, West Yorkshire	Engeland		
Jyväskylän polytechnic, Jyväskylä	Finland	1	
Janaceks Academy of Music and Dramatic Arts, Brno	Tsjechische Republiek	1	
Escola Superior de Musica de Catalunya, Barcelona	Spanje	4	1
Musikakademie Lodz	Polen	2	
Conservatorio “Antonio Scontrino”, Trapani	Italië	2	

Gewonnen prijzen

- Nominatie “participants favorite” voor het afstudeerproject “Agro-tech-tuur” van Reinoud Buurman; afgestudeerd aan ArtEZ Academie van bouwkunst, masteropleiding architectuur, door de deelnemers (ruim 200) aan Archiprix International 2007 te Shanghai
- Afstudeerpublicatie “Bouwkunst 2005” genomineerd als één van de 33 boeken voor “Best verzorgde boek”. Geëxposeerd in het Stedelijk Museum, Amsterdam in voorjaar 2007.
- Michiel de Regt, student van ArtEZ Academie voor theater, opleiding Theatermaker won de Ton Lutz prijs. Deze prijs wordt ieder jaar uitgereikt aan het meest veelbelovende regietalent dat afstudeert met een regievoorstelling.
- Libertad Pozo Rodrigues, student van ArtEZ Academie voor theater, opleiding Docent Dans was genomineerd voor Cinedans met haar Dansfilm. Deze film is meerdere malen vertoond op het internationaal DansFilmfestival.
- Mariëlle Stolk, studente van ArtEZ Academie voor theater, opleiding Docent Drama in Arnhem heeft de prijs “Het beste van 2007”, festival amateurtheater onStage gewonnen met haar bewerking van Kaaljakkers (tekst van het Volk). OnStage is een samenwerkingsverband tussen ArtEZ, Huis van Puck, het Domein Arnhem en het ROC Rijnijssel.
- Prinses Christina Concours Oost: in categorie 2 is de 1^e prijs gewonnen door Caspar Vos (piano, duo met Irene Kok, chello). Eervolle vermeldingen waren er voor Marijke Pappelendam (harp), Lucas van der Vegt (piano). Hij ontving ook tevens de Gaudeamus prijs.
- Sabine Grooters, student CABK grafisch ontwerpen, heeft de eerste prijs van Pro Carton Nederland 2007 gewonnen in de categorie studentenprijs verpakking zonder bedrukking. Zij was 1 van de 23 studenten van kunstacademies en andere opleidingen die dongen naar de prijs. Pro Carton Nederland organiseert al jaren een verpakkingswedstrijd voor professionele ontwerpers en studenten. Het thema van 2007 was: ‘een geniale verpakking’.
- TRIK, nom de plume van Raymond Hendriks, oud-student van de afdeling Illustratie, politiek cartoonist en docent bij de CABK, heeft de Junior Inkspotprijs van het Persmuseum en Stichting Pers & Prent veroverd op 15 maart 2007, voor zijn tekening ‘Burgeroorlog’, gepubliceerd in Nieuwe Revu op 22 maart 2006.
- Chris Brans, student autonome beeldende kunst CABK, wint ArtOlive Kunstprijs voor Jong Talent 2007. Dit is de prijs voor het meest veelbelovend jong talent van alle kunstacademies in Nederland. Volgens de jury van ArtOlive heeft Chris Brans de eerste prijs gewonnen vanwege zijn artistieke potentie. Brans’ inzending is een ‘gedachteninstallatie’ die hij voor de eindexamenexpositie van de CABK heeft gemaakt. “Brans vangt grote existentiële vragen in kleine beelden en gebaren”, aldus de jury. “Zijn installatie is ideeënrijk en eigenzinnig.”
- Danitsja van Dijk, Kim Habers, Tjarieke Knot en Larissa van Zanen zijn genomineerd voor de Aanzet prijs voor kunsttalent in Gelderland en Overijssel. Vanaf 10 november 2007 exposeren acht beeldend kunstenaars in de Kunstvereniging Diepenheim met hun eindexamenwerk. Een vakjury bestaande uit Hanne Hagenaars (kunsthistoricus, hoofdredacteur Mr. Motley), Paul Kooiker (fotograaf, beeldend kunstenaar) en Erik Mattijssen (beeldend kunstenaar) maakte in juli een selectie van acht net afgestudeerde kunstenaars bij de drie ArtEZ academies. Vier van hen worden genomineerd voor de Aanzet prijs van de A1-organisatie. Zij krijgen een werkperiode en solotentoonstelling aangeboden en maken kans een geldbedrag van €4000. Daarnaast zijn Remco Dikken, Sebastian Gräve, Pieter Vantilborgh van de AKI ArtEZ academie voor beeldende kunsten Enschede en Levi van Veluw van ArtEZ academie voor beeldende kunsten Arnhem genomineerd.
- Anna Cospers, oud-student van de CABK Zwolle afdeling illustratie, is winnaar geworden van de animatiewedstrijd van Vogelbescherming Nederland, gefinancierd door Klimaat voor Ruimte. Afgelopen zomer schreef Vogelbescherming de wedstrijd uit onder studenten van media-academies. De studenten moesten een storyboard maken voor een animatiefilm van 30 seconden over klimaatbuffers. Eric Butter, tweedejaars student Animatie aan de CABK heeft de tweede prijs gewonnen. Deze twee beste inzendingen worden daadwerkelijk verwerkt tot een sprankelend filmpje en vertoond op internet en tv.
- Douwe Dijkstra en Chuck Groenink beiden net afgestudeerd aan de afdeling illustratie van de CABK Zwolle, hebben de Fiep Westendorp Stimuleringsprijs voor jong illustratietalent gewonnen. Uit 30 inzendingen zijn zij als twee van de drie winnaars gekozen die ieder een stimuleringsprijs van €20.000,- ontvangen. Zij zullen met het geld van de FWF een eigen project gaan realiseren.

- Eric de Leeuw, coördinator Interieurarchitectuur wint prijs BNA Gebouw van het Jaar 2006 Regio Oost voor een woning in Laag-Keppel. Van de 43 ingediende gebouwen in het oosten, is er nu één uitgeroepen tot winnaar van de regio: een woonhuis in Laag-Keppel, dat op basis van een lijstje uitdrukkelijke wensen ontworpen werd door Rob Hendriks en Eric de Leeuw van Daad Architecten. De jury koos zeer bewust voor een bescheiden nieuwbouwwoning om te laten zien dat belangwekkende architectuur niet per se groots of opvallend hoeft te zijn. De jury, gevormd door Annette Marx, Peter Karstkarel, Joep Padberg, Johan Matser, Henk Scholten en Huib van Zeijl vond het ontwerp van Hendriks en De Leeuw een overtuigend hedendaags antwoord op de nostalgische jaren dertig-architectuur doordat het de uiteenlopende kwaliteiten van moderne en traditionalistische architectuur in volledige harmonie met elkaar weet te verenigen. Bovendien beschouwden zij de bouw van een woonhuis door een particuliere opdrachtgever zeker in de Regio Oost als een buitengewoon relevante bouwopgave.
- Eindexamencatalogus CABK 2006, ontworpen door CABK-oudstudenten bureau DesignArbeid, Ruben Abels en Adam Oostenbrink, werd in maart 2007 uitgeroepen tot Best verzorgd boek van 2006 en kreeg daarna een Eervolle vermelding bij de 'Schönste Bücher aus aller Welt' in de Buchmesse Leipzig 2007
- Nominatie CABK gebouw mei 2007. Het voormalige Sophia-ziekenhuis waar de CABK, ArtEZ academie voor beeldende kunsten Zwolle en de ArtEZ Academie voor Theater huizen, is genomineerd voor de zeer prestigieuze BNA-architectuurprijs. De prijs is een initiatief van de Bond van Nederlandse Architecten om de culturele en maatschappelijke positie van architect en architectuur te versterken. De prijs is bedoeld om potentiële opdrachtgevers, overheden en publiek een breed overzicht te bieden van de kwaliteit van de Nederlandse architectuur. Om het voormalige ziekenhuis geschikt te maken voor het onderwijs is het in 2003/2004 door Henket & partners aangepast en uitgebreid. De nieuwe vleugel is zodanig aangepast dat er een binnenhof en een rondlopend circuit is ontstaan, waardoor de mogelijkheid voor studenten om elkaar te ontmoeten of elkaars werk te zien vergroot wordt. De hoge kantine vormt een transparante overgang van het nieuwe naar het oude, door J.G. Wiebenga ontworpen gedeelte.
- Arjan Boeve, student Illustratie CABK, winnaar Zwols Animatiefestival 2007 categorie studenten
- Douwe Dijkstra, docent Illustratie CABK, Winnaar Zwols Animatiefestival 2007 categorie professionals

Thema's Notitie Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs

Thema 1 Uitbesteding

ArtEZ besteedt geen onderwijs uit aan private organisaties zoals bedoeld in de notitie Helderheid.

Thema 2 Investeren van publieke middelen in private activiteiten

ArtEZ investeert geen publieke middelen in private activiteiten zoals bedoeld in de notitie Helderheid.

Thema 3 Vrijstellingen

In het kunstonderwijs worden spaarzaam instroomvrijstellingen verleend. Het kunstonderwijs heeft op basis van artikel 7.26a van de WHW de mogelijkheid om bij toelating aanvullende eisen te stellen. ArtEZ maakt daarvan gebruik. Om vervolgens in ruime mate vrijstellingen te verlenen, ligt in algemene zin niet in de rede. In de bacheloropleidingen kunnen echter studenten worden toegelaten die reeds een deel van hun studie op een andere binnen- of buitenlands hogere kunstopleiding hebben gevolgd. Op basis van deze elders verworven competenties kunnen zij instromen in een hoger leerjaar. Voor 2007 ging het om de volgende aantallen.

Faculteit	toegelaten in 2 ^e leerjaar	toegelaten in 3 ^e leerjaar	toegelaten in 4 ^e leerjaar
Beeldende kunst en vormgeving*	16	20	3
Muziek	9	2	-
Theater	2	4	-

Deze studenten worden in de voor het kunstonderwijs geldende bekostigingssystematiek uitsluitend bekostigd voor de jaren dat zij staan ingeschreven en onderwijs volgen.

* Een bijzondere categorie vormen de studenten in de zogenaamde kopstudie van de opleiding docent beeldende kunst en vormgeving. Dit betreft studenten, die reeds een opleiding autonome beeldende kunst of vormgeving hebben afgerond en in een één- of tweejarig traject tot docent op hun vakgebied worden opgeleid.

Thema 4 Bekostiging van buitenlandse studenten

- ArtEZ schrijft geen buitenlandse studenten in die vallen in de categorieën a t/m d als beschreven onder dit thema in de notitie 'Helderheid in de bekostiging van het hoger onderwijs'.
- ArtEZ schrijft buitenlandse studenten uitsluitend in als zij beschikken over een geldige verblijfstitel. Het onderwijs aan deze studenten vindt plaats op één van de vestigingsplaatsen van ArtEZ.
- ArtEZ kent met verschillende buitenlandse instituten voor kunstonderwijs uitwisselingsprogramma's. In het kader hiervan volgen buitenlandse studenten bij ArtEZ onderwijs. Deze studenten worden niet bij ArtEZ ingeschreven. Bij ArtEZ ingeschreven studenten volgen voor maximaal een jaar onderwijs aan één van de buitenlandse partnerinstellingen. Zie het overzicht Studentuitwisselingen voor de aantallen studenten die met buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs in 2007 zijn uitgewisseld.
- ArtEZ kent geen bidiplomeringsarrangementen.

Thema 5 Collegegeld niet betaald door student zelf

- ArtEZ betaalt geen collegegelden voor studenten, noch compenseert het studenten voor enige betaling aan de hogeschool, zulks met uitzondering van de afstudeersteun die wordt verstrekt conform artikel 7.51 van de WHW. ArtEZ kent hiervoor een 'Afstudeerfonds'. In 2007 hebben 10 studenten een uitkering gehad uit dit fonds. Andere noodfondsen kent ArtEZ niet.
- ArtEZ had in 2007 4 studenten met een vluchtelingstatus, waarvoor het collegegeld werd voldaan door het U.A.F. Daarnaast wordt voor veel studenten het collegegeld betaald door hun ouders. Ook komt het voor dat het collegegeld wordt betaald door de werkgever. Op het inschrijfformulier geven studenten in deze gevallen aan dat zij instemmen met betaling van het collegegeld door derden.

Thema 6 Studenten volgen modulen van opleidingen

Niet van toepassing: ArtEZ schrijft geen studenten in die een module of voorgestructureerde leerroute al dan niet met certificaat volgen.

Thema 7 De student volgt een andere opleiding dan waarvoor hij staat ingeschreven

Niet van toepassing: ArtEZ schrijft studenten in voor de opleiding die zij volgen.

Thema 8 Bekostiging van maatwerktrajecten

ArtEZ voert cursisten van maatwerktrajecten niet voor bekostiging op.

Thema 9 Bekostiging van kunstonderwijs

ArtEZ handelt conform de regelgeving, zowel naar de letter als de geest. Er worden geen studenten ingeschreven die reeds bij een andere instelling staan ingeschreven. Stages langer dan een jaar komen bij geen van de opleidingen voor.

Thema 10 Aantal voor de bekostiging mee te tellen studenten

Het niet inschrijven van studenten met een oogmerk als bedoeld onder dit thema komt bij ArtEZ niet voor.

Kengetallen studenten

TOTAAL INGESCHREVEN STUDENTEN NAAR SOORT OPLEIDING PER FACULTEIT exclusief vooropleidingen (peildatum 1 oktober 2007)

Faculteit	bachelors voltijd	bachelors deeltijd	voortgezette/ masteropleidingen	Totaal
Beeldende kunst en vormgeving	1415	182	75	1672
Arnhem	671	90	41	802
Enschede	311	92	34	437
Zwolle	433			433
Bouwkunst			82	82
Muziek	782		106	888
Arnhem	209		36	245
Enschede	322		32	354
Zwolle	251		38	289
Theater	340		3	343
Arnhem	249		3	252
Zwolle	91			91
Kunsteducatie			25	25
ArtEZ Totaal	2537	182	291	3010

TOTAAL INGESCHREVEN STUDENTEN PER JAAR exclusief vooropleidingen (peildatum 1 oktober van het jaar van weergave)

Jaar	2003	2004	2005	2006	2007
ArtEZ Totaal	2658	2574	2529	2937	3010

TOTAAL INGESCHEVEN BUITENLANDSE STUDENTEN PER JAAR PER FACULTEIT

exclusief vooropleidingen (peildatum 1 oktober van het jaar van weergave)

Faculteit / Jaar	2003	2004	2005	2006	2007
Beeldende kunst en vormgeving	319	295	321	296	282
Arnhem	82	68	81	76	64
Enschede	229	221	232	210	207
Zwolle	8	6	8	10	11
Bouwkunst	1	1	1	1	0
Muziek	174	186	187	327	351
Arnhem			137	135	145
Enschede			15	158	166
Zwolle			35	34	40
Theater	89	81	71	69	67
Arnhem			70	68	66
Zwolle			1	1	1
Kunsteducatie					2
ArtEZ Totaal	902	858	1159	1385	702

PERCENTAGE INGESCHEVEN BUITENLANDSE STUDENTEN PER JAAR

exclusief vooropleidingen (peildatum 1 oktober van het jaar van weergave)

Faculteit / Jaar	2003	2004	2005	2006	2007
ArtEZ Totaal	33,9	33,3	45,8	47,2	23,3

TOTAAL INGESCHREVEN MANNELIJKE EN VROUWELIJKE STUDENTEN PER JAAR PER FACULTEIT
 exclusief vooropleidingen (peildatum 1-10-2007)

Faculteit / Jaar	2003m	2003v	2004m	2004v	2005m	2005v	2006m	2006v	2007m	2007v
Beeldende kunst en vormgeving	588	1153	549	1107	526	1086	542	1105	571	1101
Arnhem	236	556	227	549	226	519	241	550	245	557
Enschede	209	329	194	312	175	318	173	275	190	247
Zwolle	143	268	128	246	125	249	128	280	136	297
Bouwkunst	60	18	62	20	63	17	66	10	69	13
Muziek	292	190	292	195	276	208	476	361	494	394
Arnhem					144	80	141	89	147	98
Enschede					20	7	204	150	194	160
Zwolle					115	121	131	122	153	136
Theater	65	292	61	288	63	290	66	297	63	280
Arnhem					41	214	41	217	42	210
Zwolle					22	76	25	80	21	70
Kunsteducatie							4	10	1	24
ArtEZ Totaal	1005	1653	964	1610	928	1601	1154	1783	1198	1812

LEEFTIJDOPBOUW STUDENTEN
 (peildatum 1 oktober 2007)

Faculteit / Leeftijd	<18	18-20	21-23	24-26	>26
Beeldende kunst en vormgeving	49	464	542	293	324
Arnhem	21	260	264	134	123
Enschede	1	60	121	99	156
Zwolle	27	144	157	60	45
Bouwkunst			10	21	51
Muziek	19	246	269	160	194
Arnhem	4	57	69	58	57
Enschede	4	110	117	52	71
Zwolle	11	79	83	50	66
Theater	14	140	127	52	10
Arnhem	13	100	94	39	6
Zwolle	1	40	33	13	4
Kunsteducatie			5	2	18
ArtEZ Totaal	82	850	953	528	597
Percentage ArtEZ Totaal	2,7	28,2	31,7	17,5	19,8

INSTROOM STUDENTEN IN 1E JAAR PROPEDEUSE VOLTIJDSE OPLEIDINGEN PER JAAR PER FACULTEIT
(peildatum 1 oktober van het jaar van weergave)

Faculteit / Jaar	2003	2004	2005	2006	2007
Beeldende kunst en vormgeving	382	380	436	449	501
Arnhem	164	182	186	211	250
Enschede	108	103	125	95	103
Zwolle	110	95	125	143	148
Muziek	116	116	110	212	248
Arnhem			62	61	67
Enschede				93	97
Zwolle			48	58	84
Theater	108	91	101	100	97
Arnhem			80	78	80
Zwolle			21	22	17
ArtEZ Totaal	606	587	647	761	846

INSTROOM NAAR VOOROPLEIDING, VOLTIJDS PROPEDEUSEINSTROOM
(peildatum 1 oktober 2007)

Faculteit / Jaar	mbo	havo	vwo	buitenland	overig	totaal
Beeldende kunst en vormgeving	115	174	80	62	70	501
Arnhem	53	90	55	16	36	250
Enschede	18	15	6	45	19	103
Zwolle	44	69	19	1	15	148
Muziek	22	66	44	94	22	248
Arnhem	5	7	14	38	3	67
Enschede	7	23	9	48	10	97
Zwolle	10	36	21	8	9	84
Theater	11	41	25	15	5	97
Arnhem	7	35	18	15	5	80
Zwolle	4	6	7			17
ArtEZ Totaal	148	281	149	171	97	846
Percentage ArtEZ Totaal	17,5%	33,2%	17,6%	20,2%	11,5%	100,0%

AANTAL NEGATIEF BINDEnde STUDIEADVIEZEN PER JAAR PER FACULTEIT

(peildatum 1 oktober van het jaar van weergave)

Faculteit / jaar	2003	2004	2005	2006
Beeldende kunst en vormgeving	44	22	48	39
Arnhem	12	5	16	1
Enschede	9	10	4	13
Zwolle	23	7	28	25
Muziek	11	21	1	24
Arnhem	-	9	-	4
Enschede	-	-	-	17
Zwolle	-	12	1	3
Theater	2	6	3	3
Arnhem	-	5	3	3
Zwolle	-	1	-	-
ArtEZ Totaal	57	49	52	66

PROPEDEUSERENDEMENT NA 1 JAAR PER JAAR PER FACULTEIT IN PERCENTAGES *

(peildatum 1 oktober van het jaar van weergave)

Faculteit / jaar	2003	2004	2005	2006
Beeldende kunst en vormgeving	44	43	39	46
Arnhem	29	34	29	31
Enschede	54	41	45	71
Zwolle	55	63	50	50
Muziek	14	10	17	16
Arnhem				21
Enschede				15
Zwolle				12
Theater	30	12	51	33
Arnhem				21
Zwolle				73
ArtEZ Totaal	36	32	37	36

* Basis: voltijdse opleidingen, instroom in propedeusefase, 1e jaar aan de instelling.

Een cohort is een instroom die in een jaar plaatsvindt van voltijds studenten van de bacheloropleidingen.

TOTAAL PROPEDEUSERENDEMENT NA >= 1 JAAR PER JAAR PER FACULTEIT IN PERCENTAGES, CUMULATIEF

(peildatum 1 april van het jaar van weergave)

Faculteit / jaar	2003	2004	2005	2006
Beeldende kunst en vormgeving	53	43	42	50
Arnhem	51	35	32	37
Enschede	56	41	45	73
Zwolle	55	63	53	53
Muziek	18	10	24	25
Arnhem				30
Enschede				27
Zwolle				17
Theater	39	16	56	33
Arnhem				22
Zwolle				73
ArtEZ Totaal	41	33	41	41

DIPLOMARENDEMENT BACHELOROPLEIDINGEN NA 4 JAAR PER COHORT IN PERCENTAGES
(peildatum 1 oktober van het jaar van weergave)

Faculteit / jaar	cohort 2000	cohort 2001	cohort 2002	cohort 2003
Beeldende kunst en vormgeving	38	34	33	44
Arnhem	38	29	29	49
Enschede	43	38	33	44
Zwolle	34	35	38	35
Muziek	29	36	42	38
Theater	45	35	40	50
ArtEZ Totaal	38	34	37	44

TOTAAL DIPLOMARENDEMENT BACHELOROPLEIDINGEN NA > 4 JAAR PER COHORT IN PERCENTAGES, CUMULATIEF(peildatum 1 oktober van het jaar van weergave)

Faculteit / jaar	cohort 1999	cohort 2000	cohort 2001	cohort 2002
Beeldende kunst en vormgeving	53	50	47	44
Arnhem	57	46	44	41
Enschede	51	51	75	45
Zwolle	51	53	48	48
Muziek	52	50	44	58
Theater	56	56	42	47
ArtEZ Totaal	53	51	45	48

Kengetallen personeel

PERSONEELSAANTALLEN (peildatum 31-12-2007)

	2006	2006 in fte	2007	2007 in fte
Onderwijzend personeel				
voltijd	25	25	30	30
deeltijd	567	193	570	187
totaal	592	218	600	217
Onderwijs ondersteunend personeel				
voltijd	14	14	10	10
deeltijd	50	25	45	24
totaal	64	39	55	34
Algemeen ondersteunend personeel				
voltijd	67	67	74	74
deeltijd	120	87	132	84
totaal	187	145	206	158
ArtEZ Totaal	843	402	861	409

PERCENTAGE ONDERWIJZEND PERSONEEL, ONDERWIJS ONDERSTEUNEND PERSONEEL EN ALGEMEEN ONDERSTEUNEND PERSONEEL (peildatum 31-12-2007)

	2006	%	2007	%
Onderwijzend personeel	592	70	600	70
Onderwijs ondersteunend personeel	64	8	55	6
Algemeen ondersteunend personeel	187	22	206	24
ArtEZ Totaal	843	402	861	409

OPBOUW PERSONEELSBESTAND NAAR LEEFTIJD EN GESLACHT (peildatum 31-12-2007)

Leeftijd	man	vrouw	totaal
< 25 jaar	2	5	7
25 t/m 34 jaar	50	52	102
35 t/m 44 jaar	113	104	217
45 t/m 54 jaar	189	133	322
55 t/m 59 jaar	102	33	135
> 60 jaar	57	21	78
ArtEZ Totaal	513	348	861

OPBOUW PERSONEELSBESTAND NAAR SOORT DIENSTVERBAND IN AANTAL / PERCENTAGE (peildatum 31-12-2007)

Dienstverband	2006	%	2007	%
Vast onderwijzend personeel	359	43	371	43
Tijdelijk onderwijzend personeel	233	28	229	27
Vast onderwijs ondersteunend personeel	47	5	44	5
Tijdelijk onderwijs ondersteunend personeel	17	2	11	1
Vast algemeen ondersteunend personeel	150	18	161	19
Tijdelijk algemeen ondersteunend personeel	37	4	45	5
ArtEZ Totaal	843	100	861	100

OPBOUW PERSONEELSBESTAND NAAR SALARISSCHAAL EN GESLACHT IN AANTAL EN PERCENTAGE (peildatum 31-12-2007)

Salarisschaal	man	%	vrouw	%	totaal	%
< 6	38	7	39	11	77	9
6 - 8	64	13	58	17	122	14
9 - 11	157	31	143	41	300	35
12 - 13	232	45	105	30	337	39
14 - 15	20	4	3	1	23	3
> 15	2	0	0	0	2	0
ArtEZ Totaal	513	100	348	100	861	100

AANTAL MEDEWERKERS M/V (peildatum 31-12-2007)

	2006	2007
Mannen	506	513
Vrouwen	337	348
ArtEZ Totaal	843	861

AANTAL MEDEWERKERS ONDERWIJZEND PERSONEEL, ONDERWIJS ONDERSTEUNEND PERSONEEL EN ALGEMEEN ONDERSTEUNEND PERSONEEL (peildatum 31-12-2007)

	2005	2006	2007
Onderwijzend personeel	468	592	600
Onderwijs ondersteunend personeel	56	64	55
Algemeen ondersteunend personeel	180	187	206
ArtEZ Totaal	704	843	861
Vershil t.o.v. vorig jaar	-57	139	18
% Toename - afname	-7,5	20	2

VERLOOP

	2005	2006	2007
In dienst	127	734	131
Uit dienst	181	237	121
Gemiddelde personeelsomvang	732,5	970,5	923,8
Verloop	24,7%	24,4%	13,1%

AANTAL DEELNEMERS SECUNDAIRE ARBEIDSVOORWAARDENREGELINGEN

	2005	2006	2007
Spaarloon	219	208	216
Keuzemenu arbeidsvoorwaarden	3	3	3
PC-privé	135	nvt	nvt
Fietsplan	13	14	17

AANTAL BHV-ERS EN I&D-ERS

	2006	2007
BHV-er	55	74
I&D-er	16	13

ZIEKTE VERZUIM

	2005	2006	2007
Ziekteverzuimpercentage	4,80%	4,75%	4,31%
Verzuimfrequentie	0,9	1,1	0,96

Overzicht lectoren, directeuren en coördinatoren

Lectoren

- Dany Jacobs lector Kunst, Cultuur en Economie
- José Teunissen lector Mode
- Diederik Schönau lector Kunsteducatie
- Albert van der Schoot lector Kunst & Reflectie (2007 was het laatste jaar van dit lectoraat)
- Merlijn Twaalfhoven lector Popkunst (dit lectoraat loopt binnenkort af, officiële einddatum nog niet bekend)

Faculteitsdirecteuren

- Henri Broeren directeur faculteit Muziek
- Karen Neervoort directeur faculteit Theater
- Ko Jacobs directeur faculteit Bouwkunst
- Tonny Holtrust directeur faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving

Instituutsdirecteuren

- Jos Beek ArtEZ Academie voor beeldende kunsten Arnhem
- Peter Sonderen AKI, ArtEZ academie voor beeldende kunsten Enschede
- Wilhelm Weitkamp CABK, ArtEZ academie voor beeldende kunsten Zwolle
- Thom Koldenhof ArtEZ Conservatorium (Arnhem)
- Juul Diteweg ArtEZ Conservatorium (Enschede)
- Wim Fiselier ArtEZ Conservatorium (Zwolle)
- Gaby Allard ArtEZ Dansacademie

Coördinatoren opleidingen

Bouwkunst

- Gerard van Heel coördinator Afstuderen
- Ton Verstegen coördinator Ateliers
- Moniek Otten coördinator Beroepspraktijk
- Bob Zanders coördinator Voorbereidende Cursus

Beeldende Kunst & Vormgeving

ArtEZ Academie voor beeldende kunsten Arnhem

- Matthijs Boelee Fashion Design
- Anniek Brattinga Werkplaats Typografie
- Rein Houkes Visuele Communicatie
- Tjoe Fang King Autonome Beeldende Kunst
- Gabriëlle Schleijsen Dutch Art Institute
- Peter Smeets/Elsbeth Veldpape DBKV
- Wilma Sommers Product Design
- Angelique Westerhof Fashion Institute Arnhem
- Jose Teunissen Fashion, Design & Strategy

AKI, ArtEZ academie voor beeldende kunsten Enschede

- Mari Boeijen Autonome Beeldende Kunst
- Peter Dam Propedeuse
- Elvira van Eijl Theorie
- Erik de Gram Deeltijd
- Wouter Hooijmans Art & Communication Design
- Pieter Baan Müller Autonome Beeldende Kunst

CABK, ArtEZ academie voor beeldende kunsten Zwolle

- Wilco Geursen Grafisch Ontwerpen
- Nelleke Hendriks Propedeuse
- Erik de Leeuw/Ingrid van Zanten Interieurarchitectuur

Projecten en presentaties

Dans

Open Podium Dans Maart/mei/november 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Het Open Podium is de plek waar iedere student, van elke jaargroep, zijn/haar eigen ideeën kan uitproberen, wat resulteert in het tonen van een studie, een work in progress of een stuk. Het eigen werk in het open podium wordt in de eigen tijd van de student gemaakt.

SKCG Dansronde Gelderland Maart 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem.

Poesjkin-Festival Mei 2007, schouwburg Arnhem en Nijmegen, Theater Orpheus Apeldoorn en het Muziektheater aan het IJ in Amsterdam. In het Poesjkin-Festival heeft professioneel choreograaf Andrea Boll i.s.m. het orkest de Erepijs het stuk; 'Boxing Pushkin' gemaakt geïnspireerd op de dichter Poesjkin. Vijf stagiaires van de opleiding dans hebben meegewerkt aan deze voorstelling.

Voorstellingen ITS Festival Juni 2007, Theater Frascati Amsterdam. Een selectie van in de eindvoorstelling gemaakte stukken wordt getoond in een gedeelde avond met een andere dansopleiding.

De aantal studenten hebben voorafgaand aan deze avond een route gevolgd binnen het festival waar ze verscheidene voorstellingen hebben gezien en workshops/masterclasses hebben kunnen bijwonen.

Eindvoorstellingen Dans April 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. In de eindvoorstelling worden stukken getoond van stafdocenten en gastchoreografen gemaakt voor de verschillende jaargroepen. De eindvoorstelling vindt plaats in zaal 1 van het Theatrium, en een selectie van de voorstellingen gaat vervolgens op tournee.

Voorstellingen in Lantaren/Venster Rotterdam Juni 2007, Theater Lantaren/Venster Rotterdam. Een selectie van de in de eindvoorstelling gepresenteerde stukken gaat op tournee op verschillende plekken, waaronder Rotterdam; zodat ArtEZ Dans academie zich ook buiten de regio profileert.

Voorstelling Korzo/Den Haag Juni 2007, Korzo Theater Den Haag. Een selectie van de eindvoorstelling gaat op tournee op verschillende plekken, waaronder Den Haag; zodat ArtEZ Dansacademie zich ook buiten de regio profileert.

Uitvoerend Danser

Voorstelling Project Theatertechniek + eigen werk Januari/februari 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. De eerste schreden op het vlak van compositie worden hier gemaakt. De eerstejaarsstudenten krijgen de opdracht zelfstandig, maar met begeleiding, een solo te maken en uiteindelijk te presenteren.

Eindvoorstellingen Dans april 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. In de eindvoorstelling worden stukken getoond van stafdocenten en gastchoreografen gemaakt voor de verschillende jaargroepen. De eindvoorstelling vindt plaats in zaal 1 van het Theatrium, en een selectie van de voorstellingen gaat vervolgens op tournee.

Voorstellingen in Lantaren/Venster Rotterdam, juni 2007. Een selectie van de in de eindvoorstelling gepresenteerde stukken gaat op tournee op verschillende plekken, waaronder Rotterdam; zodat ArtEZ Dansacademie zich ook buiten de regio profileert.

Voorstelling Korzo/Den Haag, juni 2007. Een selectie van de eindvoorstelling gaat op tournee op verschillende plekken, waaronder Den Haag; zodat ArtEZ Dansacademie zich ook buiten de regio profileert.

Voorstellingen ITS Festival, juni 2007, theater Frascati Amsterdam. Een selectie van in de eindvoorstelling gemaakte stukken wordt getoond in een gedeelde avond met een andere dansopleiding.

De aantal studenten hebben voorafgaand aan deze avond een route gevolgd binnen het festival waar ze verscheidene voorstellingen hebben gezien en workshops/masterclasses hebben kunnen bijwonen.

Voorstelling Theaterzaal 1 Faculteit Theater Arnhem, oktober 2007. Met regelmaat komen gastdocenten met de hoogstejaars dansstudenten werken. Zij werken in een proces of naar een eindproduct. In de verschillende gevallen kan gekozen worden voor een 'informele' showing, of voor een 'formele' showing, die in het theater plaatsvindt, met ondersteuning van de benodigde theatertechniek. In eenzelfde presentatie kan dan ook werk gepresenteerd worden door stukken of processen waar stafdocenten met de eerste en tweedejaars studenten aan gewerkt hebben

ChoCo Project + voorstellingen Oktober/november 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Een unieke samenwerking tussen ArtEZ Dansacademie en het Conservatorium Arnhem. Een intensieve workshop voor alle participanten. In de workshop werken de hoogstejaars Dansmakers samen met componisten van het conservatorium Arnhem en de Messiaen Academie. De choreografen en componisten werken met verschillende opdrachten verdeeld over verschillende periodes van tijd (1,2 en 4 dag(en)).

Dansers van alle jaargroepen worden dagelijks ingezet om tot korte stukken te komen, die aan het eind van een dag of na een langer traject gepresenteerd worden. Bij de presentaties wordt de gecomponeerde muziek live uitgevoerd door studenten van het conservatorium.

Presentatie ArtEZ Theatrium Arnhem, december 2007. Het resultaat van een project met de studenten waarin ze naar een kleine choreografie hebben gewerkt. Doel is om de groep als dansers/performers te leren samenwerken, waarin zowel de individu telt als de groep.

Dansmaker

Performance Series 1/2/5/6/7/8/9/10 Februari/maart/april/mei/juni/oktober/december 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Het creëren van eigen werk is een cruciaal onderdeel van het onderwijsprogramma van het profiel Dans Maker. De student maakt eigen werk; waarbij begeleiding zowel op het artistiek/inhoudelijke proces als op het productioneel/technisch vlak wordt gegeven. Er wordt een concept geschreven, er vindt een repetitieproces plaats, en vervolgens wordt het stuk met licht, set-design en kostuums op een professionele wijze gepresenteerd in 1 van de theaters van het Theatrium. De student krijgt vervolgens feedback van een professional uit het veld op het eindproduct.

Eindvoorstelling Dansmaker 4-jaars Juni 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. In de eindvoorstelling van de vierdejaars Dans Makers tonen zij hun laatste, op school gecreëerde werk, waarin een beginnend eigen 'signatuur' zichtbaar wordt gemaakt. Het traject dat de student doorloopt is vergelijkbaar met de Performance Series.

Presentatie Trio's December 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem.

De workshop trio's is de eerste compositieworkshop die plaatsvindt in het derde jaar Dans Maker. Het proces wordt begeleid door de compositiedocent, en het resultaat wordt gepresenteerd in studio 4, maar in de functie van een theater, waar ook met licht wordt gewerkt. De studenten krijgen hiervoor ook begeleiding.

Docent Dans

Eindvoorstelling Opleiding Docent Dans Juni 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. De studenten van de opleiding dansen in speciaal voor hen gemaakte choreografieën tijdens deze serie voorstellingen.

Mini Dans Festival November/december 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Het MiniDansFestival is een Dansevenement voor doelgroepen in het primair en voortgezet onderwijs en voor het amateurveld. Beoogd publiek is het netwerk van de Dansacademie

Gelderland Danst Januari 2007, Junushof Wageningen. Studenten van de Opleiding Docent Dans presenteren speciaal voor hen gemaakte choreografieën of eigen werk aan het Gelderspubliek. Docent en Choreografe Caurena Bernabela studeerde speciaal voor deze gelegenheid een reprise in van haar choreografie Journey. Dit evenement is een initiatief van Stichting Kunst en Cultuur Gelderland.

Gelderse Dansronde Maart 2007, Gruitpoort Doetinchem, De Reehorst Ede, ArtEZ Theatrium Arnhem. Choreografen Sofie Noij en Rosa Jesser dansten samen de choreografie Pulsing Rivers in meerdere voorstellingen op speciale uitnodiging van St. KCG. De choreografieën van deze voorstellingen worden voornamelijk gemaakt door Alumni van de opleiding Docent Dans.

Dansproeverij Oktober 2007, Arcadis Torens. Studenten van de Opleiding Docent Dans trakteert het Dansweek publiek met locatierepresentaties op bijzondere locaties. Dit maal waren dat de ARCADIS torens.

Educatieve Dansproductie ArtAttack april 2007, Openlucht Museum. Vierdejaars studenten produceren, maken, en dansen gezamenlijk een Dansproductie op een speciale locatie voor een door hen zelf gekozen doelgroep. Dit jaar dus in een van de schuren van het Open Lucht Museum. Een gedurfde en verrassende onderneming die zeer gewaardeerd werd door het niets vermoedende museum publiek.

Vooropleiding Dans Venlo:

"Cinderella, Zeg maar Cindy, of zeg maar niks tegen me" Januari 2007, CK Theater te Roermond. Choreograaf Adriaan Luteijn heeft deze avondvullende voorstelling voor de leerlingen van de VO Dans Venlo gemaakt. Hij ging in februari 2006 in première, speelde toen 9 maal voor publiek. In het schooljaar 2006/2007 werd de productie als schoolvoorstelling gespeeld in diverse theaters in Limburg. Er waren 3 verschillende bezettingen, die elkaar afwisselden. Dit betrof een schoolvoorstelling.

Presentatie bij het Huis voor de Kunsten Limburg tijdens Nieuwjaarsreceptie Januari 2007, Theater Ursulakapel te Roermond. Verschillende optredens o.a. van Station Zuid. Marne en Imre van Opstal dansten een door hen zelf gemaakt duet: "Here and now".

Locatieproject Januari 2007, Museum Bommel van Dam te Venlo. Dit locatieproject vormde een onderdeel van de opening van een tentoonstelling van de beeldend kunstenaar Graham Forster. Choreografie/regie: Liesbeth Wiertz.

Presentatie tijdens programma "Klassieke Koorts" Januari 2007, Valuascollege. Tijdens het programma "Klassieke Koorts" van het Valuascollege danste klas V4/5 "Lost and Found" van choreografe Neel Verdoorn. Zij maakte dit werk voor leerlingen van de VO Dans Venlo in 1999. In 2006/07 heeft Liesbeth Wiertz dit werk opnieuw ingestudeerd.

Voorstelling "Dit zijn wij!" Februari 2007, Theater De Garage Venlo. Jaarlijkse Wintervoorstellingen, 7 in totaal, waaraan alle leerlingen van de VO Dans Venlo optreden. Choreografieën van: Fieke Glebbeek, Saskia Bosman, Joost Vrouwenraets, Neel Verdoorn, Noortje Bijvoets en Feri de Geus.

Voorstelling Zelfgemaakt Maart 2007, Theater De Garage Venlo. Het betreft een selectie van de door de leerlingen van de VO Dans Venlo zelf gemaakte choreografieën. De selectie gebeurde tijdens een besloten voorronde, waarin alle leerlingen hun werk aan elkaar en de selectiecommissie toonden eind januari.

Workshopdag Maart 2007, Valuascollege Venlo. Kennismakingsworkshop voor leerlingen van groep 6,7 en 8 van het basisonderwijs. Er zijn 3 lessen van 60 minuten in de disciplines, Klassieke dans, moderne dans en jazz dans. Aansluitend geven leerlingen van de VO Dans Venlo een presentatie van een aantal kortere dansstukken. De workshop heeft als doel kinderen tussen 9 en 12 jaar een idee van de vooropleiding te geven en op de audities te attenderen.

Voorstelling "Right here, right now" April/mei 2007, Theater Landgraaf. Tijdens een DAL voorstelling, georganiseerd door het Huis voor de Kunsten Limburg dansen Marne en Imre van Opstal een zelfgemaakt duet "Right here, right now".

Presentatie "Work in progress" Juni 2007, Theater De Maaspoort Venlo. Ter gelegenheid van de opening van een nieuwe kleine theaterzaal, Domani, dansen Carline Slaats en Noortje Vogels uit V5 een zelfgemaakte choreografie "Massive Attack".

Ouverture September 2007, Theater De Maaspoort Venlo. Het betreft Overture, de opening van het culturele seizoen Venlo. In alle culturele instellingen zijn activiteiten en presentaties. Op het grote podium van Theater De Maaspoort dansen 4 ex-leerlingen "Under Construction", choreografie: Marne van Opstal. Klas V4/5/6 van de Vooropleiding Dans Venlo danst "Lost and Found" van Neel Verdoorn

Halve finale van het choreografie-concours van de Nederlandse Dans Dagen September 2007, Derlon Theater Maastricht. In het kader van de Nederlandse Dans Dagen is er in mei/juni 2007 een choreografieconcours geïnitieerd. 3 Leerlingen uit V4/5 hebben hieraan als choreograaf meegedaan en 13 als danser. De leerlingen zijn begeleid door Project Sally. Het betreft de halve finale van het concours. De werken zijn: "Flight 114 van Carline Slaats. "Suddenly I see" van Imre van Opstal. "Room 904" van Marne van Opstal.

Presentatie bijeenkomst Commissie Cultuur Oktober 2007, Domani Venlo. Tijdens een bijeenkomst van de Commissie Cultuur van de Gemeente Venlo dansen 5 leerlingen uit V4/5 "Flight 114" van Carline Slaats en 4 leerlingen uit V4/5 "Suddenly I see" van Imre van Opstal. Beide werken zijn gemaakt in het kader van het choreografieproject van De Nederlandse Dans Dagen.

Voorstellingen "2Dance" Oktober 2007, CK Theater Roermond. Tijdens een serie voorstellingen, genaamd "2Dance", georganiseerd door het Huis voor de Kunsten Limburg, dansen leerlingen uit V4/5 "Flight 114" van Carline Slaats en "Suddenly I see" van Imre van Opstal. Beide werken zijn gemaakt in het kader van het choreografieconcours van De Nederlandse Dans Dagen.

Voorstelling "Lost and Found" November 2007, Theater De Maaspoort Venlo. Tijdens het Amateurdansfestival 2007 zijn beide Vooropleidingen Dans uit Limburg te gast op het festival (Maastricht en Venlo). Leerlingen uit V4/5/6 dansen "Lost and Found" van Neel Verdoorn.

Locatieproject December 2007, Valuascollege Venlo. Locatieproject voor het afscheid van Frank Lambriks, voorzitter van de Raad van bestuur van de Onderwijsgemeenschap Venlo en Omstreken (OGVO) en voormalig rector van het Valuascollege. Het project is gemaakt door Liesbeth Wiertz en speciaal voor deze gelegenheid gemaakt.

Vooropleiding Dans Arnhem

Voorstelling vooropleiding Arnhem Januari 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Voor deze voorstelling van de Vooropleiding Arnhem heeft Adriaan Luteijn speciaal een choreografie gemaakt voor de gehele Vooropleiding Arnhem

Presentatie eigen werk Februari 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Leerlingen van de Vooropleiding Arnhem presenteren zich in het kader van hun studieprogramma met Eigen Werk

Workshopdag Maart 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Kennismakingsworkshop groep 6-7-8, waar korte lessen gegeven worden in Klassiek techniek, modern techniek/improvisatie en Folklore met aansluitend een folklore presentatie van de V1 leerlingen. Deze workshop dient als een kennismaking van de Vooropleiding met als doel leerlingen op de audities te attenderen.

Voorstelling Internationaal Festival Kiel Juni 2007, Kiel Duitsland. Deelname aan een Internationaal Festival in Kiel – Duitsland. Fragment: Colouring Senses, choreografie: Sara Lourenco. Muziek: Slagerij van Kampen Kostuums: Karisma Costums. Dansers: Sarah Arifin, Dieuwertje Derksen, Dirk Jeukens

Kerstvoorstelling Beekdal December 2007, Beekdalcollege Arnhem. Choreografieën van: Sara Lorenzo, Hiske Dooper, Frieke Glebbeek, Andrea Polombi

VANMANENMIX September 2007, Schouwburg Arnhem. Ter gelegenheid van de 75ste verjaardag van Hans van Manen is er een gala georganiseerd door Introdans. Adriaan Luteijn heeft voor deze voorstelling speciaal een choreografie gemaakt voor alle leerlingen van de Vooropleiding Arnhem. Deze avond werd bijgewoond door o.a. HKH Prinses Margriet.

Dans Benefiet Gala Stichting ARDT Juni 2007, Schouwburg Arnhem. Deelname van de gehele Vooropleiding Arnhem met een choreografie van Adriaan Luteijn aan het jaarlijks terugkerende Dans Benefiet Gala van de Stichting ARDT

Presentatie Startconferentie Talent (h) Oktober 2007, Centraal Museum Utrecht. Tijdens de startconferentie Talent (h) georganiseerd door het ministerie van OCW heeft de Vooropleiding Arnhem een presentatie gedaan: Fragment Colouring Senses, choreografie Sara Lorenzo.

Masteropleiding Dance Unlimited

Lezing Ivana Muller Maart 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. "What are the protocols that are used or can be used in a composite body to make it function? Are those protocols product of a common desire?"

Lezing Erik KaieI Maart 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. "In the lecture, I will discuss the concept of crosspollination- both its genetic context and benefits, and its applicability to contemporary artistic practice"

"7 pm Rumour" April/Juni 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Project van Maria Ramos.

"No strings attached" Mei/Juni 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Project van Cecilia de Lima

"Ind..eve..duated" Mei 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Project van Laura della Longa

DUA Symposium November 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem, Sprekers: João da Silva (Introduction to Dance Unlimited Arnhem & Generale Oost) / Dr. Ric Allsopp ('Open Work – Postproduction – Dissemination') / Prof. Susan Melrose (Signature, Singularity, and 'What Feels Right': what 'theory' doesn't tell you about art-making) / Dr. Dragan Klaic (A worldview, to challenge and engage) / Dinie van den Heuvel (Discussion facilitator) / Peggy Olislaegers (Summary and conclusion).

Theater

Docent Drama Arnhem

Drie Voorstellingen project 'Educatie&Maken' Januari 2007, 3 basisscholen in Arnhem + Theaterzaal 1 Faculteit Theater Arnhem. In het kader van het project 'Educatie&Maken' hebben de drie eerstejaars groepen o.l.v. een docent een voorstelling gemaakt met een educatief programma voor het basisonderwijs. De voorstellingen zijn 'eigen werk', d.w.z. gemaakt op basis van een thema dat was overeengekomen met de leerlingen van betreffende basisschool. Afsluitend, na de voorstellingen op de locaties, zijn de drie voorstellingen gespeeld in zaal 1 van de opleiding voor een extern publiek.

Project Verticaal werken Februari 2007, 5 Studio's + ArtEZ Theatrium Arnhem. In dit project werken de jaren, zonder docenten, een week samen in verticale groepen in laboratoriumvorm aan een theatraal onderzoek. Aan het eind van de week worden de theatraal vormgegeven uitkomsten van het onderzoek intern uitgewisseld en nabesproken o.l.v. een panel van docenten.

Project Regie Amateur Theater 2 April 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Studenten regisseren een zelf gekozen tekstfragment. Voor het maken van de keuze is er o.m. bezoek gebracht aan het TIN. De spelers waarmee wordt gewerkt zijn leerlingen Mbo-kunstprofiel (opleiding artiest) van ROC's in Arnhem en Nijmegen. Presentaties hebben plaatsgevonden op zowel de ROC's als binnen de opleiding.

Voorstellingen kinderproductie Januari 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Eerstejaars groep heeft op eigen initiatief, ondersteund door de opleiding, een tweetal basisscholen uitgenodigd voor bezoek aan zelfgemaakte voorstelling in kader van project Educatie&Maken. Zie ook 'Educatie&Maken'.

14 voorstellingen i.k.v. project Regie Amateur Theater 3 April/mei 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Alle derdejaars studenten maken met spelers 'van buiten' een theaterproductie. Bron: bestaande tekst. 'Alles erop en eraan'. Van stukkeuze naar concept, van concept naar casting en uiteindelijke voorstelling. Begeleiding door docent regie en docent vormgeving. Voorstelling voor intern en extern publiek.

14 verschillende voorstellingen i.k.v. afstudeerproject 'theatermaken' Mei/juni 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Vierdejaars studenten maken met 'spelers van buiten' in het kader van hun afstuderen een voorstelling. Bron is in dit geval niet de bestaande tekst. Thematiseren, dramatiseren, theatraaliseren. Samen met de spelers komt de geheel eigen voorstelling tot stand, op basis van een in het afstudeerplan verwerkt plan/concept. Voorstellingen voor interne en extern publiek.

Voorstellingen On Stage Festival, festival voor amateurtheater in Arnhem September 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Samenwerking tussen ArtEZ Docent Drama Arnhem, het Huis van Puck en het Domein, dit jaar aangevuld met ROC-Rijn/IJssel. Opgezet vanuit doelstelling ontmoetingsplek te willen zijn voor amateurtheatermakers in en om Arnhem. Voor de studenten een kennismaking met een toekomstig werkveld. Twaalf amateurtheatervoorstellingen geselecteerd door de partners, nabesprekingen, workshops en een prijsuitreiking; een jury van deskundigen kiest 'de beste voorstelling'. Eerste prijs in 2007: 3^e jrs ArtEZ-DDA productie 'Kaaljakkertjes', regie Mariëlle Stolk. 'Stroop' Oktober 2007, Boerderij Arnhem. Vierdejaars studenten hebben onder begeleiding van docent Paul van der Kaaden voorstelling op locatie gemaakt. Opdracht is collectief maken van een theateervoorstelling. Doelstelling is in praktijk trainen van vaardigheden van het theatermaken vanuit andere bronnen dan bestaande tekst. Vier uitverkochte voorstellingen over Warmerdams kleinburgerlijke familie perikelen op prachtige locatie in en om oude boerenschuur.

'Therapy' Oktober 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Vierdejaars studenten hebben onder begeleiding van docent Arie Peterse voorstelling gemaakt. Opdracht is collectief maken van een theateervoorstelling. Doelstelling is in praktijk trainen van vaardigheden van het theatermaken vanuit andere bronnen dan bestaande tekst. 'Therapy' werd een aangename pastiche op het eigen kleine (on-)geluk en het grote geluk van dynamische processen in groepstherapeutisch verband.

Docent Drama Zwolle

Voorstelling Project Theatermaken Juni 2007, Theaterzaal Faculteit Theater Zwolle en Pandora Zwolle.

Presentatie Theatrale Statements Januari 2007, Theaterzaal Faculteit Theater Zwolle.

MZND (Midzomernachtsdroom) Jeugdtheater Juni 2007, Theaterzaal Faculteit Theater Zwolle

Puzzle vûh bûh Project Experimenteel Muziektheater Maart 2007, Theaterzaal Faculteit Theater Zwolle

Ongelooflijk Ontspoord Project Experimenteel Muziektheater Maart 2007, Treinenreparatiehal NedTrain. Voorstelling over dolende gelovigen vlak voor vertrek.

Project MUZ December 2007, Theaterzaal Faculteit Theater Zwolle

Project Regie-etude December 2007, Theaterzaal Faculteit Theater Zwolle

Project Monologen Januari 2007, Theaterzaal Faculteit Theater Zwolle

Voorstelling Tussentijd Project Muziektheater November 2007, Theaterzaal Faculteit Theater Zwolle. Bij de voorstelling werd een educatief project ontwikkeld, dat inzicht gaf in de wijze waarop een muziektheatervoorstelling gemaakt kan worden op basis van een gegeven uit de localiteit. O.a. uitgevoerd voor LOT-cursisten.

Eindexamenfestival (27 verschillende voorstellingen) Mei/juni 2007.

Theatermaker

Gevonden voorwerpen en mensen Mei 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Adaptatie/geïnspireerd op de roman 'Soldatenrock' van Wladimir Kaminer

Afstudeervoorstelling: Pontiac Hotel Juni/november 2007, Theater a/d Rijn Arnhem / Brakke Grond, Rode Zaal, Amsterdam, ITS festival / Gasthuis/Frascatie, Amsterdam. TM 4: Concept en Regie Michiel de Regt, spel: Anna Schoen. 'In geen enkele vrouw is er zoveel vrouw als in een verloren naaldhak op straat'. Teksten: Michiel de Regt, Alessandro Baricco, Esther Gerritsen, Ko van den Bosch, Martin Crimp. Ton Lutz-prijs, ITS festival, Amsterdam

Toneelschool

De Immigrant / Teatro Punto Februari 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Presentatie van stageproject Commedia del' Arte in Spanje van Michiel Bijmans (vierdejaar) bij Carlos Garcia

Old Times van Harold Pinter Maart 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Voorstelling gemaakt door Mariana Aparicio Torres (vierdejaar) en Anne Harber en Bram van der Heijden (derdejaars) met regie van Ivar van Urk.

Wat is dat voor een gele vogel die zijn nest vult met citroenen April 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Solovoorstelling van Matteo van der Grijn (vierdejaar) met teksten van Che Guevara, Pablo Neruda en Herman Gorter.
Regie: Lucas Vandervorst

Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval April 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Spel, beweging en dans door Isil Vos en Roelant Koper (derdejaars). Tekst, concept en mimografie door Ine te Rietstap.

TOON! April 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Solovoorstelling van Michiel Bijmans (vierdejaar). Pianobegeleiding: Dick van der Stoep. Toneelbegeleiding: Willibrord Keesen

Avec sa pulpe April 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Voorstelling door Sofie Palmers (toneelacademie Maastricht), Steven Stavast en Michel Visser (vierdejaars). Begeleiding Ton Kas

Poesjkin Festival Mei 2007, Arnhem. Tweedejaars studenten hebben o.l.v. Christine Ewert gedichten van Poesjkin gepresenteerd en verder hebben studenten meegewerkt aan De stenen gast en Mozart & Salieri

De eenzame weg van Arthur Schnitzler Mei 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Voorstelling van het derde jaar met regie van Olivier Provily

Zomergasten van Maxim Gorki Juni 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem / Schouwburg Arnhem. Afstudeervoorstelling onder regie van Peter van den Eede

Voorstellingen ITS Festival Juni 2007, diverse theaters Amsterdam. De afstudeervoorstelling Zomergasten, Avec sa pulpe, ledere gelijkenis met bestaande personen berust op toeval en Wat is dat voor een gele vogel die zijn nest vult met citroenen

Kleinetenfestival Velp September 2007, Openluchttheater De Pinkenberg Velp. Diverse korte voorstellingen

Presentatie van danssolo's en duetten Oktober 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Jaarlijkse danssolo's (1e jaar) en dansduetten (2e jaar) van de danstraining o.l.v. Gré Koerse

Hallo, een ontmoeting waar alles mogelijk is November 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Isil Vos en Bram van der Heijden (4e jaar) o.l.v. Romana Vrede

Silicone van Gerardjan Rijnders November 2007, ArtEZ Theatrium Arnhem. Anne Harbers (4e jaar) met Dorus van der Meer (oudstudent) en Xander van Vledder (gastspeler)
Regie: Leon Voorberg

Presentatie – De Kaukasische Krijtkring van Bertold Brecht November /december 2007. ArtEZ Theatrium Arnhem. Het 3e jaar o.l.v. Christine Ewert en Janneke Schaareman

Bouwkunst

Plein 07, workshops januari-programma Januari 2007, Auditorium en Expositiehal Arnhem (Oude Kraan). Openbare presentatie van de resultaten van de workshops.

Openbare presentaties internationale workshops Studiereis “Fin de siècle”, Wenen, en workshop Villa Noailles, Hyeres, Frankrijk. Februari 2007, Collegezaal van het Rietveldgebouw.

Presentatie door de studenten van de resultaten van de studiereis naar Wenen en de workshop in Villa Noailles. Van de laatste workshop is onder begeleiding van Jord den Hollander een film als afsluitend werkstuk gemaakt.

Symposium “Go with the flow” Veluwe aan zee: de gevolgen voor de ruimtelijke inrichting van Nederland door de stijging van de waterspiegel” . April 2007, Auditorium en Expositiehal.

Vier prominente gasten geven lezingen over het thema van het symposium.

Inleiding: Michiel den Ruyter (Hogeschool van Hall Larenstein)

Sprekers:

- Riëtte Bosch van West 8 presenteert een plan voor het Markermeer
- Jesse van Keeken van Mecanoo Architecten presenteert een plan voor een nieuwe rivier tussen Rijn en Waal
- Ruut van Paridon van Van Paridon en de Groot Landschapsarchitecten presenteert
- Remco Rolvink van Bureau Alle Hosper presenteert een plan waarbij een voormalig eiland in de Wieringen weer eiland wordt

Epiloog: Anko Grootveld, Provincie Gelderland

Moderator: Jaap Modder, Stadsregio Arnhem Nijmegen

1-minuut presentaties ontwerpateliers voorjaar 2007 Juni 2007, Auditorium, Oude Kraan 26, Arnhem. Openbare presentaties van de resultaten van de ontwerpateliers door de studenten van de Academie.

Openbare presentatie Lautner-excursie Oktober 2007, Auditorium, Oude Kraan, Arnhem.

De docenten en studenten presenteren aan de hand van foto's de woonhuizen van architect John Lautner (1911 – 1994) die tijdens een studiereis in het voorjaar zijn bezocht.

Openbare lezing “The State of Affairs in Dutch Architecture” door Jan Richard Kikkert Oktober 2007 Rietveldgebouw Arnhem. Ter gelegenheid van het bezoek van een groep studenten van de Danish International School wordt een openbare lezing over Nederlandse architectuur gegeven.

Eindexamenexpositie 2007 November 2007, Het Hoofdkwartier Arnhem.

Eindexamententoonstelling ArtEZ Academie van bouwkunst De 10 afgestudeerden van de lichte 2006 - 2007 presenteren hun afstudeerplan.

Archiprix nominatie November 2007, Het Hoofdkwartier, Oude Kraan 72, Arnhem
Tijdens de opening van de eindexamententoonstelling wordt bekend gemaakt dat het plan "2^e jeugd, een wooncomplex voor babyboomers" van Hayke Zweede ArtEZ zal vertegenwoordigen bij Archiprix 2008. Het plan "The Lotus Project, New housing types and standards in the Roma settlements in Novi Sad, Serbia" van Boba Stanic is geselecteerd voor inzending naar Archiprix International 2009 in Montevideo, Uruguay.

De tragiek van het complex November 2007, Het Hoofdkwartier, Oude Kraan 72, Arnhem
Debatavond rond het genoemde thema met twee deskundige gasten die onder andere reageren op de presentatie van twee studenten. Presentaties door Willem Jakobs en Hugo Bolté, afgestudeerden, inhoudelijke reacties door Luc Vrolijk, stedenbouwkundige en Ivan Nio, sociaal geograaf. Discussie onder leiding van Olof van de Wal.

Het complex en de maatschappij November 2007, Het Hoofdkwartier, Oude Kraan 72, Arnhem
Debatavond rond het genoemde thema met twee deskundige gasten die onder andere reageren op de presentatie van twee studenten. Presentaties door Harm van Rijn, Hayke Zweede en Jeroen ter Maat, afgestudeerden, gevolgd door inhoudelijke reacties van Pim Köther, architect, en Bianca Lugten, afgestuurd in Humanistiek op complexiteitstheorie en heeft bureau op gebied van humanistiek en organisatie. Discussie onder leiding van Olof van de Wal.

1-minuut presentaties ontwerpateliers najaar 2007 December 2007, Auditorium, Oude Kraan 26, Arnhem. Openbare presentaties van de resultaten van de ontwerpateliers door de studenten van de Academie.

Beeldende Kunst & Vormgeving

Mode

Baltic Fashion Week "The Future of Happiness: Have a nice future!" April 2007, Usedom in Duitsland
Researchproject: Question: Which changes are taking place in our society concerning happiness?
Desk research done in advance showed that nowadays happiness is based on personal choices, what the students wanted to show the public in a thematical way, by: showing the audience the harsh reality by a compiled movie. Next to that a questionnaire to encourage the audience to think about the choices he/she makes during his/her life through the use of interactive objects. The objects used were taste, smell, sight and feel.

Arnhem Modebiennale "The Future of Happiness: Have a nice future!" Juni 2007 Rietveldgebouw Arnhem.
Presentation of results research, the movie and the student's vision on the future of happiness. Next to that: The students asked the public to write down a short personal statement on the subject HAPPINESS on the little white cards and to pin those on a board. Questions: What is happiness to you? What does it mean in general? Is there a certain happy moment you remember in particular? A person? An object? An event? Something you do everyday? Big or small?

DAI

"Here as the Centre of the World" Beirut*Damascus*Diyarbakir*Enschede*Khartoum*Taipei
Het startsein voor dit internationale project werd in 2006 gegeven tijdens een conferentie in het Rijksmuseum Twenthe in Enschede waar een internationaal gezelschap van kunstenaars en cultuurdragers met elkaar nadacht over wat het betekent voor kunstenaars om de stad waarin ze wonen en werken als 'centrum van de wereld' te zien, terwijl die stad zich volgens anderen juist in een soort van niemandsland bevindt, ver weg van de zegeningen van traditionele kunstcentra als Amsterdam, New York, Londen en Berlijn. En wat betekent het als je je als kunstenaar behalve geografisch ook politiek en sociaal op 'het randje' van de artistieke wereldkaart bevindt? Deze conferentie werd gevolgd door een reeks projecten die het Enschedese Dutch Art Institute (DAI) samen met haar partners organiseerde in Beirut, Damascus, Diyarbakir, Khartoum, en Tapei. In elk van deze steden werd een workshop gegeven, waaraan naast deelnemers uit alle andere locaties ook

steeds een aantal internationale jonge kunstenaars van het Enschedese Dutch Art Institute meedeed. Het instituut vormt hiermee een bindende factor in het project, waaraan in totaal hebben bijna 75 kunstenaars uit 25 verschillende landen deelgenomen.

Kunstenaars werden tijdens de workshops uitgedaagd om hun kijk op het eigen bestaan te herzien door met frisse blik naar de nieuwe wereld van de straat in de vreemde stad waarin ze zich op dat moment bevinden te kijken.

De afsluitende workshop van het project 'Here as the Centre of the World' vond tussen 18 en 28 juni 2007 in Enschede plaats. Voor dit laatste en tevens grootste evenement van het project zijn vrijwel alle deelnemers van de eerdere workshops bijeen gebracht. De workshops van dit project concentreerden zich op een tweetal voor Enschede belangrijke locaties: de wijk Roombeek en de Lipperkerkstraat, terwijl de publieke presentaties plaats hadden in en rond de expositieruimtes van Villa de Bank.

Publications Project 2006-2007 Studenten DAI werkten onder begeleiding van Maureen Mooren samen met studenten Werkplaats Typografie aan 11 publicaties.

Met bijdragen van: Ruben de la Nuez / Otobong Nkanga/ Vesna Madzoski / Yasco Horsman / Manel Esparbe y Gasca / Ghassan Salhab / Althea Thauberger / Ulay / Hans van Houwelingen
In Juli 2007 werden de publicaties feestelijk gelanceerd in het Lloyd-hotel in Amsterdam.

Project : The Expanding Pie in en i.s.m. Kunsthuis SYB, Beetsterzwaag

A Project on Economy by students of the Dutch Art Institute

The Expanding Pie is a research project focusing on Economy in the small Frisian town Beetsterzwaag. The students will have a five week working period from 25th April to 29th May to develop their work in Kunsthuis SYB, the headquarter for the project.

Project "For we are where we are not" - workshop in Villa Noailles (Frankrijk). I.s.m. de Academie van Bouwkunst (AvB). Begeleid door Jord den Hollander, Margret Wibmer, Kyra Wessels en Rik Fernhout. How do we manifest ourselves in space? How are humans interconnected to other matter in space? What is the function of the reflective eye and the daydream? How closely related are reality and fiction when desire comes into play? Villa Noailles is located at the highest point of Hyères, in the hills above the Mediterranean coast. The villa is designed by Robert Mallet-Stevens as a winter resort. The aristocratic couple Charles and Marie-Laure de Noailles, who commissioned the villa, had also asked the architects Mies van der Rohe and Le Corbusier to design their country house. In the end they were more attracted by the elegant and sophisticated design of Mallet Stevens, whose experience as a set designer for films is betrayed by the garden wall: openings resembling film stills offer spectacular views of the surrounding landscape and the Mediterranean sea below.

International Festival of Video art Maart 2007. DAI-students Iris Tenkink en Paula Bugni were in Casablanca for the 14th edition of the International Festival of Video art of Casablanca which takes place from the 19th to the 24th March, 2007. Organized by the Faculty of Letters and Human Sciences Ben M'Sik, Hassan II University, the 14th edition of the FIAVC brought together both established international artists as well as students from various universities and art schools from many countries. The selection for the participating art students was made by a local jury.

The program involved numerous video screenings, workshops, shows/performances, round tables, as well as interactive video and multi media installations.

Werkgroep Be(com)ing Dutch: the Eindhoven Caucus November/december 2007. Deelname van DAI studenten Teresa Maria Diaz Nerio en Rana Hamadeh.

The Artist as an Opinion Leader, De Nieuwe Grond September 2007, Driebergen

Deelname van DAI studenten Daniëlle Davidson, Yota Ioannidou, Barbara Phillip, Sasha Miljevich en Renaldi Zefi.

Masterclass Gerard Byrne December 2007, Expodium, Utrecht. Masterclass door Gerard Byrne (1969) in kunstenaarsinitiatief Expodium. Gefaciliteerd door Dutch Art Institute, Sandberg Instituut, MaHKU (Utrecht Graduate School of Visual Art and Design) en het Piet Zwart Instituut.

Deelname van DAI studenten Emily Williams, Nikos Doulos, Chris Meighan en Julien Grossmann.

Visa Februari 2007, Goethe Institut Damascus, Syrië. Vertoning van het video werk Visa door DAI alumnus Bassam Alkhouri.

'The Creative Person; in seven parts', Maart/april 2007, Urban Espresso Bar Video Lounge, Rotterdam. Video performance van o.a. DAI alumni Patrick Ros en Jolanda Jansen

'Anything banal can be turned into horror, paintings 2004-2006'. Maart 2007, Het Wilde Weten, Rotterdam. Presentatie van DAI alumnus Simon Schrikker. Publicatie mede mogelijk gemaakt door Centrum Beeldende Kunst (Rotterdam), Dutch Art Institute (Enschede), Fonds BKVB, Stichting Materiaal Fonds, HOTEL en drukkerij Rob Stolk (Amsterdam).

'Breukvlak' April 2007, Tauw, Deventer
Vertoning film geregisseerd door DAI alumnus Julian H. Scaff en geproduceerd door Jeroen van Westen in het kader van het A1-project van het Kunstenlab in Deventer.

"Tecopa" en "Genomatica" April 2007, Scheltema Kunstfestival, Leiden
Vertoning van twee films van DAI alumnus Julian H. Scaff: 'Tecopa' (2006) en 'Genomatica' (met DAI alumnus Vitto Valentinov, 2005).

Handlungen, Skulpturen, Bilder und Installationen Augustus/september 2007, Stifftmuseum Wissel, Wissel, Duitsland. DAI alumni Bassam Alkhouri en Ruth Linnemann.

We (don't) need another hero September 2007, Gil & Moti Home gallery, Rotterdam.
Groepstentoonstelling met o.a. DAI alumnus Karin Leening.

POSTDORDT September 2007, CBK Dordrecht, Dordrecht. De tentoonstelling POSTDORDT is samengesteld door een selectiecommissie van externe deskundigen, te weten Roel Arkesteijn (verzamelaar en curator), Hanne Hagenars (hoofdredacteur van het kunsttijdschrift Mister Motley), Juliëtte Jongma (galeriehouder te Amsterdam) en Theo Tegelaers (curator). Zij bezochten de eindpresentaties van de tweede fase opleidingen en kozen hieruit werk van in totaal zeven kunstenaars. DAI – alumnus Iris Tenkink is uitgenodigd om haar video installatie 'Film Poem' te vertonen.

Heerlijkheid Meer en Berg September 2007, Ateliers 195-197, Heemstede. Lichtprojecties by DAI alumnus Machteld Aardse and Frans van Heiningen

Site Et Cetera September 2007, Den Haag. Stichting STeC is een nieuw kunstenaarsinitiatief opgericht door Viola Onderdelinden, Nelleke Lettinga, Linda de Bruin en DAI alumnus Jolanda Jansen. Eerste activiteit is een tentoonstelling van werken op locatie samen met o.a. DAI student Carlijn Mens. Openingsperformance Jolada Jansen en DAI student Nikos Doulos.
DAI guestlecturer Rebecca Sakoun verricht de opening.

Rockarty festival September 2007, Enschede. In De Gezanten, een initiatief van het Architectuurcentrum Twente, wordt een beeldend kunstenaar gevraagd en interventie in een festival of manifestatie in Enschede te plegen. De thans in Canada woonachtige DAI alumnus Jan Lee Owen Jonker is gevraagd om dit jaar een ingreep in het Rockarty Festival te doen.

Langs de snelweg A1, in het kader van het A1 Project September/oktober 2007. DOORSNEDEN LANDSCHAP. Presentatie van o.a. DAI alumni Paul Segers en Julian Scaff.

Tentoonstelling 'Playground Theatre' November 2007/januari 2008, De Zwarte Panter, Antwerpen, België. DAI alumnus Sara Pessoa

'Ich will aufwärts Ich will aubwärts (I want to go up I want to go down)' November 2007, Tanzquartier Vienna, Wenen, Oostenrijk. Een dans/muziekproductie van DAI gastdocent Felix Kubin DAI alumnus Julian H. Scaff

Black Magic Woman Festival November 2007, Centrum Beeldende Kunst Zuid Oost, Amsterdam. Samen met drie andere kunstenaars was DAI alumnus Anne Schiffer geselecteerd mee te doen aan de Black Magic Woman Award.

Tentoonstelling 'Where, What, Who, When and How' November 2007, Barefoot Gallery Colombo, Colombo, Sri Lanka. Deelname DAI alumni Sanjeeva Kumara and Sujeewa Kumari

Mooi van Ver – muurschilderingen November 2007/januari 2008, TENT, Rotterdam
Deelname o.a. DAI alumnus Simon Schrikker.

Presentatie audiosculptuur OSTINATODAI- AUDIO OFFICE #2 November 2007, Groningen
Van alumnus Sjanet Bijker..

Artikel 'Lo abyecto: Enunciación y renunciación' - In het Spaans/Engelstalige [ART NOTES] 17_07, publiceert het van DAI gastdocent Rubén de la Nuez over het werk van DAI alumnus Kristiina Koskentola.

Womens Art Festival November/December 2007, Aleppo, Syrië
Deelname van DAI alumnus Machteld Aardse met haar Samar project.

Progress in Space December 2007, Kunstcentrum Haagweg, Leiden. Tentoonstelling / installaties door o.a. DAI student Carlijn Mens en DAI alumnus Jolanda Jansen. Opening performance door de kunstenaars gaat vergezeld van live voorlezing van Alice in Wonderland door DAI student Kevin Immanuel.

Stories from the inside December 2007, De Veemvloer, Amsterdam. Eastside Out. Presentatie van Enschedees kunstenaarsinitiatief B93. Deelnemende kunstenaars o.a. DAI alumni Tracey Prehay, Maaïke Sietzema, Ge-Karel van der Sterren and Afra Willems.

NESO December 2007, Taipei, Taiwan. Seminar-Experience Sharing, lezing over DAI door DAI alumnus Tsui-lun Lui.

Hotel y Boulevard Februari/april 2007, Amsterdam. Deelname DAI-student Nikos Doulos

'Utrechtse Nieuwe 2007' September 2007, Kunstuitleen, Utrecht. Deelname o.a. DAI-student Hidenori Mitsue.

'75' Oktober 2007, Filmtheater 't Hoogt, Utrecht. DAI student Nikos Doulos

Tentoonstelling 'It is there, it is all there' Oktober/November 2007, Yoshiko Matsumoto Gallery Amsterdam. DAI student Hidenori Mitsue.

OFFLINE # 6 Art Olive November / december 2007, Westergasfabriekterrein, Amsterdam
Winnaars ArtOlive Jong Talent '07 prijs met o.a. DAI student Hidenori Mitsue.

AGORAFOLLY outside / Public art walk Oktober/December 2007, De Elektriciteitscentrale, Brussel, België. Deelname DAI student Yota Ioannidou.

'De wet van Pope' Oktober 2007, Landgoed Velder, Liempde. Deelname DAI student Suzanne van Rest aan '.

The Expanding Pie Oktober 2007, Kanovereniging Euros, Enschede. DAI studenten Jae-min Kim en Maciek Duchowski geven een presentatie over hun kanotocht van Enschede naar Beetsterzwaag in het kader van het project The Expanding Pie.

Tentoonstelling 'Hier Tekenen' November /december 2007, Galerie 25 Limited, Amsterdam
Curator Alex de Vries. Deelname DAI student Carlijn Mens.

Tentoonstelling 'WAYPOINTS LIKE SHARON'S STONE' November/December 2007, Kunsthalle Exnergasse, Wenen, Oostenrijk. Deelname DAI student Tatia Skhirtladze

Foto installatie ISKANJE PROSTORA / SEARCHING FOR THE PLACE November/December 2007, Galery MEDIA NOX, Maribor, Slovenië van DAI student Marina Tomic.

Tentoonstelling TO AN OTHER COMMONPLACE December 2007/januari 2008, Mart House Gallery.
Deelname van DAI student Suzanne van Rest.

Werkplaats Typografie

Tentoonstelling 'A Vision for Brussels. Imagining the Capital of Europe' in het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel, in samenwerking met het Berlage Instituut in Rotterdam.

Arnhem

Ford Ka project September 2007. Studenten Mode en Product Design ArtEZ ontwerpen nieuw interieur Ford Ka, 13 september 2007 beoordeeld door een jury. Ford Nederland zal, in samenwerking met Cabarra (een bedrijf gespecialiseerd in het ontwerpen en bekleden van lederen interieurs), de auto met het winnend interieurontwerp wellicht introduceren op de Nederlandse markt, in een gelimiteerde oplage.

Schoenenworkshop, Product Design en Mode.

Zwolle

Kill your Heroes, de kunsten van nu als proeftuin van de psyche Studium Generale 2007, van maandag 19 t/m donderdag 22 februari 2007.

Het thema: Was sich liebt das neckt sich; Adoreer of vermoord je helden. Afrekenen met jouw held móet om ruimte te maken voor eigen passie en hartstocht. Of liever in de voetsporen van jouw held grootse daden doen. De psychologie van het volwassen worden: afrekenen met je eerste en belangrijkste held, namelijk de vaderfiguur. Maar tegelijkertijd je koesteren in de aandacht en de coaching van iemand waartegen je opkijkt, een vaderfiguur. Kill your Heroes is mede mogelijk gemaakt met subsidie van Provincie Overijssel en Gemeente Zwolle

Symposium: Waar is Overijssel? van A1 naar Krishnamurti Maart 2007

Een symposium over de hedendaagse culturele identiteit van Overijssel, georganiseerd door de provincie Overijssel, de CABK, ArtEZ academie voor beeldende kunsten en het Lectoraat Kunst en Reflectie van ArtEZ hogeschool der kunsten.

Symposium: Het aandeel van de Kunst – Hoe vrij is de creatieve ondernemer Mei 2007.

Georganiseerd door dAcapo ArtEZ Zwolle, VU podium, het Lectoraat Kunst en Reflectie en de CABK, ArtEZ academie voor beeldende kunsten Zwolle.

AanZet! tentoonstelling Acht beeldend kunstenaars die de zomer van 2007 afscheid namen van een van de ArtEZ academies (Arnhem, Enschede en Zwolle) tonen hun door de jury geselecteerde afstudeerwerken in de Kunstvereniging Diepenheim in het najaar van 2007: Zwolle: Danitsja van Dijk, Kim Habers, Tjarieke Knot, Larissa van Zanen. Enschede: Remco Dikken, Sebastian Gräve, Pieter Vantilborgh. Arnhem: Levi van Veluw.

De Woorden en de Dingen April t/m juni 2007, CODA Museum Apeldoorn. Een tentoonstelling van de ArtEZ academies voor beeldende kunsten. Een kunstenaarsboek is geen gewoon boek. Het kan heel klein zijn of juist bijzonder groot. Het kan een kunstwerk zijn dat is opgebouwd uit tekst of een beeld in de vorm van een boek. Boeken die soms nauwelijks als boek herkenbaar zijn. Een tentoonstelling om kunstenaarsboeken te bekijken, te lezen of te ontcijferen. Daarnaast presenteren een aantal studenten ruimtelijk werk op basis van persoonlijke fascinaties en geïnspireerd op de verschillende locaties binnen CODA. Plafonds, wanden, balkons krijgen tijdelijk een andere dimensie.

CABK eindexamententoonstelling Juni/juli 2007

Shelter Zomer 2007. Een expositie waaraan de 1e jaars studenten van de CABK - Autonome beeldende kunst aan meededen met een openlucht beelden tentoonstelling op het landgoed van het museum de Fundatie / het Nijenhuis te Heino.

Nacht van de Architectuur Zwolle Een presentatie van de Architectuurprijs Zwolle 2007. Een projectweek met presentatie aan opdrachtgever van 29 januari t/m 2 februari 2007. Inrichtingsweek 26 t/m 30 maart 2007. Nacht van de Architectuur 31 maart 2007. De CABK en de Broerenkerk, beiden te Zwolle. In een projectweek aan het begin van het nieuwe semester hebben 1e, 2e en 3e jaars studenten interieurarchitectuur samen met 3e jaars studenten grafisch ontwerpen gewerkt aan de ontwikkeling van een concept voor de inrichting van de Broerenkerk tijdens de Nacht van de Architectuur in Zwolle op 30 maart 2007.

Zitmomenten voor de camping Lemeler Esch 27 en 28 augustus op locatie, 31 augustus ideeënpresentatie aan de opdrachtgever, voorjaar 2008 uitvoering van 6 verkozen ontwerpen. Camping Lemeler Esch en de CABK Zwolle. Camping Lemeler Esch heeft als thema "Kamperen is jouw verhaal" waarin ze het doel hebben gasten te laten ervaren dat alle ervaringen, belevenissen, ontmoetingen en activiteiten in hun vakantie allemaal kleine verhaaltjes zijn. Om die bewustmaking te stimuleren wil de ondernemer op de camping verschillende Zitmomenten plaatsen. Via KCO (Kunst en Cultuur Overijssel) zijn ze uitgekomen bij ArtEZ in Zwolle, derdejaars studenten interieurarchitectuur in een projectweek bijzondere zitmomenten ontworpen. De Lemeler Esch zal een 6-tal zitmomenten samen met studenten uitvoeren en plaatsen.

Wild Romance De afdeling illustratie heeft een 10-tal stomme films gemaakt voor de voorpremière van Wild Romance over Herman Brood in de Buitensociëteit te Zwolle. In samenwerking met Hedon wordt een selectie van de films voorzien van muziek. Muziek en films zijn programmaonderdeel tijdens voorpremière op 8 nov.

Ontwerp CABK-bus november en december 2006 met wisselend beeld zijkanten en bovenzijde. De eerste versie is uitgevoerd met illustraties door Amelieke van de Lavoir (III.4). Research en aanlevering: studenten III.3 en 4. Begeleiding: Joshua Janssen. In opdracht van CvB ArtEZ

Presentatie Wild Romance voorfilms Op 6 november 2006 tijdens een bijeenkomst van culturele sector uit de regio Zwolle in Regarz De Buitensociëteit. Presentatie Wild Romance voorfilms op 14 november 2006 tijdens Hedon filmavond. Studenten worden over hun producties geïnterviewd. ArtEZ TV plaatst(animatie) filmmateriaal Wild Romance (derde en vierde jaars studenten illustratie) en 'The Washing Machine' van Douwe Dijkstra.

Hard Kijken De filmcursus nu ook in Zwolle op 7 december. Biedt het programma onder meer presentaties van studentenwerk van de CABK. Samenstelling van de presentatie door Joshua Janssen.

Grafisch Ontwerpen en Interieurarchitectuur CABK ArtEZ Zwolle

In September is de pilot voor een minor op het gebied van tentoonstellingsontwerpen van start gegaan, met een groep studenten van interieurarchitectuur en grafisch ontwerpen CABK onder begeleiding van een docenten en gastdocententeam bestaande uit Caro de Gijzel, Henk de Haan en Wilco Geursen (CABK) en Jan van Toorn (projectduwer, externe deskundige) Emilios Chlimintzas (TU Delft), Frans Bevers (Ontwerpbureau Opera Ontwerpers en Mark de Jong (Kossman.deJong) De pilot is in april 2008 afgesloten met een workshop tentoonstellingsontwerpen van Jan van Toorn en Els Kuipers (conservator).

De bedoeling van de pilot was tweezijdig: ten eerste de eigen ervaring, ten tweede naar buiten te tonen dat de CABK een serieuze partij is waar het om deze specialisatie gaat. Er bestaat in Nederland geen soortgelijke opleiding.

Muziek

Houtblazersproject KM, januari 2007 Zwolle. Onder leiding van docent Peter Gaasterland, werkte het ensemble aan de blazersbewerking van Don Giovanni van Mozart, de Serenade in Es van Strauss en de Serenade in d van Dvorak. Het project resulteerde in 3 concerten, in Zwolle en in Arnhem.

Muziektheaterproject ODM Januari/februari 2007, Enschede.

Orkestproject km Februari 2007, repetitieweek in de Landesmusikakademie in Heek-Nienborg (D) , daarna 3 concerten: Stadhuishal, Arnhem/ De Spiegel, Zwolle / Grote Zaal Muziekcentrum Enschede.

Bigband-project J&P Maart 2007, Arnhem. Onder leiding van Gramma Collier.

Open week Maart 2007, Arnhem/Enschede/Zwolle. Gelegenheid voor kandidaat-studenten om een kijkje in de keuken van het Conservatorium te nemen. Naast het reguliere lesprogramma werden enkele specials georganiseerd.

Vooropleiding-werkdagen Maart 2007, Arnhem. Twee volle werkdagen waarin de leerlingen uit het vooropleidingstraject van de samenwerkende middelbare scholen en muziekscholen van Nijmegen, Doetinchem, Ede, Wageningen en Arnhem onder leiding van docenten en vergevorderde studenten van het Arnhems Conservatorium met elkaar samenspeelden en repeteerden. Openbare presentatie op de avond van 24 maart in de Concertzaal.

Koperensembleproject KM Maart 2007, Arnhem. Het Groot Koperensemble, samengesteld uit studenten van de 3 locaties, repeteerde onder leiding van Dick Bolt aan een programma met werken van Haines, Plog, Schüller en Bernstein. Er werden concerten gegeven in de Waterstaatskerk in Hengelo en in de Concertzaal in Arnhem.

Kamermuziekweek KM April 2007, Zwolle. Kamermuziekensembles van studenten uit Arnhem en Zwolle werden gecoacht door de leden van de gerenommeerde ensembles Matangi en Calefax.

Muziektheaterproject Annie Schmidt April-mei, Zwolle. Studenten jazz&pop zang van Ronald Douglas en Astrid Seriese repeteerden intensief aan en voerden een avondvullend programma uit met liedjes en teksten van Annie Schmidt .

De Stenen Gast Mei 2007, Arnhem. In het kader van het Poesjkinfestival werkte een speciaal hiervoor samengesteld ensemble dat bestond uit studenten van de locatie Arnhem en enkele professionele musici onder leiding van de componisten Michiel Braam en Helmuth Oehring aan de voorstelling De Senen Gast op basis van het verhaal van Poesjkin. Regie Bert Geurkink. De voorstelling werd 3 keer uitgevoerd in de Schouwburgen van Arnhem, Nijmegen en Apeldoorn.

Comboweek J&P Mei 2007, Enschede. Interne jazz comboweek

Le Nozze di Figaro Juni 2007, Zwolle. Een operaproject in de regie van Claudi Christern en onder muzikale leiding van Tilo Lehmann. De intensieve repetitieperiode resulteerde in 3 voorstellingen in De Spiegel in Zwolle, het Rabotheater in Hengelo en Schouwburg Deventer.

Introductieweek Augustus 2007, Arnhem/Enschede/Zwolle. De nieuwe studenten van de verschillende opleidingen werden ontvangen op hun eigen locatie en kregen een programma met veel activiteiten, informatie over de opleiding en over ArtEZ, en ook over de plaats waar de studie plaatsvindt.

Startweek Messiaen Academie Augustus 2007, Heek. De studenten van de Messiaen Academie werkten met elkaar in bands en kamermuziekensembles onder leiding van diverse coaches in de goed geoutilleerde Landesmusikakademie in Heek. Het programma bestond verder uit workshops waarin zaken aan de orde kwamen die direct te maken hebben met het beroepsveld waarin de afgestudeerden terecht zullen komen.

Project December Songs, Muziektheater Oktober/november 2007, Arnhem. Een project door de vierdejaars studenten Muziektheater i.s.m. studenten van de afdeling klassieke muziek en de

dansacademie. Regie: Daniel Cohen. Choreografie: Adriaan Luteijn. Er waren uitvoeringen in Arnhem, Nijmegen, Amsterdam en Deventer.

Musiceerweek ODM/Muziektherapie Oktober 2007, Enschede.

Comboweek Jazz&Pop/Klassiek Oktober 2007, Enschede (Heek). Traditiegetrouw wordt in de week voor de herfstvakantie een projectweek georganiseerd in Heek, waarin de studenten van de afdelingen Jazz&Pop en klassieke muziek met elkaar samenspelen in een cross-over programma onder leiding van eigen docenten.

Projectweek Popacademie / Music Technologie Oktober 2007, Enschede.

Propedeuse-excursie Oktober 2007, Zwolle-Berlijn. Alle propedeuse studenten uit Zwolle (muziek, theater en beeldende kunst) gaan met elkaar naar Berlijn, waar zij een programma aangeboden krijgen waarbij aan alle kunstdisciplines recht wordt gedaan.

ChoCoproject Oktober/november 2007, Arnhem. In het Choreografen-Componistenproject werken studenten muziek- en dansstudenten intensief met elkaar samen. Het proces van het maken van een choreografie en van een compositie en de samenwerking daartussen wordt gecoacht door Angus Balbernie, Alex Manassen en Jan-Bas Bollen. De gemaakte stukken worden door uitvoerende studenten muziek en dans gepresenteerd in een 5-tal presentaties van een uur.

Internationaal Gitaarfestival November 2007, Zwolle. Het Conservatorium is gastheer van dit festival, waarin grote namen uit de klassieke gitaarwereld concorderen en lesgeven aan deelnemers uit het hele land, zowel vakstudenten als amateurs.

Projectweek Ensembleweek November 2007, Arnhem. Studenten van de 3 afdelingen werkten met elkaar in ensembles aan het thema Filmmuziek. Opdracht was per ensemble een compositie te schrijven en een te arrangeren. Slotpresentatie in de Concertzaal.

Projectweek Ensembleweek J&P November 2007, Zwolle. De studenten van de afdeling Jazz&Pop vormden bands en werkten toe naar een afsluitende presentatie in Hedon.

Kamerorkestproject KM November 2007, Zwolle. Onder leiding van specialisten Judith en Tineke Steenbink werd gewerkt aan een Barokprogramma, dat uitgevoerd werd tijdens de Open Dagen in Enschede en Zwolle en ook tijdens de kerstconcerten.

Koperensemble KM December 2007, Arnhem. Onder leiding van Dick Bolt een programma waarin dubbelkorigheid een grote rol speelde. Het werd uitgevoerd tijdens de kerstconcerten in Arnhem en Zwolle.

Kerstconcerten December 2007, Arnhem/Enschede/Zwolle. Iedere locatie verzorgde een kerstconcert, waarbij deels dezelfde ensembles een optreden verzorgden.

Opleiding Docent Muziek

OrthoPedagogisch MuziekDocent Februari 2007, Enschede. Als voorbereiding op een mogelijke specialiserende minor in het afstudeerjaar is in het Conservatorium Enschede in februari 2007 het project OPMD, OrthoPedagogisch MuziekDocent gestart. Dit project duurde 9 weken en had als uitgangspunt stage in het speciaal onderwijs waarin kleine teams van tweedejaars studenten van de Opleidingen Docent Muziek en Muziektherapie samenwerkten. Het project was ingegeven door het unieke feit dat binnen de locatie Enschede van het ArtEZ Conservatorium beide opleiding aanwezig zijn en de studenten, zeker binnen een praktijkkritische situatie veel van elkaar kunnen leren: de studenten van de Opleiding Docent muziek leren hun collegae observeren en de gegevens duiden, de studenten Muziektherapie leren van hun collegae de pedagogische-didactische vaardigheden in te zetten.

Studie ODM op Maat In verband met de wet BIO klopten in 2007 een zeer groot aantal met een afgeronde opleiding aan een conservatorium of soortgelijk diploma aan om de studie ODM op Maat te

volgen. Binnen deze studie wordt door middel van een criteriumgericht interview op basis van een portfolio waarin o.a. de competentieset wordt gebruikt en een werkbezoek door twee gecertificeerde opleiders vastgesteld wat de tekortkomingen van de student zijn. Dat levert een "Op Maat"-traject op. Van de 19 kandidaten hebben we er 17 een pakket kunnen aanbieden waarmee ze na 1-2 jaar aanvullende studie de startbekwaamheden van de opleiding kunnen verwerven.

Muziektheaterproductie Opleiding Docent Muziek Conservatorium Enschede Februari 2007, Enschede. The Black Savoy, een CKV-voorstelling voor klassen van het voortgezet onderwijs en een avondvoorstelling ook toegankelijk voor familie en mentoren van stagescholen. Naar aanleiding van een zelfgeschreven verhaal over een Amerikaanse bar in de jaren dertig werden liederen en muziekstukken uit die tijd in eigen arrangementen door alle studenten van de opleiding onder leiding van de zes studenten van de examengroep uitgevoerd. In totaal waren er ca. 1350 toeschouwers.

Muziekproducties Opleiding Docent Muziek Conservatorium Zwolle Mei 2007, Kampen/Zwolle. Diverse titels als Een Hemelvaart Oratorium of De Verhuizing. Elke student maakt in het Conservatorium Zwolle voor zijn afstuderen een eigen muziekproductie. Daarin etaleert hij zijn vaardigheden als muzikant, organisator, pedagoog en eventueel componist of arrangeur. Dit zijn uiteenlopende, persoonlijke projecten. Daarvan waren er in 2007 17, variërend van een Hemelvaarts Oratorium, waarin een koor en ensemble de muziek die door Adriaan Koops had geschreven, uitvoerde of een performance die bejaarden, geïnspireerd door The Kitchen van Stomp met Maite Roest en Liza Reitsma hadden ingestudeerd, uitvoerden.

Muziektheater

December Songs Oktober/november 2007. Arnhem – Theatrium/ Enschede – Concordia/ Deventer – Bouwkunde/ Nijmegen – Lindenbergtheater/ Amsterdam – M-Lab. De productie December Songs is geregisseerd door twee gastdocenten: Daniël Cohen en Adriaan Luteijn. Aan deze productie werkten de vierde jaars studenten muziektheater; studenten van de afdeling klassiek en student van de dansacademie. December Songs is een moderne variatie op Schuberts Winterreise. ArtEZ brengt de Nederlandse première van deze compositie in een theatrale encensering waarin zang, dans en spel gecombineerd worden. ArtEZ heeft de tekst laten vertalen in het Nederlands. Componist is de Amerikaan: Maurey Yeston.

Trilogie van het weerzien September/oktober 2007, Arnhem (ArtEZ Conservatorium, Museum voor de Moderne Kunst, Het Domein). Een theater stuk van Botho Strauss t.w. Trilogie van het Weerzien is door docenten bewerkt tot een muziek theatrale voorstelling. In de voorstelling zijn verschillende vocale stijlen opgenomen. Studenten van de afdeling beeldende kunst zijn hier bij betrokken middels schilderijen. De voorstelling is o.a. gepresenteerd in het gemeente museum.

Music Theatre Eusebius November 2007, Eusebiuskerk Arnhem. In opdracht van het Rode Kruis hebben de afdeling muziektheater i.s.m. de afdeling klassiek slagwerk een speciaal gecomponeerde muziektheatrale voorstelling gemaakt in de Eusebiuskerk. Deze avond is een gala avond van het Rode Kruis en staat in het teken van fondsenwerving voor het goede doel.

Tonke Dragt Februari/april 2007, Oosterbeek Basisschool/Nijmegen Lindenbergtheater/ Deventer Stadhuis in het kader van jeugdmuziekfestival. De kinderliteratuur van Tonke Dragt diende als uitgangspunt voor deze presentatie. Twee kinderboeken zijn bewerkt tot een muziektheatrale voorstelling: 'De brief van de Koning' en 'Torenhoog en Mijlenbreed'. Dit project is gecoached door twee gastdocenten: Juul Vrijdag (actrice) en Andrea Fiege (Regisseur).

Sam Shepard meets Hopper Maart 2007, Arnhem. Studenten van de afdeling muziektheater van de Folkwang Hochschule uit Essen hebben samen met de tweedejaars muziektheater in enkele dagen gewerkt aan een presentatie met als uitgangspunt tekst en beeld van twee Amerikaanse kunstenaars Sam Shepard en Edward Hopper.

Muziektheater in de galerie Januari 2007, Velp Galerie. Een speciale presentatie gericht op het openen van een tentoonstelling. M.n. verzorgd door leerlingen van de vooropleiding.

Afscheid Maart 2007, Arnhem. Teksten en liederen met als thema afscheid. Een presentatie van leerlingen van de in- en externe vooropleiding. De presentatie wordt voorbereid in werkdagen en werkavonden. De presentatie is voor leerlingen van alle externe vooropleiding uit Apeldoorn, Deventer, Doetinchem, Nijmegen, Ede, Wageningen en Arnhem

Popacademie

PMP Lab, Re_ , een remix December 2007, Paradiso/Melkweg Productiehuis Amsterdam.

James Bond meets Kill Bill / J.S. Bach meets The Verve/80ties meets 2008/Acoustic meets Electronic!
pMp LaB, de broedplaats voor jong talent van Paradiso-Melkweg Productiehuis (PMP), presenteerde in samenwerking met studenten van de faculteiten Popacademie, MediaMusic en de AKI van de ArtEZ hogeschool voor de kunsten, het multidisciplinaire muzikale onderzoeksproject Re_ , een remix.

Re_ , een remix, rewind, reflect, replay, een herbeleving van het verleden en tegelijkertijd een confrontatie met het heden. Steeds kwamen dingen terug, zonder dat men het in de gaten had.....

pMpLaB # 0708 Re_ , een remix van en door: studenten ArtEZ popacademie waaronder Tim Beudel / drummer Jens van Berkum / bassist Stephanie Glassmeyer / zangeres/toetsenist Sanne Hans / songwriter/zangeres/gitarist Thozes.

Studenten ArtEZ AKI Enschede waaronder Philipp Gieseler, Matthias Grottendieck, Pim Rakers, Thijs Steggink, Laurens Wonnink (beeld).

Studenten ArtEZ MediaMusic waaronder Michiel Jenner, Rob Rolefes dj/sounddesign

Paradiso-Melkweg Productiehuis producent

Tim Beudel productie